

74941

In
Rector. Josephus Bronie
Vice - Rector. Mich
pelski
Pater Spiritualis. Felix
stianski

Lib. Reg.

Studiorum Præfect

Ambrosius Piątkowski
Adalbertus Roszkowicz

In C. R. Instituto (P
rali Viennæ, ad S. Ad
num.
Demetrius Goydan

W2/48

817

Chce chwalić, szanować godnym ukłonem cześć, pomazać, nade
wszystko miłować Trojce przenaswieńszą, Boga Ojca Syna i Ducha
Świętego, Jezusa Pana i odkupiciela moiego, przenachmalebniejszą
matkę Bożą, Maryję, pannę wszystkich świętych. Aniołom, amia
nowicie N N.

Chce naśladować jako nadoskonali we wszystkim Trojce przenaswie
ńszej, Chrystusa Jezusa dla mnie wzgardzonego, zgłupiego, poczciwanego
cierpiącego, mekę i krzyż, matki jego przenaswieńszej wszystkich
świętych.

Chce dziękować Trojce przenaswieńszej, iż z łaski jej, Chrystusowi Pa
nu i z jego zasług najgodniejszej matce Bożej i świętym, iż za ich po
mocą, modlitwą, cokolwiek czynić i cierpieć mogę.

Chce sobie zaślubić łaskę, poświęcając, pomagającą, spotrubić, etc. od

tego Jezusa Pana y odkupiciela moiego przenachwalenieyszą matke
Bozą, mariją, Pannę, świętych wszystkich: y Aniołom, amianowicie NN

2 Chce naśladować iako nadoskonalej we wszystkich Trojce przena
świeższej, Chrystusa Jezusa dla mnie wzgardzonego zagłupiego po
czytanego cierpiącego matke y krzyż, matki iego przenaświeższej
wszystkich świętych.

3 Chce dziękować Trojcy przenaświeższej, iż z łaski iey Chrystusowi
Panu, iż ziego zaśluga, Najgodniejszej Matce Bożej y świętym, iż za
ich pomocną modlitwą cokolwiek czynić y cierpieć mogę.

4 Chce sobie zaśluzić łaskę posmięcającą, pomagającą, spok robiącą
odpuszczenie grzechom, za które zatnie, odpuszczenie karania, przy
mnożenie miłości, Bożej y łask inszych, To wszystko czego mola,
Boża me mnie żyć chwałę y żywot wieczny,

5 Chce uprosić sobie y przyjacielom y nieprzyjacielom wszystkim Bło

gościnienstwo w potrzebach murzedach w powinnościach, łaski skru-
 łeczne, obecna, do końca krwawca, światobliwości, przychylności.
 w grzechach leżącym pretekście powstanie, niebezpiecznie kończącym ta-
 kę, i pomoc, duszom naszym, osobliwie opuszczonym rakunkom et et
 Chcę uprosić kościołowi Bożemu i zakonowi memu i inszym spokojne
 zachowanie, pomnożenie przez wiarę katolicką w poganstwie, wykorze-
 nienie herezji, odsepienstwa, zgode, Panom chrześcijańskich, pomnożenie
 w nabożeństwie czułość i pilność zmiętności godnych naśladowcom
 Apostolskich Biskupom, kapłanom, kaznodziej, spowiednikom, sługom
 zakonnych i ustaw doskonałe wypełnienie, oddalenie wzgorzenia,
 i wzgorzenie czyniących, miłość i zgodę od Chrystusa zaleconą, na-
 bożeństwo do sakramentów świętych ochotne i częste, gorące nabo-
 żeństwo do Przenajświętszej Matki Bożej et

7 Chce dosyć czynić y dosyć cierpieć za grzechy wszystkie moje ktorými sie brzydę, za ich karania odpuszczenie: Zakazanie grzechów Cudzych przelozonych, Przyjaciół, nieprzyjaciół Pokrewnych, Bracię siostr zakonnych, mnie powierzonych, poddanych, Za dusze wszystkich.

8 Chce, aby wszystkie y każda osobna zabawy moje y cierpienia (aia naprzód z nimi y przez nie) były ofiara, Monna, y Calopala, Przed Bogiem. na uszanowanie, wycbmalenie, czci Boskiej iak najgodniejsze (z miłością nigdy nieustająca a zawsze większą, a większą,) oddanie, w nagrodę wszystkich defektów, krzywd, nieszanowania, bluźnierstw, od ludzi grzesznych, potępionych Aniyotom przekletych w nagrodę, niedbalstwa katolików o ziemnych etc

9 Chce nakoniec wszystkie sprawy y cierpliwosci moje, ofiarować y ofiarować Bogu memu tym y takim affektem, którym iakiem mu ofiaruię, y ofiaro

mali, i ofiarować, będą, wszyscy śmieć i wszystkie święte, którzy się
 temu najmnieć podobali, podobają, i będą podobac od początku, stwor-
 zenia, aż do sadnego dnia, i namieci, i dalej gdy być można. Ja
 kim affektem ofiarowała Naswieższa Matka Boża, i syn chryśtuś
 ile człowiek, z ich affektem i moją łasze, i kobie Bogu memu z ich
 miłością, i zastugami oddaie i ofiaruję. Wszystko zdobromolnej wo-
 lej mojej, zrozumieję i baczeniem, i przed sięwzięciem łakiem,
 żeby to ofiarowanie moje ważne było niekiedy nater czas gdy ie
 czynię, ale inakżdy najmniejszy moment życia i śmierci mo-
 iej, wszystko na cale u podobanie woli Bożej nauszanowanie
 matki Bożej, i wszystkich świętych Amen Amen

Prześtrogi.

- I Aby pomieniony Sposob był skuteczny do większej Zasługi, potrzeba tego aby go wprzód uważnie przeczekał ten kto go chce zasłynąć, a do piero z uwagą ofiarował Sprawę i Cierpliwosci swoje.
- 2 To ofiarowanie, ku położone nie jest tak dostateczne, aby się mu więcej, przydać niemogło, dla tegoż nieprzeszkadza temu które każdy według osobliwej łaski Bożej sobie sporządził, albo sporządzić może,
- 3 Pożyteczna rzecz jest, aby było często odnawiane Uważanie: apżynamniej raz. wtydzien, jeśli niemożna na każdy dzień dla zabawy,
- 4 Kilka razyż zaś nadzien może być odnowione tymi słowy które, albo tym podobnemi Panie Boże mój, wszystkie sprawy i Cierpliwosci moje ofiaruję Tobie taką, intencją, iakam niegdą o

4
fiarował (mając umysł i czas pewny, to jest dzisiejszy albo dawniejszy
szczyt egodności w polskości,) albo taką intencją, jaka jest w jakim
pismie wyrażona.

- 3 Pomaga jej to, mieć ten sposób osobno nakarcie jakie, mianowicie
w ksiągach, których częściej są używane: w imięstwach albo komorce,
mieć także znak taki (inżynier nieznajomy) na który gdy przyjdzie,
przypomnieć na intencję albo ofiarowanie krótkie, aż się
do niego zmierzysz i przy inżynierach zabawach, Tenże znak, albo
inżynier taki, bardzo pożyteczna, może być pamięć, abyśmy w inżynierach
skłamał myśli, mówię sprawy nasze łaczący i ofiarowali znowu, naj-
smiekszą ofiarą, która się nakładła, godzinie narodziła częścią
świata i upodobała odprawia, i która, za nas chrystus nakręca
zu raz od prawdy, ten znak może być albo krzyż albo obraz taki

Bogu namieksza, zawsze czesc y chwale, Amen

Na mieksza, chwale Boza,

Poniewaz wtych stowiech, Namieksza, chwala Boza: zamijka sie suma intencij naszej, godne sa, uwazania, iako sie maia, rozumiec. Wiec Dwoiakiem sposobem moze sie co ofiarowac namieksza chwala, Boza, Pierwszy jest. gdy kto tak, miabozensktwie abo wczwicieniu sie wcnokach, postepuje, iz sie zawsze przyczynia chwalij Bozej, naprzyklad ze ydzis y jutro i wtoreci dzien jest nabozny y wcnokach sie cwicza y, luboby nabozensktwo abo cnokij iednego dnia uczynione, rowne byty nabozensktwu drugiego y trzeciego tak, ze dnia; iako sie boniem nabozensktwa przyczynia z samym czasem, tak y mieksza chwala Boza roscie. a kto dzis nabony, jutro opusa toz nabozensktwo, aboie ciezkim grzechem przermie, nieczyni miekszy

chwały Bożej, Drugi Sposób jest, gdy kto nie tylko zawsze postępuje
 w nabożeństwie i w cnotach, lecz nabożeństwo i cnoty powiększając i
 powiększając ale też tak postępuje, że się samego nabożeństwa i cnot
 przyczynia i pomnaża, Na przykład, Wyprawił kto dzisiaj nabo
 żeństwo, albo Akt cnoty iakiej wazący Przed panem Bogiem iako ty
 siąc, jutro wyprawi wazący iako dwa tysiąca, w trzeci dzień iako trzy
 i t. d. zawsze i zawsze postępując, iakoby postopniach wiodzie, Albo
 więc tak: cnota miłości Bożej, albo Cierpliwosci w której się kto cz
 wiec i wazna jest dnia dzisiejszego iako tysiąc drugiego dnia iako
 dwa tysiąca, trzeciego iako cztery, czwartego iako osmiej, piątego
 iako szesnastu, szóstego iako 32 i t. d. zawsze w dwój nasob postep
 ując, któremu postępowi końca nie będzie, lubo mij go i myśli nie
 pojmujemy, ale jednak oświadczenie takie godne jest nieskończonej go
 dości Bożej, i sam Bog takiego Postępowania zna liczbę, i iemu

się podobna taki Młodości naszej wzrost i pomnażanie, kto tedy ma inten-
cja największą chwale Bożą, ofiarować, niema się kontentować
Pierwszym sposobem, Choć jest dobry, ale stojący iakobyj w swej mierze
anię postępującą. Lecz jeśli pragnie doskonałości, ma zacząć tego
drugiego doskonałego, aby nie tylko równym sobie nabożeństwem na
każdy dzień postępował, ale żeby co dzień większe amiejsze w sa-
mym affekcie i w niego osmiadczeniu było. *ēc* A co się mówi odniac
koż się ma rozumieć i godzinach i o mniejszych cząstkach czasu
do najmniejszych momentów, tak że co się mówi, o nabożeństwie abo
zabawie iakiej która Panu Bogu ofiarujemy, koż się ma rozumieć
o cząstkach tej zabawy najmniejszych, iż na przyszłość, może kto
taka intencja, czynić tej zabawy moiej rzesnej i największe części
najmniejsze na które się rozdzielić może, choć aby się tak ściągali na
większą chwałę Bożą iakobyj każda z nich, doskonałością, miłości

6
Bogey y upodobaniu sie molej iego, smietej, Druga, czastec zmięszala
tysiacem y tysiac tysiacem razj: tak iako kozda zabawa moia niniejsza cata
chce abij insze uprzedzajace zmięszala takze tysiacem y tysiac tysiacem
razj doskonatosci, ako iako nakazdj dzien tak nakazda, godzine y nako
zdy namniejszy moment wedlug tej intenciej iakom kiedy ofiarowat
zabawy y cierpliwosci moie. Ake obadwa sposoby ofiarowania na
wieksza chwale Boga, zamykaja sie wonych stoniet wjzej polozo
nych wliczbie: 8: (zmitoscia nigdy nieustajaca, drugi zas wyja
zaia, one stoma: zawsze wieksza, amieksza,, zamykaja sie tez spo
soby wonym osmiadczeniu wliczbie: 9: katem affektem iakiem
wszystej smietci y smietek ec. Ziakim naswieksza matka Boga ec bo
ten ieden byt (moze mowic najmniejszy) sposob pomnazania sie
matki Bogey y mlatze y mzasztagach. Nakoniec, to wszystko co sie tu

szerej opisie, y zdatobyj sie podobno bydz komu do ufakigowa
nia y pomieszanja głowy, iednak gdy sie raz drugi abo trzeci prze
czyta, (Lubo niemyszyſtko oraz) y gdy sie pojmie, bardzo sie w
krotka, y takwa rzecz zbierze, bo sie temu myſzyſtkiemu dosyje uczyni
taka intencja, czyniac przed kazda zabawą abo wiec przed wiekſzemi) ia
ka intencja, wyzej polozona iest na teyſze karcie: Jez zabawy moiej ec
Abowiec iefcze krotcy przynamniej sama myſla tak, Panie Boze moj, myſzy
ſtkę te zabawy (abo Gierpliwosc, kłopot utrapienie) ofiaruję tobie ta
intencja, ktoram kiedykolwiek ofiarował, tak ia teraz ponawiając, ia
kobyjm ia, od stoma ſtamtey karty czytał, zktoreim przed tym czy
tał, abo naktoiej piſał, pokyſiac kroc, y po kyſiac kroc kyſiecy, kyſiecy
kyſiacow zwiękſza, chęcia, miłości twoiej nademyszyſtko, y upodobania
sie moiej twoiej Przenaſwiekſzej, Oczym tez wyzej w poſpolitosci w

przestrodze : 4. Wielka rzecz krotka mysl odprawic moze, gdy ona
 rzecz dobrze iest kto rozumie poieta a zwyczaj ynalog takowosc czyj
 ni, y tak nie trudno naprzyklad Xiege czytaniu (kto sie wto w
 prani) tak sie mysla, do Pana Boga pochniec yle tu liter y punktom
 najmnieyszych zyczylbym sobie tyle ~~nie~~ ^{mieć}, serc y ust nasmietszej ma
 Hci Bozej, naoddanie Bogu chwaly ta, intencya, iakam ofiarowal
 zabawij moie, los rozumiec, o modlitwie o mowieniu koronki albo
 Rozanec. O spiewaniu wchorze, o rozmowie z drugimi yle slowek y
 literek ~~et~~ ^{et} los ochodzeniu, oddychaniu, iedzeniu picia ~~et~~ ^{et} ile wnim
 pbrzsenia tak ~~lunektowego~~ ^{lunektowego} iaka ~~powierzenia~~ ^{powierzenia} ~~ofiarow~~ ^{ofiarow}
 intencja ~~et~~ ^{et} los orobocie w kuchi w szafarniej, przy szysiu ~~et~~ ^{et} yle
 kroc nosze, reka albo igla, lylekroc (raz zamszyskie ofiaruie)

chce aby była ważna y odnawiana moia pierwsza łaska intencja, eć eć,
ktorym czyniel, Ojako byśmy wiele sobie zarobić mogli, y w zasługach
sie wzbogacic, byśmy tylko w pamieci ten sposob zarobku duchow
nego mieli Niechaj ze nam pamietna bedzie nauka przylkym, Duchu
swietego y eklezjastyka¹⁴ nieukracimij dnia dobrego (abo nieclaj sie
oszukiwac oddnia dobrego) a czasaka dnia sposobnego Niechaj ci
niemiia a pomnijimij y na przestroge samego Chrystusa Pana ktorij
do Jana swietego mowi w Rozdziale : 6 : Robcie nie na chleb
ktoryj ginie, ale ktorij trwa na żywot wieczny.

DISCIPLINI DVSZNE TO IEST
Rozmaite sposoby karania y ponizania, y
kształtowania dusze naszij Przed Boskiem wzrostatem

Przedmowa

Kazdy tak sądzi że tego karac trzeba który grzeszy, y tego barzi
 który więcej winien, człowiek złożony jest ciała y dusze, gdy grzeszy
 y ciałem y duszą, Ale więcej duszą, niż ciałem bo ona jest początkiem y
 powodem y rządzą ciału we wszystkim, zatem gdy kto grzechy swe
 ukarac chce, mać wprawdzie karac swoje ciało, ale więcej dusze iako ta która
 jest winniejsza. Do tego słusz, że karanie ciała iestci pożyteczne y dopoku
 ty potrzebne, ale iesli sie bez dusznego y serdecznego karania dzieie, ma
 z y nic, według Pański y apostołski nauki, potrzeba tedy nie tylko ciała
 ale zaraz przytem y Dusze dłużyć y plinować aby cielejne karanie y Bogu
 przyjemne y do odpuszczenia grzechom pożyteczne było, nad to ieszcze
 wiele ich iest którzy ciała karac niemoga, ostro, częścią, niechęć. A
 przeciw grzechy swe maiać yżanie pokutować potrzeba, niechajże ci

przynamni dusze swoje karzą y dyscyplinują aby miłosierdzie y odpuszcze
nie win swoich upana Boga nalezli, Tego karania y dyscyplinowania
dusze, sposob sie tu podać y dyscypliny do tego sposobne przekładaia
od ktorých nikt sie słusznie wymowić nie może, bo te ani zdrowiu
wadzą, ani siłę tracą, y każdego czasu nakazem miejscu czynione by
dz mogą, Dusze to y samego serca robota y zabawa, do ktorego iako
nikt inny zajrzeć krom Boga samego nie może tak też nikt do tej
zabawy przekadzać nie będzie mógł, byle nam lenistwo nasze nie
przekadzało, Te dyscypliny na troje sie dzielą, Jedne są boiaźni.
Drugie pokorij. Trzecie miłości, Ofiara Bogu duch utrapiony, serca
skruszonego y upokorzonego Boże nie wzgardzisz wpsał. So. C micsy
tem sie y umiałalem ducha mego wpsal mie: 76:

Dyscypliny Boiaźni, Dyscyplina: I: uznanie y my

Znanie grzechow y niedoskonałości Swoich.

Boże Tworco y odkupicielu mój, Dobrodzieiu y Ojczy dłuże moiej, Znam do siebie, że przed maieństwem Twoiem Boskiem nagrzeszeta wiele y bę liczby myśla, mowa, uczynkiem, opuszczeniem y do cudzych się grzechow przyczynieniem Zgrzeszyłam wyniosłością Serca mego y nadęta, pycha y miłością mnie samej, przekładaniem się nad inne, Zgrzeszyłam nieporządkiem chciwości moiej, zbytmiem chceniem y stawaniem się orzeczyć y doświadczyć tego żywota; Zgrzeszyłam wygodami nieporzeczności y pieczętami ciała mego y zmysłom moich ukochaniem Zgrzeszyłam popęchliwością, Affektem moich, jako miłością, zbytę czną, stworzenia rozmaitego, gniewem, nienawością, zadróstką, pomysł y pragnieniem, niecierpliwością, bojaźnią, frajunkiem, staraniem smutkiem, żalem, proznowaniem zbytęcznem, nieporządkiem

Grzeszyłam mowę moję nieostrożnością, i niepomiernym ięzyka
używaniem, cudzych spraw obyczajów, serc i umysłów badaniem szaco
waniem, szkodliwym cudzemu dobru i słanie powiedaniem i słuchaniem
Grzeszyłam zgola bez liczby i miary, i grzeszniejším iest, aniżeli se
rcem i pamięcią, moją obietć mogę, To wszystko przed toba bogiem,
ktoremu tajno nic nie iest wyznawam tego sie spowiedam za to sie
wstydze i ciebie dobrodzieia mego i dobroć na wiekszą, przepraszam

Dyscyplina: Z: Żal za wszystkie grzechy.

Wspomni sobie niedźnia a grzeszna duszo moja na wszystkie nie
prawości któreś od rozumu wzietcia aż do tego czasu obraza
ła i obrazac ach ięszce nieprzeżyła Boga twoiego, O jak to wielka
liczba, i jaka tam była nieprawości rozliczność i jaka szkaradłość i brzy
tkość Przed majestatem Boskim, O Boże Dobrodzieiu odkupicielu

Oycze mój ymato sem ja, stworzona, nakos krewia, y śmiercia, kwoia od
 kupiona, Na kos dobrodziejstwy twemi okoczona niepoliczonemi yktu
 czona iezdem, abijs ze mnie nieiakie dobre owoce służby twoiej, ale to
 przemierzke znioo grzechow niezliczonych zbierał, Adi dobroci moia
 Boze iakosz kerał tego z salem y wstydem zasymam sem tak niemdzie
 czna beta dobroci twoiej, sem tak zle szanowała godnosc twoie, sem tak
 niegodnie odslugowała milosci twoiej, sem sie tak przykrzyła niezmiy
 ciezonij cierpliwosci twoiej, Miedziś mój Panie sec kerał tego zsaloscia
 serdeczna, zasymam, ze to se wstydem y salem gorzkiem wyznawam ze
 to serdecznem obrzydzeniem sobie obmierzam zaluie Boze dobrój, Boze
 miłosiernej, Boze miłosciwój sem ia ualissa rak twoich stworzenie prze
 ciwic sie woli twoiej swiętj powazala, -

Dyscyplina: 3: mzbudzenie dusze do czuynosci nad soba
 Jesemys tak belpierzna cemu tak ufale sobie poczyniś duszo moia

Wtem żywoce z Bogiem twoim, czylis zapomniata grzechom twoich dlanij
ch, y terazniejszych, czylis iusz za wszystkie Boski sprawiedliwosci dosyje
Opłacała, czy iusz iezdes upewniona oodpuszczeniu, czyś iusz przebrnęła y
wybrnęła zniebespieczeniwa smiatu y żywota tego, czy iusz przesłali nie
przyjaciele twoiej nakmą z gube gonic ieczumac, Ach mój Boże kósem
niebaczną y niebespiecznie bezpieczną Wiem yżem siła y cięstwo prze
winiła, Wiem iż ięcze niemaż końca nieprawościom moim, wiem
yżem zważniła na sie zapalczywość gniewu twego, wiem iż licha
ylekta barzo iest pokuta y barzo nieskuteczna ani skateczna popra
wa moja, Aprzecie kiy widzisz który wszystko widzisz Boże y jako
ozieble żyje iak miżernie czas dopokuty y poprawy uszyczonij kra
wie iak ustawicznie nowych niedoskonałości do starych natogom
Przyjęziniam, Ocie sie kiedy A skatecznie ocie duszo moja pomiarkuj
zabawę twe y starania któreś do wieczności niesłuzą, A weźmi —

Przed sie to co cie lepsza, wobyć zaiach, miłsza woczach Boskich, gore
 ljsza, młuszbie Bozj Bogalsza iacobre uczynki, pewniejsza, inadziejei
 grzechom odpuszczenia, gotomsza do łaski Bozj, godniejsza do sywo
 ta wiecznego uczyni.

Dyscyplina. 4. pomśzechne oplakanie nadz dusznyi
 ch przez mśziyskie siły yczesci cślowieczne.

Słusznie rzecz musze ynaczej osobie krzymac niemoge przed Bo
 skiem ysumnienia mego okien ze memasz weinnie zchromia ze odstę
 py noznej az do wierzchu głowij osypaliy mie nieprawosci moie niemasz
 czystki mcielo moiem ktoraby naczemem grzechu iakiego niebela nie
 masz sieliy mdujszy moiej ktoraby Bogu y zbawieniu memu nieprawa
 nie beta iak³ wrzodu nieytłko boleje ybrzytka ropy plynie, tak ia, wa
 łosci moiej wśzytka iezdem wrzodem nieprawosci zawsze plynąca.

Ach Boże mój dobroci moja wszyſtkam ty wieſz grzeſzna iako drzewo
liſciem tak ja złoſciami oſypana, wszyſtka załuię, wszyſtka pokutuię,
wszyſtka obrzydzam ſobie złoſci moje ciałem i dłuſzą, częſciami i ſiecia-
mi moiemi wszyſtkiemi wszyſtka ſobą, opłakuie żgorzſzkiem ſalem
to com keż wszyſtka ſobą, przeciw tobie przeminęła, żaży ze Panie
nad niedznem ſtworzeniem kwoiem dobroci kwoięj, uczyn miłosierdzia
ulecz łaska, kwoię, rany moje chorobij moje uzdrow, zaſtań potoki łe brzy-
tkie złoſci moich omij mi woda, łaskawoſci kwoięj: właſni ran meki
i drogiej krwi Jeſuſa zbawiciela mego, adaj napojm od łak zacząć
prowadzić ſkonczyć ſłatecznie iſco raſ gorący doſkonala, ſłuſzba kwoie

Dyscyplina: 3. Naſladowanie pokutuiących za grzechy
Jeſdem pokolenie grzeſzników, Jeſdem córka grzeſznych, urodziłam
ſie w grzechu przepędziłam żywoć mój w grzechu, komarżyſkam i
naſladowca grzeſzników ze wszyſtkiemi grzeſzna i eſdem i eſe wszyſtkich

najgrzeszniejsza: Na wzór wszystkich też którzy pokutowali pokuto-
 wac pragne przed tobą: Onieprzebrani i miłośierdzia wszystkich
 niedzielnich, Jedyna Ucieczko Boże: Zaluie ZAdamem i Zssemą piernyszą
 mi grzesznikami i grzesznymi rodzicami meimi, i to niedzne aktopokli-
 we swiata tego pomieszkacie za grzechy moje przyjmie i tobie
 ofiarue, Zaluie Zdauidem upadłem, i tobie grzechy moje. miżna
 maia od ciebie miłosiernego opuszczenia prosze, Zaluie Zpiotrem
 upadłem, agorszkiem płaczem miłosiernych oczu twoich pojrzenia i
 przerażenia orzekiwam, Zaluie Zmagdalena, i stydlivem serca mego Zalem
 i płaczem nogi twoie dla mnie zranione obmywając miuch opuszczenia
 wszystkich moich grzechom zebrze, Zaluie Zmarnotrawnem synem nie-
 mi marnotrawną Corke, a przed wszystkich niebem nieprawości moje
 miżnawiając Ciebie Nastodszego Ojca mego przeproszan, Zaluie i

Jchanaurejka, aiako liche sczenie odrobinek łaski łmeij yodpuszczenia wy
glądam, Żaluję Zsawuogrzeshnikami umiebo poyrzec niesmiem, piessi
biiać mowie, Boże odpuść abądż miłosćiu wszystkim grzechom moim: Ża
luie Złotrem nakrzyżu, awyżnawiając ciebie Boga yodkupiciela mego, przy
puszczenia Złotrem do raju łaski ychwałij niebieski prosze.

Dyscyplini Pokorij

Dyscyplina: I ponizenie Dusze smizeriji ciata

Cosż jest człowiek moij Panie tyłko niedza zupełna, y coż jest cor
ka ludzka tyłko zgnilizna robak y naczenie obrzydliwosci, Co ciato
jest inktozem. uboga dusza moja mieszka tyłko kucska do czasu po
stawiona, olepiona błotem, amierzniwa ładaiaaka, polerijta, ktorij

lada wdzien odbiezec krzeba: Co jest cialo to ktore nosze tylko
 war gnoiem naklanj strawa robachwa gotowa zywy grob, dusze
 wiezienie wlasne mieszkamie ciasne ciestkie niewczesne nacszenie
 zlosci: Co jest cialo to wktorijm mieszkam tylko bydle bezrozumne
 ale przecimko rozumne, tylko wazs wzanadrzu, tylko nieprzyja
 ciel chytroj, ktorij sam zginac gotow tylko zeby mnie zsobaj, ij
 przejs sie zgubit, Co jest cialo to sktoregom zloszona tylko zle
 zmiagzanyj gnoia, sнопек, niewczesna gospoda, niemiola dluga, prze
 mierzly towarzysz, sluzba plugawa spital kłopotom, nadeta peche
 rzyna ij pod nieta grzechoma, aprzecie ta taka, zgielosc yokropna,
 niemieszennosc nosze dzwigajm chowam pieczotkami wczasami dogo
 clami, zatym zniego ij wniem sie pysznie ij pokazuie, aco na zalosnie
 yjsza Boga Przez nie obrazam dusze zabijam iynawieczna zgube

Zarabiam, onierozumny rozumie moij, głupia zabawa oniewola zle dobro
molna.

Dyscyplina: Z. ponizenie Dusze znikczemnosci ijej własny

Jakoz sie szacujesz duszo moja zniszczonego niyprowadzona znikczemno
sci uczyniona, Ojczyzna ijrólne dziedzictwo twoie nic anie, ijskota
twoja wzem biyc, potega twoja nic niemoc robota twoja nic dobre
go nierobic, godnosc twoja nic nie maszyc ijsaniec niestac, koniec
twoj ustawnicznie do wrodzonej nikizczemnosci ijnietego ciagnac,
maietnosc twoja nic slabosc, utomnosc, niemiadomosc, ubostwo, nie
dostatek, ustawniczne ginienie, nedza niestatecznosc odmiennosc ana
demuszyskto grzech ijskoci popedliwosc, do wszelkiego dobrego o
cielnosc upornosc, truchnosc ciejskosc, a zatym nagosc, ijs Bogiem

nieprzyjazn do wieczny zgyby zapędzona y oslepiona śpieszność, ta
 jest odulso miżerna y skota y namiętność kmoia, skąd ze przecie nadeło
 se y wyniosłość y chluba ustawiczna, sobie szkodliwa, stworzeniu i
 niemu ciejska samemu tylko gniewu Bożemu y surowy sprawiedli-
 wosci iego nagotowana.

Dyscyplina: 3. poniżenie dusze zniezlizonych myste-
 pcom

Wzdychaj y całym sercem zatuj duszę moia nad tobą, aboniem miżerniej-
 szy jest stan twój niżeli sama dostatecznie midzieć możesz, zatuj ses była
 kiedy y teraz ięszce namiętnościach tak pełna posadliwosci y nieporządkom,
 tak nieostrożna namiętnościach, tak wielokrot upleciona wielu proznych fa-
 ntazjach: tak wielce skłonna do ziemskich rzeczy, tak medbała do
 wewnętrznych: tak ława leu smutkowi y rozpuczeniu, tak ciama do

prozny chluby y ludzkich pochwał, tak słaba y smutna wprseciwnosciach :
tak niymosta wjesescu, tak twarcu doskrucnij y placzu, tak porzyna ku
własnym pozyskom y cielesnym wygodom, tak leniwa ku ostrosi y go-
rasci, Zaliuj y wyznaj zes tak chworna ku studiowaniu nomiu, y patrze-
niu na cudze rzeczy, aniechata do przyimowania podlijch, y ciebie poni-
zaiających okazji, Zaliuj zes tak chciwa ku niemu wiele, a tak skopa
ku dawaniu y tak saista ku zatrzymaniu, Zaliuj zes tak nieopatrzna
womowieniu, taena do posadzania brucha do milczenia, Zaliuj zes tak
nieopatrzna w sprawach szerszenia wobyjsaiach, niestatersza w dobre-
zaczeliach sprawach, Zaliuj zes tak głucha ku Bożemu słowu, nieoby-
czajna z Bogiem, oziebla na modlitwie, pochlebiając sobie wradunku
sumienia, pretka do odpoczynku, nie rychta do pracy, czuyna ku pro-
znym powiesciam, łaskliwa w smielym ćwiczeniu, nie zwołniwa na spo-

wiekszych nienabożnia wświatełch komonijach: y przij straszliwych
 ofiarach, Żaluy zes tak łacna do rozermiania łrudna do siebie zebrania
 prełka do gniewu, łacna do przyskrzenia sie drugiem, niedotkliwa w mienygo
 dzie, ostra w strofowaniu, łrudna do ubłagania, te niedostatki łme znay do
 siebie nędzna duszo one myśnaway y opłakuy przed Bogiem łwoiem a sa
 wjsze do polepszenia sie garniej soba pogardzay a Bogu sie zupełna na
 dzieia, mieloscia, powolnoscia, poddaway y oddaway.

Dyscyplina: 4: ponizenie dulsze 4: zdrobnosci cnot y
 dobrych uczynkow y zasług na niebo

Chodiyś sprawiedliwa była duszo moja, coż są bowiem zasprawniedli
 mosci łwoie uznay amysznay prawile Bogu łwemu, łktorego oczom
 nie sa, łayne niedostkonale doskonalosci łwoie, A za niewiesz y jaka
 jest nieczestwa miara łwoia, y jaka słaba y nierychła nadzieia łwoia.

Yako zimna mielość twoja ku Bogu najwyższemu dobru y dobrodzie-
ciu twojemu, czy niebaczysz jakos jest nieochotna nie skuteczna nie gor-
ca, nie żywa miłość Boga twego, Jakos rzadka krótka rozczuła
na rozmyślaniu y modlitwie twojej, jakos nieposobna niezwyca-
na nie umiećna do myślenia serca twego przed Bogiem twoim: jakos
łaskliwa y nieobyczajna w ochowaniu y bawieniu się z Boskiem majes-
tem, jakos uporna y ociężała w nakontentowaniu y stosowaniu się z ka-
żdą Boską: niemiejz tego duszo moja jakos jest nieroztropna w Boski
roztropności, nieumiećna w Boski naucz nieuroczniana w sprawiedli-
wości y słuszności, nie mocna w męźności, niepożegna na trudności, nie
pomiarowana w niedostajny mierności, Ojako licha jest pokora na-
sza duszo moja, yako często myślować jest a nie w sercu, yako często w po-
mieszeniu się chwały szukaniu y miedzi okazy pokorę zaniedbywaniu.

wysoko sie kladzieniy anaymnieysze zniemaygi barzo czuieniy y one nigda
 rozbieraniy, dlugo pamielaniy Nulz cierpliwosci nasza odulzo yacie sa; postu
 szenytwo ku Bogu y ludziam skromnosc w postępkach, wdzieczność Zado
 brodziejstwa, waznosc rozmyślach y słowach pomolnosc ku rozumowi
 prawdzie słuszności mądrości radzie, władza nad Affektami y popedlinoscia
 mi: miłosierdzie y politowanie nad niedzą ludką. Ach yako te cnoty są u
 ciebie duzo moia gościem, yako słabo zawzięte yako mało wkorzenione:
 Wierc dobrych uczynków kazdodziennych, yako mało yako niedoskonali
 ci, yako niestatecznych: yako słym co by sie dla Boskiej miłości y dla mi
 ęlugi uniego y dla postętku mnożach czynić sposobnie mogło porom
 nania niemałz, yako naostatek to cośkolwiek sie czyni ozieble ze z
 wyrzutu dla, obyczaju zrespektami y defektami sie czyni, yakoż tu gor
 no trzymać o sobie duzo moia, anieraczij zapomniawszy tego co sie czy
 nięto Tac sie tego co sie czynić yętsze ma y moze, y naco Bog sposobności y

czasu uszycania Boski sie moli łasc i mielosierdziu polozyc, a przez kre-
zbanicelone i myslugi siniera iego, i przez przyszynie ss. Bozych, iako
znowu na zbawienie robic.

Dyscyplina 3. ponizenie dusze: 3. zrozumajtych nadz iej
Gdy sie sobie i stanu twego terazniejszego kondycijam przypatrzysz
duszo moja o jakoc pretko ytalnie piorka ogaraia, niepozyteczna a
nimuszowosc łacno bij sie nadymac gdybij sinierc nieczekala, ba gdybij
ustawicznie do miyploszenia sie sty lepianki cielesny nieczuwalo, wyszed
szy stej zgnielizny Sąd cie czeka gdzie oddawac rachunek zmyśli i
stoma proznego Bogu czynic potrzeba, Zatem karanie namni czyso
me nastepnie na ktore sie zarabia ustawicznie, tak ze y same dobre spra
wij nasze ogniem czyiscowem probowane beda, i przeczyszciane bje musza
sama niebezpiecnosc zbawienia i jako straszna: wiem pewnie y zem

17
zarobiła nagniw Boga mego, aniemiem jeslin ubłagała sobie i siednala mi
łosierdzie uniego Ogrzechach penna jezdem: achciałz biych kys niezula
sie miniczem iednak nie wtyim sprawiedlinu jezdem abowiem Boga se
dziego mam który inaczij sadzi mzełi oczij luctie zmyłety, wjamij te
dij dobroci twoiej moij Boze wsamych załugach zhaniciela mego na
dzieia moia łaska ymięłosierdzie twoie Panie usnosc moia jest asijnok y zba
wienie moie na moli yupodobaniu twoim wktorym bezpiecznie odpoczywno
y imiem ysz niebede pochanbiona ani zawstydzona.

Dyscypliny miłości

Dyscyplina: I. Oddalenie duszy od wszystkiego
Stworzenia zbroceniem sie do Boga Samego.

Niemieły duszo moia stworzenia ani sie płataj rzeczanu tego zymota
zymot ten wszystek yco ieno naniem sie dzieie komedijy własny a

Smieszne i zalem i zalosnym smiechem zmieszana chwila : na czym pole-
gała dusza moja na czym na swiecie zdradliwym, na ciebie gnijacem na ży-
woce uftajacem nadostatku niedostatku, które wiecy są cudze niż
twoje, i sama ich cudzych reku patrzysz na chorobach mąskaram po-
dobnych, na pochwałach kłamliwych ani gdy nieprawdziwych, na ludzia-
ch, których rzadkiem szczerosci nie masz którzy wszyscy swego ucie-
bie i siebie szukają, Onieufaj marnem marnosciom, uwolniej se-
bie, Siła i pęta te stargaj, Ojako lepsza z Bogiem sprawa, który sam
zarzysztko i nad wszystko, stoi, anigdy sie niemieni, nikogo zufaia,
cyli sobie nie onija, miłosniki swe mieluie i wiecznoscia, dobr swach
napetnia.

Dyscyplina : Z : Rospalenie dusze miłoscia, samego
Boga

Będziesz miłowała duszo moja Boga twego ze wszystkiego serca
 ze wszystkich sił, ze wszystkiej istoty twojej, komuś słyszni masz
 miłość twą, i poszanowanie oddawać iedno Bogu twemu którego do
 broci ni masz miary, którego dobrocią i miłostwom ni masz liczby, którego
 miłosierdziu ni masz końca którego łaska żywością którego miłość
 błogostwienstwem jest. **O** duszo moja kiedysz się rozmiłujesz całe i sta
 lecznie Boga twego, **O** kiedysz iako żelazo ogniem, tak rozgorzejsz się w
 Bogu, **O** kiedysz wynidzie z siebie ostyjdłość twoja ognistym sercem twego
 zapalen serafinom w miłości zarzyskiej podobna będziesz, **O** miłośniku dusz
 ludzkich Boże izali ty nie pragniesz, nie kazesz, nie wyciągasz miłości
 naszej ku tobie, czemuś nie rozpaliś, czemu nie paliś dusze mojej ogniem
 gorącym anieustawiającem miłości twojej **O** kiedysz wygasna, inne rysz
 stkie ku stworzeniu miłości wemnie, **A** sama tylko miłości twojej **O**

gnistij zupełność osiadzie yopanuie dusze moje ywszystke istote moje.
Dyscyplina: 3. powzdanie dusze najszelka wola Boga
Nie moja Panie ani dusze moiej wola niech sie dzieie zemna yzwszyst-
skiem do mnie należacemi osobami rzeczami sprawami cielesnymi ydu-
sznymi ydoczesnymi, ale niech sie wszystko prowadzi według nasniejszego
ynaslejszego upodobania twoiego, Czynn Panie zemna, coby sie podobajako y
kiedij podobaj, Ciało moje ydusza moja, żywot moij yżłowie moje, przysia-
cie moij ykrewn moja, wszelacz ludzki domownicy poddani, dobra dochodij maie-
tnosci moje, zamysły postanowienia sporządzania moje, potrzeby sprawy
zaciagi moje, przysięgi ynieprzysięgi moij, Ja wszystko ywszystko moje
twoie jest Boze, ydo ciebie, yu ciebie. Tobie to ja wszystko cale zupełnie do-
skonalę na wola rzad upodobanie twoie Boskie powzdaie yoddacie, chęć

zebym ja wzem uciejszona y uwygodzona byla, Bądź pochwalony ty y Błogo
 stawiony, Chcesz abym ja wzem była utrapiona y niewygodzana, Bądź tak
 ze ty mój Panie pochwalony y Błogostawiony, Twoja niewolnica ja je
 zdem y wszystko moje rzeka y nimocy y nierzadzie: twoiem, lepiej ty mnie
 wnieomylny mądrości twoiej co mnie zdrowo y zbanienno, większa
 jest dobroć y miłość y opatrność twoja, około mnie y około rzeczy moich,
 niżeli moja własna albo innych moich wszystkich możniejsza jest mój
 chmota mola y reka twoja na pokazanie wszystkiego niżeli wszystkie
 rady, samyś ty, kószt y odwagi moje. A przetoż tobie panie odlecam to
 bie oddaie tobie poruczam y mnie y wszystko moje, y wszystkich moich,
 y wszystko co należę iakożkolwiek do mnie. A ja wszystko całe mile w
 dziecinnie spokojnie zdzieczynieniem biore y przyjmuję z ojcomski
 y dobrokliwy reki y opatrności twoiej.

Dyscyplina: 4. oddanie i przypisanie Bogu wszystkiego
dobra

Nie nam Panie nie nam ale najzacieyszemu Tmieniu twemu Bo
skiemu niechaj bedzie czesc, poszanowanie wdzieczność i chwala, Cożem ja
jest tylko robaczek lichy wzgardzony, szenie, sierota tobie opuszczona
Córka niewolnice twojej i narodzona niewolnica twoja, Co i zdem, Co
mam, Co moze wszystko to stworz reku, wszystko stworz daru, wszy
stko twoje jest, i teraz mój Panie własnym acalem upodobaniem woli
mojej, szczerem astatecznem zamysłem serca mego wszystko siebie i wszy
stkie moje rzeczy wszystko dobre imię, i wszystko dobre mienie i wszy
stkie powodzenie tobie woli twojej oddać odbieram i oddalam wszystko
od siebie, a oddajam do ciebie, bo u ciebie tego własność, a umnie pozyc

czenie, Uciebie wieczność, aumnie do wiernych rąk szafowanie, oddaie
 wszystko iako twoie jest wszystko, pożyczyles do chorym udzieliłes
 brzyjm, zechcesz odebrać wracam, i wszystko ycale ydo nieczski iedny y
 do ostatniej czasteczki ciała yduje moiej, Twoie Abowiem jest wszystko,
 co moje yokoło mnie jest. Aia, ysama nie swoiam, ale twoia, od ciebie stworzo
 na y pożyczona, Zupelniej ystusniej twoia nizli smoia, yjomsem niekat
 nie swoia tylko cale ymieszkiej słusznosci prawem własna twoia, azatem
 y wszystko moje, nie moje ale własne twoie.

Dyscyplina: 8. upraszanie y zebraniu wszystkiego u Boga
 Boże mój bez ciebie iezdem, iako ryba bez wody, iako ciało bez dusze, iako
 oko bez światła, iako dziecina bez matki, Coz ja iezdem albo co jest samoc
 ydzielność moja bez ciebie Szodła ydamce ysprawce wszystkiego mój.
 Boże wszystko to co mi zstąpi twoj daj raczył twoie jest, yia, uciebie wszy

stkiego Zebrac musze, ba yowsem rada zebrze ytkocham sie stego, ze zsiebie
nie niemaiac nie niemogac nie niebedac: odciebie wszystko brac, odciebie wsz
stkiego czekac uciebie wszystkiego Zebrac ytkobie wszystkiego winna bydz
musze, Jako tedy sluga od paniej swoiej, iako gole ptajze od matki swej,
iako szenie od Pana swego, iako niemowle od matki swej, iako zebracz
ka oddobrodziejki smeij tak ia od wszzechmocny, szochobliwy, Ojcow
ski Boskiej dobroci ywoli kmej czekam wygladam, y zebrze wszystkiey
ywszelakiej tak do czeyny iako y duchowny y wieczny odrobiny laski
kwoiej.

Dijsciyplina: 6 Obmijwanie Dusze wtazience laski

Bozej ykrwie Pana Jezusowej

Miejskam wtem Przegnieciem ciata mego domczeku, iuk wolkopiatem

sadzami kominie, iako zenszad przeciekajacem poddaszku, chodze po
 tem zywocie iako po błotnistem rynku, albo iako po cierniu yrzepia pe-
 lmem placzu, trudno ochronic nogi od błota, szaty od szarpania, gdzie sie
 rusze co ieno poczne zaraz zsidelkiem y truciżną, y zlipką, mazia, y
 zustawicznem anieuchronnem niebespieczenstwem potykac, mikać, y
 mikać y masac ie musze, Ach iako wiele zdrać y zafadzek nauboga, a
 nieostrożna dusze moie, Tak ustawiczne zmasz y zarazij rowne geste-
 mu dziedzowi na sumnienie, na serce na dusze moie przypadaia, nigdy
 nie jest wolna od brudu y zmasz, zausze albo błotem albo prochem
 przykurzona iezdem, zausze albo do roztoszy iakiej lipkiej przy-
 gnetła albo ostrem frakunkiem sie mikać albo zarazliwa swej woli stodyczą sie
 umiade, albo chytren wtażij miłości nieporzątku sie umiade albo prozności y
 marności y niadełści y okazyalności swiałowej, na wzor głupiej dzieciny

polisz. Dla tego ston brakiem i prochem ukalanem dusze moiej Przychodze
do ciebie moij Boze i one w miłosierdziu i w miłości w miysławianiu i w
sprawiedliwości wstaje i w dobroci twoiej Boskiej Samoznam i obmiynam
niec i zotworzystych ran ascieptej krwi i z drogi meki Jezusa od
kupiciela mego łaznia, sobie przybierani przydamaiąc z meij stronij
gorzkiego, Żalu, astatecznego do poprawy serca i gorącej miłości ku
tobie Bogu a zbawicielom memu Ty sam Boze moij obmyj mie ze w
szyskich ułomności moich i uczyn mie sobie wdzięczną w oczach świę-
tych twoich achowaj mie pod skrzydłami dobroci twoiej zebym za-
wsze była bez winy grzechomij.

Dyscyplina i wypalenie Dusze miłością Bożą
Najdroższ, Najgodniejsz, Najłaskawsz, Najmiłosnierzsz, Nastodsz,

Najchwalebniejszy, Najdosłowniejszy, nadojkonalszy, Boże stworco
 Dobrodzieju mój ciebie ja, Boga mego wszytka soba, y wszytkiemi siła
 mi moiemi, y wszytkiemi czesciami moiemi y każda, wszelkiego zosobna
 stworzenia twego istota, siła y cząstka, ciebie monie Boga mego cała,
 zupełnoscia, miłości miłue szanue, chwale wielbie y nad wszytkie rze
 czy y dobra przekładam y przesadzam y przedrozam, y tąż znowu calo
 scia, zupełny ku tobie miłości, wszytke moje y stworzenia wszelkiego istota,
 siła y cząstke zaprawiam, napelniam zapalam y co ziemnie iest wszytko
 wzapal y wogien y wpozar obracam, zeb y wszytkie tak moiej iako y
 wszytkiego stworzenia istocie y istoty albo siły odrobinkę, nie bytło,
 tylko miłość twoja y pozar nieugaszony miłości twoej, O mój Boże kto
 bymi to dał sprawic y widziec y czynic zeb y ja y ten wszytkek swiat

Imoy stał sie zupełnie ycale szczerem posarem nieugaszony y nieustający mi-
łosci y chwali y pożanowania nagochniejszego mąciestaku twego, przed kate
bedzie Oniech sie kate stanie.

Dyscyplina: 8: Testnica Stęgo Świata do Boga

Testnienie obieto dusze moie do ciebie Boże, oby prawdziwe, skuteczne
atobie miłosnikomni memu prsyjemne, Jakoż nie testnie mam sobie wtem
padole płaczu, Jako nie testnie wtych troskliwych niebezpieczeństwach y
wniebezpiecznych troskach, Ciężka jest rzecz wystawiczenem rosole y
fajole nietylko doczygne ale daleko miecej odlusne y wieczne rzeczy być,
nigdyjm Zbawienia niepewna, Samsem wotazijiach upatku, często ymfa
mem grzechu, Okafe y przysijazni Boży ku sobie niewiem iako ten żywa
y kiedy ymwiaktem przysijotowaniu skoncze wiedziec niemoże, czas

uchodzi y zdrowie niszczcie, robota na miysluge korony niebieskiej nie
 spora, Jakoz nieobciążac y nieulepszniac sobie, Ale naderuszyszko zem
 jest daleko od Boga, Zem wtem pielgrzymowaniu sie zamieszala, Zem ie
 sce nie moiczysznie, Ze Boga niemiidze, Ze niezaszynomam dobra mego
 najinyszego, Ze niemiuiie tak iako pragne cale zupełnie, nieustajnie
 wiecznie, iako nie lesknic, Olesknic, y barzo lesknic, ale wszyszko to na
 woli twoiej Boze, wszyszko sie niech dzieie wedlug opisu upodobania
 twego, Bądź wola twoia Boze, unas, Bądź miłosc twoia unas, a
 przyjdź y pospiesz krolestwo twoie do nas.

Dyyscyplina: g. pociechij prawdziwe Dusze wtem zynwode
 Niechce Pociechij Dusza moia Boze niechce, tylko od ciebie ba y tej nie

chce, ale chce zapociecha samego ciebie, nie iej niesmaknie tylko tylko
ty sam, y se ięscze nieśtoba, wteśknicij y zali żyje, y żyć będzie, y
on czas przysiedzie, gdy wtobie trzodle dobra żywego y wiecznego
zanurzona będzie Ach kiedys ta godzina zamika duszy moiej,
Teraj sie tem cieszy y tak mtem żywocie, ze sobie zarabiac chce
y moze na łaske wiekjsza, a wiekjsza, zamysze a zamysze uciebie moij
Boze - cieszy sie y tem ze sie myplacac z niedostatkow smoidi y
skutania czyszcawego rozlicznemi sposobami moze cieszy sie y
tem ze mtem pielgrzymowaniu ma towarzyjsza obecnego choc
zakrytego chrystusa Jezusa wprzenas wiekjszy ofierze y wprze
nadroszem sakramencie cieszy sie y tem ze m obronie przenadko
szy matki Boszy, ze wstrazy Anielski, ze wopiece swietych

Bozych droge żywota swego prowadzi Bądź pochwalone Dobraci Boska
 za te wielkie i peme wlepy niedziny drodziej żywota naszego pociechij,
 daj ich dobrze zżyć, Daj bezpiecznie w nich skonać: Dyscyplina
 to wyjdanie Sie Bogu na ofiarę zupełną. Przyjmiesz ty Boże
 mój, darowca wszystkiego, Duszo prawdziwa dusze mój którem ja żyję
 lepiej i więcej niżli dusza moja, żywiesz ty mój Bog mój, niepotrze-
 bując nic dobrego moich, i wszystka istota moja jako cię i nic przed tobą,
 Jednak ja, tobie Bogu memu na ofiarę żywą, i całą, oddaie i ofiaruję
 siebie same wszystkie, ciało i dusze moje, i wszystko co iedem i co mam,
 Ofiara moja tobie Boże mój, ja, wszystko ze wszystkim na mięki, przy-
 imii mój Panie przyjmij nie pogardzaj ją, choć uboga, i płonna, ale
 w szczeroci i w zupełności tobie oddana, Ofiara moja, Albowiem tobie

zawsze przyjaciela była chęć pokornych miłośników Twoich dołkorych
i ja, policzona bądź pragnę i zebrze, Ty Boże miłości moją przy
tul mnie do piersi Twoich Boskich, ani oddalaj mnie oddzieleń
Twoich, karm mnie mlekiem Łaski Twojej i ugruntuuj w miłości Twojej
i uczyni gościną, wieczny chwali Twojej, który Ty Bogu wkrótce ie
dymy zmiękami Twoimi królujesz wiecznie Amen.

SPOSÓB ŻYCIA ZSPOKOJEM SUMNIENIA BESP
cznego Wkroć kto Trwa AŻ DO ŚMIERCI BEZ BOJA
ŚNI NA SĄD Pański STAWIĆ SIĘ MOŻE.

Nauka I

OSPORZĄDZENIU CZASU I GODZIN

Takto wkażdy, rzeczy ymsprawie ludzkiej, tak też ym pobożnem życiu
 porzątku potrzeba: bez którego żaden duchownij postępek, any krowaty
 any spój: być niemoże Ten porządek dwoiaki być ma, jeden czasu y
 godzin to dziennijch, drugi spraw y zabawek takze codziennych, porzą-
 dek czasu y godzin taki być ma, aby człowiek miał całego dnia rozłożone, y
 wiedział który godzinij ma co czynić, y żeby każda sprawa swoie pewnego
 czasu odprawował, Naprzykład ma mieć pewnij czas wstania Ze snu rano: pe-
 wny czas słuchania mszy: s: pewnij czas roboty rzezniy, pewnij czas czytania,
 modlitwy iedzenia odpoczynku rosmowij spania Ze którego czasu pilno prze-
 strzegać, y takto by zrejestru zymał od godzinij do godzinij prowadzić ma bo
 stego porzątku godziniego poidzie, yż człowiek bedzie zausze w swoiey mocy
 czuł ym nad sobą, y nad sprawami swemi, niebedzie sie mieczał, ani płałak ro-
 życiu swoim, lano sie zbierze do siebie y do Boga sercem, y myśla, rachunek

Sumnienia bez trudności będzie mu przychodził,
Przeestroga niebędzie jednak złyserbkiem nabożeństwa przetrwać ten porządek, kiedy potrzeba taka, miłość usług, i ludzkosc przeciw bliźniemu wyciąga,

NAVKA : 11 :

Osporządzeniu Zabaw Zmęczających

Niedosyć jest mieć czas i godziny rozłożone i zabaw i każdemu czasami naznaczone, trzeba i same zabawy sprowadzić : a to tym sposobem, żeby człowiek miał pewny i taki sposób, którymby każda sprawa swoje powierzechowała, i serdeczną pobożność, spomnieniem wnetach, zastugach i łaski Bożej, i ziemni pożytkami duchownemi odpramował, Naprzykład : ma człowiek mieć pewne swoje święte i pobożne zwyczaje, któreby zachowywał zawsze, przy ocuceniu się, przy wstaniu, przy poczynaniu modlitwy, przy samej modlitwie, przy do

Konczeniu iey, przy słuchaniu mszy: 3. przy obiedzie, przy czytaniu przy
 rachowaniu, sumienia, przy zabawie pozmieresznej, przy zabawie z
 ludźmi, przy wisciu zdrowu, przy wroceniu sie do domu, przy sposobieniu
 sie do spania: Takze ma człowiek miec pewny sposob, y porządek który
 by zachował, gdy sie gotuje do sakramentu spowiedzi świętj: gdy sie
 spowieda, gdy odprawi spowie gdy doprzyjencia Nas: sakramentu isc
 ma: gdy go iusz przyjmuie, Takze ma miec pewne Zmierzanie swe nabożne,
 przy umarkowaniu sie na ciełe, dyscyplina, potem wlosiennica, kłeczeniem ze
 co ucz pospolicie ludzie pobożni miewają, ale ze nieporządnie y nienamysłnie
 y niestatecznie, ieno iako sie kłasi, albo iako namysł przyjdzie, dla tego
 niemielki żtak mają, pożytek, y postęppek wdoskonalsci życia swego,
 ale wiec co raz maczy życie, maczy czynia, poczyna, porzuca co innego
 przed sie wieszma, y tak zawsze iakoby dziećmi są, w życiu swym:

Ztego porządku to, co y z piernuszego porzątku płyną, y ięscze barziej
tego, bo ten barziej uchodzi w sprawy ludzkie, y barziej człowieka
w dobre wprawnie, w dobre m trzymają, w dobre zwyczaje y cnokij usta-
wianie wciąga, atoc iest bydz doskonałym, mieć zwyczaj w dobrzym
taki, że człowiekiem łatwo przychodzi, dobrze pobożnie, porządnie
czynie wszystko, y żyje zawsze, a za trudno złe czynić y josięble,

Przeestroga, w ten porządek łatwo sie człowiek wprawnie mo-
że, byni sposobami naprzod iesli sie w piernuszy porządek wklada-
y jonego sie trzymać będzie chciał statecznie, potem iesli nie wiele braci
razem przed sie będzie spraw, y zwyczajom wprawnach, ale potrosze,
po woli, wprawnuszy sie w porządek iedney sprawy, kocz postacie do
drugiej, do trzeci, pokym aż tak za czasem we wszystkie sie wuczy, y
sporządzi, przyczym nie trzeba być skrzeknem ani krowosłownem.

ani frasowliwem iesli sie kiedy co niepowiedzie w tym zamierzonym
porzadku, ale niedbalstwem y womyśle uznac swa krewkość, y słabość,
y zmiej sie upokorzyć przed Boskiem maiestatem, y pomocy żądać,
y do poprawy sie na potem brać,

NAVKA 3:

Co za zwycięzanie mogą być pobożne, wprawach
y zabawach zwycięzających.

Na każdego to jest dobrej woli y upodobaniu przybrać sobie z
wyczaie, kacie albo omakie do sprawy swoich ktoreby były do smaku
iego nabożnemu sercu, gdyż kżs wrzeczach duchownych mają ludzie
różne smaki y upodobania, y Bog nieprowadzi ani niewoli w wszystkich
do jednej drogi, y nie w wszystkich są iednakie siły, nie iedna sposobność.

To tedy bywa nasmaczniejsze, co kto sobie upodoba, acz wtym radij
tego doświadczonego, i pobożnego zacy potrzebę, dla omelki, dla miary,
dla prowadzenia do inszych wyszyc, i pozyteczniejszych, apanu miłszych
czniczenia i zmyczaiow, niec tez ydo tego sluzij trzymac sie zdawna
zaruzietkich, lubo znankei czyiej, lubo sprzykladow ss: Bozyc, lubo zKia
zek duchownych, lubo zmlafnego niegdij upodobania ydoswiadczenia, z
myczaiow i sposobow i nielafnie ich opuszczac albo odmieniac ale ie kij
lo mporzadek, i iako mregister mprawic, i serce mnych upewnic, kado
dziennem nieodmienne zachowaniem, Do tej se rzeczy pomoze, ko co
sie mnaftepuiaij nauce polozij,

NAVKA : 4

Co sa, za pozytki spraw ucziomionych, od lu
dzi wlasce Bozej bedacych, kazdy estowiek pobo

zny wlasce Bozy bedacy, kazda sprawa, y zabawa, smoc, (lubo to mysl lubo
 mowa, lubo uczyniek bedzie) dobra, wlasce Bozy uczyniona dobrowolnie
 y rozmyslnie, moze te nizy polozone pozytki odniesc duchowne, azatym
 tez moze sprawy swoje wszystkie dla tych pozytkow doslapienia ofiaro
 wac y prostowac, Naprzod sobie zastuzyc pomnozenie wlasce Bozey,
 aza laska Boga, tez w chwale wieczny, Druga moze Pana Boga w
 trojcy: s. iedynego, Pana jezusa Boga y czlowieka, przenedrofsza matke
 iego, wszystkiech: ss: z Bogiem w niebie krolujacych, pochwalic y uczac wedle
 kazdego stanu, to iest Boga y chrystusa Syna iego czcia Boska, ss: Boszych
 czcia, smietym powinna y przyswojta: Tercia moze sobie uprosic u Pana
 Boga potrzebny swe duszne na ktorzych uproszenie ofiarowac bedzie ktora,
 kolwiek sprawa smoc to tez moze uprosic y komu inzemu, iesli zan ofiarowa
 bedzie, y iesli tez on przeszkody w sobie niema do uproszenia onego, y iesli tak
 sie woli smietiy Bozey podobac bedzie: Czwarta moze tez uprosic sobie

samey albo komu innemu potrzeba iaka, powieszczoną, według upodo-
bania Boskiego. Piata może też sprawa swoia każda dosięc uczynić Pan Bog
za grzechow karanie, tak swoich iako y cudzych, iako ofiarować będzie
według upodobania Boskiego y wagi spraw y ofiarowanij, Tego było
potrzeba, aby człowiek włascie bozey będący spraw y swoje iakieszkolwiek
(byle ieno niebyły złe z siebie y grzechem y przeciw woli Boz y) odpra-
wuiący, one ofiarował Panu Bogu nadostąpienie Pięci przeteczonych
pożytkow Dla tego pożyteczna y potrzebna jest, przy poczynaniu dnia
każdego, y w szem przy poczynaniu, każdy sprawy złożyć za głowniejsz y
ofiarować Panu Bogu wszystkie sprawy nachwałę iego y ss: iego, naprzy-
mnozenie Łaski Boz y w sobie, nauproszenie sobie, y drugiemu komu chce
Łaski Boz y, pomocy iakiey pewny, w rzeczach do dusze, do ciała, do
rzeczy do czesnych należących, na dosięc uczynienie za grzech y swoje, a
lbo kogo innego żywego Umarłego według upodobania najniel sz y woli
Boskiey

NAVKA : 3:

Czego sie chronic potrzeba woprprawowaniu spraw
swoich czlowiekowi pobożnemu,

Krom tego ze sie czlowiek pobożny niyskrzegac pominiem kazdy sprawy
ktoraby : grzechem byta : ma nad to warowac sie niektorzych przysad, które
by sprawy tego y zabawy magly niewdzieczna albo mniej wdzieczna, boskim
oczom czynic, Naprzod strzec sie ma tego, aby wzadny sprawie swojej niesu-
kat swego smaku y upodobania, pozytku, y pochwal y od kogo, y dogodzenia, albo
uciechy, y swej woli wlasny, mac poprawdzie czlowiek czynic wszystko, z dobrej
swej woli, z uciechy, z meselom, z pokoiem z smakiem, z pożytkiem, y tak zeby styliznie
mogla sprawa byc podwalona od ludzi : iednak niema czynic, ani dla samej
swojej dobrej woli, ani dla uciechy, mesela, smaku, pozytku, pochwal y, ale to
wszystko ma samemu upodobaniu, woli, godnosc, smakowi Boskiemu poddac,
zeby y zsprawy ludzkiej, y z woli, y z smaku, y z pożytku y z pochwal y, za spr

wa ona idaciy, Bog sam byt pochwalony, y uciekszony, Chocby dobrze bez wszelkiego
innego ludzkiego pozystku: to za najmieszey pozystek y pomoc zabawy swojej ma
iac, ze sie Bogu podoba y iego smakowi samemu: Druga ma sie wystrzegac w
sprawach swoich wszystkich czlowiek pobożny ufania w swojej sile, y dozorze
y roztropnosci, bieglosci, umiejetnosci, godnosci, ale ma zwątpic w swych silach
iako tych ktore bey łaski y pomocy iego, ma sie pokladac, y nadzieie swą zasa
dzac: ako tak wnasniejszych, y naważniejszych, iako w nawniejszych rzeczach
ch y zabawach, tak duchownych, iako y powieszehomnych sprawach, y w
samem pomysleniu, w samem palcem ruszeniu, okiem mrugnienu, **To** ufanie
w sobie wszystko psunie dobre w ludzkich sprawach y sercach, y odgania pomoc bo
ska od nich: iako zas ufanie w samem Bogu niemozi łaskę y pomoc boską, do
czlowieka y stego sobie albo Bogu ufania plynie pospolicie niepowodzenie albo
pomodzenie w drodze Boszy, y w zamysłach innych ludzkich, **Trzecia** ma sie czło
wiek strzedz, abiy po zabawach swoich nic sobie nie przypisowal ani sie z nich
niepodobal sobie, ale wszystko Bogu zupełnie oddawal, y onemu serdecznie

dziękował, Czwarta: ma pilnować aby spraw swoich chociaż zmyczajnych (według pierwszj i wtorej nauki) nie zezmyczaił, ani dla zabrania geby sumienia odprawował, ale dla tego że się to Bóstwiej woli podobą, i chce tego tak Pan Bóg, lubo przez się, lubo przez tego, którego słyszna, iest usłuchać, Piątą ma się wystrzegać lenistwa i ciemności, tak dusznej iako i cielesnej, ale ma się starać, aby to, co czyni: zserca czynił, zodioty, zpihosia, zprzysiężeniem woli, rozum i siłę cielesnych, potrzebnych do odprawowania tego, co ma przed sobą, i żeby to co czyni, czynił baczenie, stakerzenie swego czasu, swym sposobem zmyczajnem iako rzecz wyciąża aż do skonczenia słusznego, albo wiec aż do czasu zamierzonego, tak przed Bóstwem oczema, iako dla Boga i dla miłosi, godności i smaku iego najmielszego: Ten sposób odprawowania spraw swoich maia ludzie zachować, chociaż aby ich sprawy Pan Bóg, miłe i wdzięczne, aym leż samem do żywota wiecznego, i do postępu wirtutach, i zasługach, upana Boga bytj sposobne,

NAUKA : 6 :

Jako moze byc wszelki występек i złý natóg zdusze
wypędzony.

Zgłoszyszy to napiermoy, i z łaski Bożey potrzeba, iako do kazdy rzeczy
dobryj, tak też i do wypędzenia kazdego występku ma też człowiek czynić
co z niego iest, i z łaski, Bożey, robic, gdyż Pan Bóg do gotowego, i on pomagac
nam tylko chce i z nami robic aniesayn wszystko bez naszego przyłożenia spramo
mac, kto tedy chce iaki występек z siebie wykorzenic, albo namietnosc, i pa
sija, swoje poskromic i pod rozum podbic, te rzeczy niech zachowa ni zý polo
ne, Naprzód niech Pana Boga, napomoc wezmie, Druga niech sie dobrze
przejrzyj w tym występku ktorego zbýć chce, iaki w sobie iest, iak złý iyszo
dlinny przed Bogiem gładzi, na duszy, na ciełe, na sławie iakie karanie Boze
zaciaga, do iakich dobr przeszkadza, Trzecia, niech sie przypatrzy kazdy,
kedy, iakiej okazji, przyczyny zmyłk wpadac w ten występек, czy nie
raczy on sam sobie przyczyna iest upadku, że łac nieostrożny, nie
przezny, że sobie pobłaża, że nadrugiego, a nie nasie mine wciaga,

ze na swą mola, nastąpić niechce, że chce sobie wszystkiego poznać, minąć
sobie nieprzeczyc, y nikogo sprzeczącego nie mieć y nie szosic. Piąta niech
z sobą, sie sam naradzi człowiek, czyimby, y iako mogłaby sie utrzec wjstep
ku, albo oprzec upadkowi, y jednego umolnić złaśca, Boga, *

NAVKA. 7.

yako sie człowiek w każda cnotę ma mprawić

Tenże w każdem sposob może y ma być zachowany w nabijwaniu cnoty
iakię, albo iakiego s^o natogu y obyczaju dawn naprzykład, chce sie mprawić
popodłe umnie samy rozumienie, tak sobie postąpić. Naprzód Pan Boga. o
pomoc, y ołaskę prosić bede do tej rzeczy. Druga obacz co jest gardzić sobą,
alacno sie tego nauczyć, gdy sobie wspomnie iakom ja, sama zwiykła gardzić
kim albo iaka rzecz, iako iej służyć chowam wazę, ktade, iako mie to nie
ochodzi, gdy drudzy tak ze o to niedbaia. Toż tedy jest sobą, gardzić o ykim
innym, co yczym innym, Trzecia, acz zawsze y wszędzie chce sobą, gardzić

wewnętrznie, jednak naznacze sobie czasu (miesiąc, tydzień, Czwartą, część
roku &c) cokolwiek do tego smierzenia, młym czasie naznacze sobie wiele
razy się na każdy dzień upokorze, i jso, pogardze, wiele mówie razy rano
wiele po obiedzie i w których czasow, albo godzin, albo przy każdych zaba
wach, Czwartą rano napoczątku powstania, uczynie postanowienie łaskie
albo łazu podobne, Panie mój, i Boze, dla miłości łmoiej Boskiej, dla mi
łości y naśladowania pana moiego IESUSA, dla panny Naf. i ss. łmich, dla
podłości y nieczystości moiej chce dziś soba gardzić, y wrseczj łeras łamej
gardze, bom iest proch, błoto, łłości pełna, przemierzała, przesmierdła grzedia
ni, tak Boskiem łmoiem iako y ludzkim oczom człowiek, niegodnam łaski y o
patrzności łmoiej, niegodnam dobrego od ludzi łtonia. To postanowienie
albo pogardzenie ponomie do obiadu pieć razy albo cztery choc krolszem
stomij, choc łeż łama, mijsła, y sercem, porzucimszj się pod nogi Boskie y
mjszjskieg stworzenia, iako smieci y łkie, y jako zgnitego co &c przed
obiadem porachuje się. I. y jeslin rano postanowiła pogardzić soba: &c

3. yęsim to pogardzenie ponomiła pięć razom albo cztery : 3. yęsim po
 nomiła czasom naznaczonych : 4. yęsim sie kiedyż przez ten poranek sobie
 podobata, albo w sobie podniosła, wiele razom, co znajdzie w sobie niedbalstwa iyna
 ganię godnego to zganie, skarzę, popramię : Co znajdzie dobrego i zachowanego
 Panu Bogu. oddam, i y podziekuie, i trwać dali postanowie wezwanyjszy Pana Bo
 ga napomoc : co sie oporannem czasie rzekło, toż sie czynić ma y odwieczora
 co sie powiedziało omzgardzie siebie, toż sie ma rozumiec okazać cnotie
 innij, iako blizniego miłości skromności, wdzięczności za dobrodziejstwa,
 pilności, modlitwie, cierpliwości, pomzdanu na wolę Bożą, goręcości du
 chownij, i y wytrwaniu w dobrem : zc zc :

NAVKA : 8 :

Oniektorych codziennijch zwyczajach albo czyn

Czeniach pobożnych,

Człowiek pobożny agrauntownie chce stac i trzymac wdrodze Bożej,
niech sie ćwiczy często w sześćdziesiąt krotko wspomnianych: I: Niech
sie zawsze stara być w łasce Bożej, i bez śmiertelnego grzechu: L: Niech
Łaska Boża ma sobie za matkę, i matkę na której konie, i rektu niech
zawsze spoczywa, i u niej pierś niech zawsze wisi, biorąc iakoby od
niej wszystko swą bytność przysrodzona, i nad przysrodzona, pomoc
dzielność, niech wszystko łaskę Bożę przysznawa, oddaje, przypisuje
wonej samej ufa, a u siebie nic ani nadzieie nie pokłada, ani sobie nie
dobrego nie przypisuje nigdy było złosci, grzechu, ubóstwa duszne, niedo-
statek, niepotężność, lenistwo, niewiadomość: S: woli Bożę niech
sie poddawa we wszystkich, zawsze, często ustannie, w każddy okoliczno-
ści, wszystko sobie ko śmakuje Co Bóg leże chce, Niech zsmakiem

mówi często. Panie bądź s mola kmoia, iako wniebie tak y naziemi, y jako
 sie Panie Tobie podoba, tak sie niech stanie zemna, wszytko, (y skazdem
 stworzeniem) zmituy sie panie nademna (y nad ymnymi) iako ty sam mierz
 y chcejs, 7c 7c. 4. obcowanie z Bogiem, czlowiekem, to jest z panem yezusem
 niech ma częste przez modlitwe, przez czytanie, y rozmyślanie zymota y
 meki iego, przez używanie Nās sakramentu, ciała y krwi, przez naslado
 wanie, iego pokorę, cierpliwosci, miłości ku Bogu, Ojcu, y ludziom, Niech
 ma wzmyczaiu, na każdy dzien wekrmu pana yezusomij dusze swoje obmywac
 a osobliwie przy mszy: 5. przy komonie, przy rachunku sumnienia: 6. Nie
 ch bedzie uprzenasniwiejszy matki Boz y iako do matki niewalnica, y cotka
 wstajna, ustanicznem uslugowaniem, nasladowaniem, wzywaniem iey, roz
 myslaniem o sprawach iey sie bawiac: 6. kazdego poranku przy wstaniu
 ze snu, do innych zmyczaiow nabożnych, niech też ma ten, aby wszytkich
 rzeczy, y siebie sam y zebrała upana Boga do używania siebie, kazdego

za sie wieczora niech znowu wszystko co od Boga jest, yma nadusz y naciela
w rzeczach do czeſnych, temuż Bogu zupełnie odda, y iako dłużnik kredytorowi
wróci, albo iako marnotrawny syn Ojcowſkieni rekon y dozorem wszystko dodro
wania poda. A osobliwie iesli co przez prozną chwałę, chlube, pyche, sobie przy
właszczyla w rzeczach tak wewnętrznych, iako y pomieſzanych, to niech zupełnie
ze wszystken Bogu odda, : 7. Niech sie zwięzay częſto przez dzien, na krotki
czas modlitwami gorącemi, iako ogniskami strzałami do Boga wyłatujac
, choc na tak krotki czas, iakoby znowil kto, iedno zdrowaj maria : 8. Takze
niech ma zwięzay, po kilkakroć nadzien do południa, y od południa krotko
radomac sumnienie ſmoie : 9. Niech sie teſz o to stara, aby ſobie zwięzajna,
modlitwe, uczynila y nigdy niech sie nią nieochwaca, ale niech ma pragnienie
modlitwy, niech sie modli kiedy ieno moze, y czas ma wolny, bo iako nieme
bydle gdzie ieno ſtapi, ſzuka cob y jest, tak nabozna dusza na kazdyin cza
sie ſzukac ma pokarmu modlitwy : 10. Niech ten ma kazdodzienny z
więzay, y czas pewny nan, zeby ſobie godzinę ſmierci, iako narzeczni ſta
niła przed ocz y niech upatruię zczyimby teraz zaraf umrzeć niechiał

czego by teraz Zaraj umierała, Syczyła, wiakaby sie rada cnoke wpra-
 wieła, co sie Boskiem orzom snac by teraz mniej niepodobato, co by teraz
 Zaraj umierała rada czynila, co iej teraz sumnienie gani, wielki to be-
 dzie od wszystkiego ztego hamulec, i wielka pobudka do dobrego: II.
 Niech sie też zwięzaj nie tylko za siebie same, i iakoby w swoiey osobie
 służy Bogu, i sprawy swoie odprawować nachwałę Bożą, ale też
 za innych, za wszystko stworzenie, za kocioł Boży za ludzkie królestwie
 tym, imieniem wszystkich swoich przyjaciół, domowników, czeladzi ze ze-
 zeby tak cśowiek nie sam tylko, ale też za ynni, znim, ile z niego Bogu ch-
 walili: 12. Nad wszystkie nauki najpotrzebniejsza jest czynić to, co umie-
 cśowiek, czynić mowie skutkiem, pilnością, z przyłożeniem sił dusznych i
 i cielesnych nigdy nie ustawać, ale zawsze świeżem sercem, tak iako zno-
 wa Począć przy łasce Boży

NAWKA

Oprzysięgowaniu do swiatobliwiy smierci, przestroga
czytelnikowi tej nauki

Zaprzędmowe te przestroge daie czytelnikowi tej nauki, aby wie
dział iz to co sie tu powiedziec bedzie, niepodaie sie wszelkich staroni
spojobnosci ludziom, ale tylko tym, ktorzy sie na nabozenstwo y sluzbe
Boza, udawajz, sa, w sluzby Boski drodze zaprawieni, y m tym naswiek
sze swe zamysly, starania zasadzili, aby sie Boskiemu maiestakowi iako
nabazziej przysluzyli y przypodobali, tak we wszyszkim zymociem, swo
ciem, iako tez y w dokonanu to jest w smierci swojej, zaczem y jako sobie
zycza zymoka doskonatego przed Bogiem, tak tejs y przescia stego swiata
do Boga pragna, sobie swiatobliwie doskonatego, y doskonale swiatobliwego
atak malo co abo nie sie tu niepisze oprzysięgowaniu do dobry y swiako
bliwiy smierci, iaka ma byc tych wszyskich ktorzy sie na swiatobliwiy,

y znacznie dobry, doskonaly zywiot udali, Czytelnik tej nauki tu podany,
 to co bedzie wniey czytat, niech wedlug tej nauki y przeszkogi wzszytko bie
 rze y miarkuie, y sobie wposytek duszny, a Boskiemu majestakowi wdowale
 obraca,

I Co jest dobrze umrzec

Dobrze umrzec (iako pismo s moni) umrzec wpanu Bogu to
 jest wtafca, przysiazni, y miosci Boszy: bez grzechu smiertelnego, stat do
 brze umrzec, nie natym nalezy wtafnie, aby kto sakramenta ss. przy smie
 rci przysial ani natem, zeby dokonijwajac nabozenie, stoma monit, abo
 ich studiatal, ani natem zeby wielu ludzy duchownych y nabożnych przy
 swym dokonaniu mial: ani natym aby wiele, y wielu modlacych sie
 ymsze: ss. odpramuiacych, y posty zinnemi ukrapieniami czyniacych za
 soba, mial, ani natym aby wiele Psalmużn na miłosierne uczynki od
 kazat, abo rozdatal umierajac, bo acz te rzeczy, y tym podobne barzo

dobrze są, i do dobrej śmierci wiele pomoc mogą, nie są jednak same, dobra
śmiercią, Dobra śmierć jest (iako się rzekło) miłosć Bożę żywość tego
dokonać, iako zła śmierć jest umrzeć wgniewie Bożym, umrzeć w grze-
chu śmiertelnym, umrzeć wuczynku grzechowitym czego Bóg niech każ-
dego uchroni

Z Trojącą są ludzie dobrze umierającą
Trojącą ludzie mogą być dobrze umierającą, za tym i trojąca śmierć
I. Niektórzy umierają, i samej tylko łaski Bożej, i miłości apież-
nia, iako jest i stoka dobrej śmierci, i dobrego umierania, iako u-
mierać mogą, być też na grzeszniejszy, być i jedno prężyć śmierci praw-
dziwa, za grzechy żalnością, i pokutą, z Bogiem się pojednali Z Nie-
którzy umierają, i samej tylko łaski Bożej usprawnie i iaktie miłości
Bożej, jak iś ich godzina i moment śmierci zostaje wuczynku, miło-
ści Bożej i tak tego świata mijają przed Bogiem, którego,

3
miliowali, wstajnie pod sam czas skonania, stał nabożni ludzie umierając,
porzeczawszy wszystkiego innego starania i myślenia, zsamem się tylko
Bogiem swoim ustawicznie, ile siły znoszą, banic, i affekty miłości, pra-
żenia, tęsknienia, i spieszzenia się do Boga swego, czynić myśli, aż ich
właściwych albo podobnych aktach, i sprawach serdecznie miłosnych ostatni
moment zymoka zastaie. i mogą być te affekty, żądze i akty Boskiej mi-
łości w ludziach umierających tak gorące, że przez nie dusza z ciała
wychodząca, omija i oczyszcza bywa od wszelkiej, zmasz grzechom
powszednich, i odkarania przez grzechy, i niedoskonałości zasłużonych,
tak iż bez rzysciu prosto do zażymania oblicza i szczęścia Boskiego
przychodzi, co acz rzadka jest bardzo jednak reka, i dobroć Boska kła-
cona nie jest, i starającemu się o to albo naprawiającemu się mko zaży-
moka przed śmiercią, i chojność Boska i krew zbawiciela smiała do

Key Łaskiej nurota otmorzyc moze : 3 : Niektorzy umierają, nie tylko w
miłości Bożej jako pierwsi ymkorzy, ale też dla miłości Bożej, albo zmi-
łości Bożej iakoby ich własnie zbytńia zartosc y gorącosc miłości
raniła, mdleła, wałeła, y do śmierci przyprowadziła, iako sie ona
ciepzy oblubienica Boska, w pismie s : że mdleie yustaje od miłości, że rano-
na jest miłością, że miłość jest nad śmierć y nad wszelkie zguby potez-
niejszy, Taki też sposób umierania rzadki jest barzo, y osobliwy dar
Boski, nie iszby Pan Bog takim skazym był : ale isz ludzie choc też yś
rzadcy sie do tego Bogu sposobnemi czynią, według miary Łaski Bożej
sobie udzielony, A toli wszyscy Boga y doskonała służbę jego serdecznie
miłowają, otaka, sie śmierć starac mają, do którego iexeli nie przijda,
przysnamniej ktorym ordynku umierających, niech sie nalese usi
Lusia

kua : Żeby ich suac znalazła śmierć uprzejmą, aświeczną, miłością, Boga
 zabawionych, pierwszym onym sposobem dobrze umrzeć prawda że do
 syc jest do zbawienia wiecznego, ale doskonałości, i Boga uprzejmie mi
 luącemu, na takiej śmierci nie ma być dosyc, ale doskonalszy i Bogu mił
 szym trzeba pragnąc. Albowiem iako takiemu człowiekowi doskonałość
 miłującemu, nie ma być dosyc, abij tylko pospolitym trybem dobrym był,
 i bez grzechow ciezkich żył i prowadził ale potrzeba żeby wyższymi
 cnotami, i gorącą, adzielną, miłością, Boga, i w dobre przed nie uczynki
 płodną, świecił i gorzał, i to raz dali, i wyżej wdrodzą Bożej się pomna
 żał : tak też takowe mu człowiekowi nie ma być dosyc, odobra, popraśtu
 śmierć starając się, i w tym się samem abij iakośkolwiek wstając Bożej żyć
 ta doskonał kontentować. ale przystoi i potrzeba abij śmierć jego była,
 śmierć ; ss : śmierć kochankom Bożych, śmierć doskonała, gorąca, ogni
 sta

miłością, Boga zapierzekowaną, śmierć którą dusze jeszcze wtem żywocie
w Bogu y niego upodobanie y umiowanie rzetelną, zabawą, męczoną
y karczowaną, zwałaszy nieodrywają od niej dusze, niegasła, ięć w duszy
nieprzeriwają ięć w duszy, ale z nią przed Bogiem maie stać Boski one
zapromudziła w przepasistę on błogosławionę, aniebieskiej miłości, y
chwałę zapal mierzczą y zanurzają, y na wszystkie wieczność,
tam one zasiedzała. O takiej bowiem śmierci rzeczono iest ono o
sobliwie w psalmie, kosztowna przed oczyma Pańskimi iest śmierć
ssiego okłaj, śmierć daj Boże aby sie wszyscy Boga miłując stę
li, y ona, miłosne serce Boskie cieszyli,

3 DO Śmierci Świątobliwej, y czuwienia, y na to
gu potrzeba

W takowej śmierci, o takiej sie iuz mówiło smielez y doskonałość

miluacem Bożem sługom należęty, ćwiczenia, y zwyyczaję te, które się od łask
 przelatać będą, wielce y skutecznie przę w wspomżeniu pańskiem dopomagac
 mogą, zostawiając każdego nabozęstwu, aby dla siebie przebieiał skąd, co
 będzie rozumiał sobie słuzacego, y przybieiał skąd i nąd co mu się będzie
 zdało lepszego, yeno w tym przęstrzegani każdego, aby te ćwiczenia, które
 sobie dla święty śmierci upodoba wczas zaszywota, y dobrze przed śmiercią
 zaczął wykonywać y wnie się zwyyczaję, tak żeby gdy czasu śmierci przybli
 zac się będą, poczynają, y lubo przez lata, lubo przez choroby osobie będą,
 oznajmiał, żeby mowie te ćwiczenia były mu pod kante czas, niekiedy
 wiadome, ale bez wzwyyczaj, y natog obrocone, Abowiem na tym barzo
 wiele należy, iako to każdy łatwo obaczyc może bez długiego rozważa
 nia y do widzenia,

4 potrzeba pragnąc śmierci.

Acz to zprzysłowienia ludzie mają, iż się śmierci boją, i nie mogą, ani
też powinni tej boiaźniej siebie wykorzenić: jednak miarkować, że bo
iżn potrzeba, aby niebyła ani zbytczna, albo nieporządna, tak iakobyjwa
w miłosznościach tego świata i żywota, ani też niepotrzebna iaką pod czas
mają, ludzie bogobojni, ale ciśniejsze niżeli krzeba sumnienie mający,
iśnających siebie iakas rozpacz, albo sądów Bożych i grzechom smolech
krwoga, krwoczacy, niare chować krzeba, żeby, i przysłowieniu dano
się co iego, jednak przyjmował się dekret śmierci zretu Bożych z po
minnem poddaniem, żeby też bał się człowieka niedoskonalsci swo
ich iśprawiedliwości Bożej surowej, iśkrtyłych iego sądów, i ani wzaśtu
gach, ani dobrych uczynkach swoich nieufał, a jednak żeby nadobroci,
i najlepszy, onej Iśłoty Boskiej, i na miłosnem sercu iego się pokładał,
w zaślugach i nieie odkupicielowej nadziei miał do Boga, i do wiecznego

Znim pomieszkania wniebie kęsnit, tak iako przystąpiel do przystapiela
 kęsnit, iako miltuacy do umiłowanego sie spieszij, która do Boga pospieszno
 se, kęsnienie pragnienie ma być własna ij zwycięzajna ludziom niedostona
 łose zaprawnem, Dla tego kęsz kto sobie żyjezy śmierci smiękoblirij, po
 krzeba tego, aby sie od uczal bac ij strachac śmierci ama sie wkładac ruko,
 zebij rad osmierci słuchał, czytał, myślił, mowieł, ij do niej sie gotował, ij
 zebij mu ta zabawa stala sie miła, ij mile zwycięzajna, tak iako onwo kto
 rad myśli ij słucha otem ze sie ma z domu zmieszkania ładałkiego ij nie
 wiecznego, do wiecznego przeprowadzić: abo iako zeglarz rad myśli
 iz sie do portu dolandu ma przystąpić zniebepiecznego zeglowania, abo
 iako głodny czeka rad obiadu dobrego, na który go zaproszono, yonim
 mu wkrótce maia, dac znać, aby mu przystąpił, Trzeba tedy zwycięzajne
 sie ruko, zebij osmierci myślił człowiek bogobojny iako oczem miltym

ysobie posadaniem: żeby sobie obraz śmierci stawiać ucieśnij, yła
stany, przyjemny, żeby sobie człowiek kształt wujm zyciu, ycieleściu,
iako w miezeniu ciasnem, iako w chałupie malacy sie iako w drodze dlu
giej błotnej, ostrej, niebezpiecznej ido śmierci tak szedł iako do kresu
y końca wszystkich nads y złych przygod, aiako napokoj do nroka przes
ktore mczaj wujgode roskosz, bezpieczeństwie wieczna, przysc ma; s ka
karzyna senejska wzmiyczaui miała śmierci pochlebiac, one chwale,
pieknemi stonij nazijwac, oney pragnac, y do siebie zapraszac; to
było samo winiej naganij uznawaiac, że sie^m dziera gwałtem do
tych ktorzy sie nią brzydzą, y przednią uciekaią, y ze ucieka przed
tymi ktorzy ją uprzejmie miłuią y oney sobie życzą.

§ Co pobożnych ma instudzać do mielo

wnania i pragnienia Śmierci,

Ze wiele naten należę do śmiakobliwų śmierci i doprzygotowania
 sie nanie, i że przynależę wiele doskonałości, i postępku służbie w Bóżej
 , pragnąc śmierci, i innym sie pragnieniu zaprawiac, i że sie tem dzieł
 człowiek Boga miłując od światownego, albo niedoskonalsciach i
 wiktanego ięse serca potrzeba dla tego zachecic dusze dobrą, abij sie
 chętnie ięsesto cwiżyta wmitowaniu i pragnieniu śmierci, zachecic
 sie może teni ponetami, Pierwszj ten niech bedzie ktoryj sie teraz w
 pominiat iz to jest wielka doskonałość, wielkiej doskonałości znak
 , wielka pobutka i podpora dobieszenia w doskonałości pragnąc śmierci
 i żyjąc ięj sobie, i onej sie nie tylko nielekac, ale do niej tęsknic,
 kto Boga miłwie wiernie, pragnie do niego, iesli nie pragnie nie
 miłwie, a iesli pragnie koc śmierci miłować musi, bo ta jest w

rotami do Boga, apewnie nie zechce lada jako przed Boga ukocha-
nego sie stanie i pokazac: choc sie zaraz do cnot, do milowania, do
uczynkow: SS: do gorącości indrodze Bożij pobudza, byłaby to bowiem
bez rozumna chcieć śmierci, a cierpieć w sobie niedoskonałości, i niews-
niecąc w sobie, w biegu do Boga zarliwosci i tak pospolicie bywa że-
im kto mniej o Boga dba, tym jest oziebleyszy tym nie radniej o
śmierci myśli, tym sie barziej śmierci leka, tym frąowniej okolo
zachowania i przedłużenia żywota chodzi tym mniej widzenia Bo-
ga pragnie, Niech nabożny człowiek to sobie w rozum bierze, co sie
rzekło teraz i ono co napisano oiednem zakonniku Societatis iezu
oto samo był długo wczyscowych mekach, że na tym świecie żyjąc
niepragnął gorąco widzenia Trojce przenajświętszy w niebie, który
pomab do pragnienia śmierci, ma człowiek pobożny pragnąc śmierci
aby śmiercią swoją wyzwał władzę powszechną, i wszelką Boską,

44
nad wszelkian stworzeniem, y nad sobą, też, y żeby sie tej władzy Boskiej
pokornie y powinie oddawał, y od niej iako żywoł, tak y koniec przy-
jimał, Trzeci powab, ma człowiek pobożny pragnąc śmierci, żeby
przez śmierć przyszedł do takiego stanu, w którym już nie iako Bosko-
go maiestatu obrazac niemoże, Duszą Boga uprzejmie miłującą ta
rzecz jest nadzieja w tym żywocie, iż poki nimen ja, upaść wgrzedę y
w niedoskonałość, ba y złątki Bożij miypaść na każdy moment mogą,
Wiec y to sie im przykrzy że w tym żywocie nie mogą ustawnie y bez
przerwania krmac wmitowaniem Boga swego, ale sie radzi nieradzi odry-
mac od niego, y dotych niżejch rzeczy albo zabaw spieszyc myśla, Dla
tego mierźnie im ten żywoł, ad o niego nieodmiennie szesliwego sie
wydzieraia, Czwarty powab do śmierci, ma człowiek pragnąc umrzeć
czesnia, żeby prawo przyrodzone od naswietszy woli Boskiej utwie-
rdzone wykonał na sobie, zesna, żeby sie karaniu za grzechi nazna-

czonemu poddać, czesać, żeby śmiercią, swoją, uczcił Syna Bżego
który wiele naszym smiertelnym dłał umrzec, a umrzec śmiercią, iade-
niejską, Pięty powab do śmierci ma człowiek pragnąc umrzec: aby
tak pojsedł za przykładem przenaślony matki Bży i uczcił jej
śmierć nieminną, swoją, śmiercią: iako ona łakse swoją, śmiercią, u-
czciła śmierć drogą Syna Bżego i swojego, Szosty powab do śmierci
ma człowiek miłowac śmierć y onej pragnąc, aby przy śmierci, y w smie-
rci jego ostateczne wykonane y zapieczętowane były wszystkie wole,
dekrety, y upodobania, y porządzenia Bżkie, żeby zasługi Pana Jezusa
swoje y prace wzięły swą, zupełną y dokńczoną, zapłatę człowieka
umierającego, żeby na ostatek Bóg poczał mieć szczeniaka najmy-
śjsze uczczenie, najwiękjsze odwdziaczenie: nadoskonaljsze y nieodmie-
nne namieki wychwalanie, y iakie temu powinno być anaken czas ie
Bóg mieć poczyni, kiedy człowiek temu miły umiera y przez śmierć

do chwale niebieskiej przychodząc, mieczna chwale Bogu oddawac Świecznym
 Swym Błogosławieństwem poczynia, nigdy nieustaje, ani przerywa. Stodniy
 powab do śmierci, ma człowiek pragnąc śmierci, aby panna przemijowała,
 wykonata około niego ono prawo swoje, które od Syna swego ma najszy
 skkie wierne Bóże umierające, uosobliwie nagorące miłośniki ijszacy swoje
 : ma bowiem nadtożsa ta matka prawo i moc osobliwa, na nasze godziny o
 statnie ijsz smiertelne do osobliwego ratowania nasz umierających, ijsz przez
 tak niebezpieczna uzwile ijsz drogi przychodzących, Skąd ono do niej zawsze
 powtarzajmy. Świeża maria matka Bóza modl sie za nami grzesznymi teraz
 ijsz godzinie śmierci nasz, Dojść ko niech będzie nabożnemu sercu do za
 mutowania sie ijsz pragnienia śmierci, ale trzeba sie uko zaprawić mezasz aby
 gdy sie zbliżac godzina śmierci będzie człowiekomi, ani ta godzina stra
 szna, ani ta nowina nowa niebyła, ani ten gość niespodziany niebył,

: 6: Przygotowanie do śmiertelnej śmierci.

Wielkie jest przygotowanie do śmiertelnej śmierci pragnienie śmierci, bo kto czego pragnie na to iuż albo gotów jest, albo się gotuje, Trzeba jednak drugie szczególne przygotowania nabożnym sercem pokazać, między kteremi niektade onego przygotowania, które jest żyć dobrze, bo to acz jest napierw, ynabarziej potrzebne, przecie na ten czas do naszy rzeczy niestuz, gdyż ta nauka daie się ludzom nietylko pospolicie żyć dobrze, ale też osobliwie się doskonalić słusze Bożey obieraniem życia tedy naten czas) dobrego, nieprzykaczając, ale ie za grunt kładąc oimijch bliższych gotowania sposobach mówić chcemy, przygotowania szczególne, pobliższe do śmiertelnej śmierci mogą się naznaczyć szesciorakie wedle szesciorakich czasow: 1:

kazdodienne : 7 : tygodniowe : 5 : miesięczne : 4 Roczne : 3 wsiąstkien
 służące : 6 : pod czas następującej śmierci, i zbliżonej godzinie ostatni po
 zyteczne i potrzebne, każde osobna przeloze krotko, abyin było pokazat
 człowiekowi nabożnemu, co może być czyniono : wolno będzie każdemu abo
 tych ku potozonijch abo od siebie wynalezionijch, abo od kogo innego ukaza
 nych sposobow zasymac : byle sie do przedsiemzietego konca, jako naj
 lepi, i zrostopnością, przygotowano,

7. Przygotowania uczmichenia do 5. śmierci Kazdodienne

Czwiczenie pierwsze na kazdy dzien między śmiercią słuchając oddawać
 będziesz godzinie śmierci Imoiej Panu Jezusowi i matka jego, abo czy
 nie będziesz wpenmiej iakiej (iednej albo drugiej, albo też i trzech)

ceci męce s naprzykład : I: gdy podnosi Naswieksza Hostią, Z gdy taksa
kiedich s podnosi. S: gdy Nas Sakrament, albo duchowanie, albo lepszy zrzetel
nie przyjmiesz : pod te czasy między innemi nabożeństwy y smięczani
kwem oddawaj y polecaj : yłacz godzinie śmierci twoiej, zgodzina śmierci
nadrozszy Pana Jezusowey, ymakci iego : prosząc aby zich śmiercia popow
cona była śmierc twoia, yaby dla swojej drogi śmierci błogostawieci, ybył
przysł śmierci twoiej, która nakazdy dzień smięczajna, do Nas Panney
litania, odprawuj, prosząc odobry, yświętą śmierc, Trzecie nakazdy
dzień te nabożeństwa, które dla uczciwosci oblubienca P. Nas Jozefa
so odprawujesz : ofiaruj temuż s nako, abyc przyczyna, smoia, upro
sił u Nas P. yuż Jezusa przyniły śmierci swojej, to jest aby iako prz
śmierci Jozefa so, był Pan Jezus z Nas Panna Obecną, ytemu przysł śmierci
memysyjtkiem usługowali, tak przysł twoiem dokonaniu, aby Pan Je- u

y matka iego, y jozef. s. Snnemi patronami twymi ss byli, (Czwarte przy
 rachunku sumnienia (ktory doskonalsci szukajacy ludzie nie raz a
 ni dwa nadzien czynic by mieli) wzbudz. w sobie serdeczną prawdzi-
 wą skruchę, abo żalosc za grzechy tak teraznieysze iako wszystkiego
 żywota twego, Alto nie było dla tego, aby tym zalem kazdodziennie grze-
 chy twoie obmyte były, ale też y dla tego, żeby sie dusza twoja ywała
 takowoy żal mprawiła przed śmiercią, aby takwie w sobie wzbudzić
 mogła prosy śmierci, Piąte co nakazdy dzien czynisz za dusze w
 czyjsu cierpiące, dosyć czyniąc za ich meki, łosz ofiaruy, na uproszenie
 sobie s śmierci, y żebyś Pan Bog dał wynisć z tego świata, nienajac
 na duszy twojej zadnego obliwu grzechowego, ani też karania iego,
 Ssofte: nakazdy dzien ydy w południe (to jest tygodzine śmierci Pana
 Jezusowej nakrejsz) Pozdrawiając Nac P: śmierci synowski bore

iąca, proś przez one tey smierkelu, cięzkosc, abyś uprosiła swięta, be-
spieczna, aprzed P. B. droga, smierec, Siódme nakazdy dzien miec we
zwyczajaiu obmyjwac serce y dusze swoje wprawiedliwosci y miłosierdz-
iu Boskiem, we krwi y zasługach Pana Jezusowych, w miłosci twoiej
ku Bogu, y wbolesci, abo wutrapieniu twoiem dla Boga, żebyś zkei-
lannie y kapieli wychodziła obmyka, tak zgrzechow, yako y skara-
nia zagrzechiy, astanala sie przysybrana y miła, moczach boskidi, co
acz sie moze czynic nieraz nadzien, iako na przysykład na modlitwie,
przysy mszy: s: narachunku sumnienia że ale osublinie gdy utrapienie
y wie calu zadaios, y gdy odprawimszy, wszy skto wabozenstwo zwykle
twoie, iusz sie napokoy, y zasnienie bierzysz pisze bonawentura s os-
franciszku, iż zwyczajaiu miał czynic sobie łazienke ze łemnie Pana Je-
zusowej, y tak obmywał niedoskonalsci swe kazdodziennie. możem

kofz ymy czynic byle nam niedbalstwo dopuścilo Że Ofme nakazdy asie
 kupowce sobie ułana Boga swięta, yiego sercu Boskiemu smakowite, smier
 , co tym sposobem krotko latwie byc moze. uczyn nakazdy dzien co ogólnie
 y Bogu smacznie milego yto iemu ofiaruj, iako pieniadze y płaca, za
 swięty smierci łaska, gdy czas iey od Boga naznaczoney przydzie: te
 zas pieniadze mogą byc naprzykład takie: **I.** spowiedz skomona, u
 czynic, mszy: **S.** słuchac zaślubionen nabozenstwem y gorącością, naczese y
 smak Boski **Że: Z.** Zabawic sie iaki czas znaczny naserciecznem gorącem
 aprzejmionen miłowanu Boskiem, wychwalaniu iego dobroci, szanowania y
 szanowania iego godności y czności, y usaleniu nad niewdzięcznością, y
 nieczemnością, ludzi złe Boga szanujących, y niego niedbających: **Z:**
 Wypranie, Bogu Aktow iakich nabożnych, gorących, myślokich penon,

nie mała, liczba, sto dwiescie : 20 : tak wewnętrznych iako też powierzchownych, miłości upokorzenia, poddania synowskich bojaźni, oszacowania dziekczynienia, wynszowania Bogu doskonałości wszytkiej jego, także udekania, ziemi pocałowania, uderzenia w piersi, ostrzymania sie od uciezki iakiej, uprzykrzenia sie sobie mczyn. 4 : Kosmy slac rzerulnie ynaboznie laiemnice meki Pana ijesusowej : 5 : chwalcie Boga ydziekowac dobroci jego zadobrodziejstwa y łaski uczynione wszytkiemu stworzeniu, ale osobliwie : 1 : Tobie : 2 : miybranym swoim wszytkiem : 3 : Nas Pamie mariej : 4 : Nadroszy naturse ludzkiej Pana chrystusowej : 6 : sercem prawem odpuscic krzyjude iaka, dobrem zasze oddac nieprzyjacielowi, zyczyć mu dobra wszytkiego naduszy iynaciele : 7 : yabnuzne, modlitwe, post, utrapienie uczynic pewnie : 8 : dluzse iaka, pozyskac, abo do iey pozyskania Pomoc, do Cnoty

Pragnieje od grzesia odwiecie, i przeskoczic ile znał jest, że takowe nie
 niadze wiele sobie dobroc boska, wazy, i rad ich od sfug swoich bierze, i wsi-
 stko co im zbawiennego, a sobie milego być uznawa choc nierad daie: a ojobli-
 me smierec swiakoblina, ec Dziennicze czwiczenie osmemu jest podobne, nay
 mowac na kazdy dzien Pana Jezusa, i malke jego Nas aby dusze twoie
 wyrobili i wygotowali, powszystkie dni Symona twego, ktorzye ielse
 zostacie, i zebij ia, tak przybrali wlasni, wdary, cnoty, s. wzastugi swo-
 ie, wuczynki dobre, aby czasu smierci stanela, i znaleziona byla, iako
 naczysza od niedostatkow, iako na oslowniejsha od niebieskich kask, iako
 na wsierniejsha woczach Boskich, przednie to sa, dobrzy, i pilni ro-
 botnicy, i niebeda, chce wstydziec sie za swa, robote okolo dusze twoiej
 czasu smierci twoiej: bylo ty sam cslowiecze nieprzeszkadzaj, alczdo
 dzienma zaplate robotnikom twoim wierne yobicie oddawaj, co
 kpinze sposobem czyni bedzie, taki sie wosnym czwiczenia poda,

inne ćwiczenia, y do śmierci przygotowania każdy sobie upodobać y
przybrać może,

8 przygotowania y ćwiczenia do sniatobliwej śmierci
Tegodniowe,

Pierwsze ćwiczenie na każdy tydzień posty wszystkie lubo nakła-
zane, lubo dobro wolne ofiaruy Bogu (mimo inne intencye) za upro-
szenie sobie śmierci aiego maiestatorowi ruczecznij y drogi śmierci: W-
tore na każdy tydzień (iesli bydz niemoże na każdy dzień) słuchaj
mszy świętej za umarłe, lubo załobny, lubo jakiszkolwiek inny ofiarow-
anie, zaraz yto słuchanie mszy świętej yto idź za umarłe ofiarowanie kani-
Bogu na uproszenie sobie świętej śmierci: Trzecie na każdy tydzień
pełnego dnia oddaj y obroc co czasu według upodobania zabaw
y zdołania twego: na rozmyślanie o śmierci kmoiej przysięgł (

używając którego rozmyślania (których które się niżej położą) namo-
 budzenie sobie łezkienia do Boga, i spieszzenia się do Boga do niego na
 rozważanie grzeszycielstwa sobie testamentu twoiego duchownego: ku
 czemu dobra i światłym zwycięzcy jest, mieć Łakomy testament (na wzor
 ludzi tego świata bacznij, którzy testament spisować i piewnych czasów
 przeglądać zwykli) żeby to wszystko co w nim jest serdecznym namo-
 ko zezwoleniem ulwierdzono oddano, Boski dobroci było, (Zwarło, do
 Przerzega może być przyliczone, nakazdy ty dzień dać iaki czas przypat-
 rowania się sobie, i żywoćmi albo stanowi smemu duszemu, jeśli iako czo-
 wiek gotów jest umrzeć, choć by zaraz. jeśli co przeszłego widzi,
 wozem w rozmyślaniach (szerzej się mówi. Płakę nakazdy ty dzień gdy się
 spowiadasz grzechów swoich, tak się spowiadać chciej, iakoby to już
 ostatnia spowiedzia, tak we wszystkich czyn dosię sumieniu, tak za

Łaj serdecznie, tak poprawie postanawiaj, tak sie mstydz, karz Bgds,
iako byc Zaras przed Boskiem sadem stanać przysto, y iako sobie życzyś,
abii namiaty powiedzi kwoiej y pokuty niepoprawiano ani przysigamiono,
Szostke na kazdy tydzien, osobliwie gdij miecey niz raz w tydzien komoniku
iesz ofiaruy iedne komoniją za dobra y swieta, smiere kwoie (prz y innych
intencjach) y komonikuy tak iakoby to iusz ostatnia, y smiertelna komonia
kwoia byla, okym cwiczeniu nizey sie to wiecy polozy. Stodnie nakazdy ty
dzien ieden dzien, abo czesc iaka, dnia y iuszyskie won czas uczynione ofiaruy
Panu Bogu naproszenie sobie swiet y smierci, Do czego pomoze trzecie cwi
czenie wyzej polozone, takze ofne y dziwniate cwiczenie kazdodzielne do
tegoz sluzyc moze, - -
przysigotowania y cwiczenie do swiatoblin y smierci kazdo
miesieczne.

48
Pierwsze ćwiczenie, na każdy miesiąc przesyłasz sobie, że wszystkie nauki o
przygotowaniu do dobrej światobliwej śmierci, częścią, żeby się przypomniała,
i pamięć jej odnowiła, częścią, żeby się człowiek porachował z sobą, jakim
jest przygotowaniu się na taką śmierć, i w zachowaniu tegoż co się tu naucza,
częścią dla odnowienia chęci i zapędzania się pilnego przygotowanie się
do świętej śmierci, częścią, żeby obaczył i uprzątnął przeszkody jeśli mu
które zawadzają zwykły do światobliwej śmierci i do tego tak zbawionego
ćwiczenia, częścią, na ostatek żeby obaczył co mu w tym ćwiczeniu wszystkich
jest, podobnego, co niepodobnego, co pożytecznego, co niepożytecznego, co
opuścić, co przyłożyć, albo odmienić może, na to ćwiczenie dobrze jest kto
ty dzień obrócić na początku miesiąca, które, na każdy miesiąc obierzesz
sobie dzień ieden wolny, który i wszystkich obrócisz, albo ofiarujesz Bogu na
uproszenie albo skupienie świętej śmierci, iako się wyżej rzekło, i na przy

gotowanie się do takiejże śmierci przez niejaką próbę ię, co tym sposobem
będzie mogło być. 1. obierz sobie dzień wolny na to iakom namienit. 2. O
bierz sobie w tymże dniu jedne albo drugą godzinę sposobną, wolną, co przed
obiadem albo po obiedzie, wieczor albo w nocy etc. 3. w tej godzinie obrane od
prawiwszy wszystkich od siebie, tak się przed Bogiem kłonić ułożyśz iako
byś już była bliska śmierci y ostatniej godziny, y właśnie śmierci czekała.
4. weźmiesz sobie rozmyślanie, jedno drugie, trzecie, któreś się upodoba
(znizej położonych albo zinnich iakich) y ono rozmyślać będziesz, aro
zmyślania te pożytki affektu y zgodz się wybierać y w sobie wzbudzać
będziesz iakie człowiekowi umierającemu służy, y iakich sobie czuć
pragniesz w godzinie one przyszłej, prawdziwej kłonej śmierci, Tam
wejrzyśz iakos nasmiere gotowa jest teraz co przeszkadza y zatrudnia
iakię się trudności obawiaśz y skąd przy śmierci iako miła rzecz jest
stej mizernej ciała mieszkaniny winić, a do Boga się przenieść, iako

gorąco tenże czas trawie trzeba któryc ięsze zbija testament twój du-
 chowny pod tenże czas przeczytaś sobie rozważnie lekko baczniej sercem
 niżeli usty, (acz y ustne ięgo wymawianie głośnie ma swojży pożytek yżwy-
 kło serce wzbudzac y zapłakac) taką szeroscią, yuprzymoscią, ku Bogu, ta-
 ką odwagą, y powzdaniem się na Boga takim oddaleniem się od wszystkich
 stworzonych rzeczy yżabaw, iakobyś to wszystko wgodzine rzeczywistey
 śmierci czyniła abo byś miasto testamentu czytania alkiż rozmaite ku
 Bogu serdecznie (acz byś gwałtu y morderowania się, ale lekko yżbaczenia)
 wyprawować bedzieś, wiary, nadzieie, miłości, pragnienia, do Boga prze-
 praszania, zawstyżdenia, powzdania, testnienia do Boga kulenia się pod
 skrzydła dobroci Boskiej, pod meke Pana yżusowe, pod obronę y przysię-
 ne Naswieższij matkiey Bosz y świętych ec iakobyś to rada czyniła w
 godzine śmierci wtafna, ec. b. Naostatku skarsz się na się przed Bogiem

ymiejstalem jego mile yuprzyjmie bedziesz) ze sie nad miare smierci lek-
sz, ze smierci niegorazo pragniesz, ze sobie do Boga nielekniysz, ze nied-
bale sie wrocach swietych cwiczac, nie wiele dla miłości Bózey, dla na-
śladowania Pana Jezusa robiasz ycierpiac, nie czynisz sie godną widze-
nia Bóskiego, nie stajesz sie godną, aby cie Bóg pragnął yzyczyl miec
sobie, yz soba, wchwale wieczny, nie gotujesz sie ani zarobiac nadobny,
na swieta, y droga, smiere: Z. rozbudzisz gorace w sobie pragnienie
swietej smierci, azakim ywszelkiey we wszystkich cnokach doskonałości,
postanowisz mocno ystatecznie, w tym sie obieraj y przelstie niedbalst-
wa oddalac, a prosie Bóskiey dobroci bedziesz ofskuteczna obfita, sta-
teczna, laste) zaktorey pomocy, temubys wwszytkiemu upodobaniu
Bóskiemu dalys uczynic az do konca zywota twego mogla, To cwicie
nie wielki pozytek przynosi wduszach nabożnych, wielka odmiare
czyni, wielka, gorace na sercu zapala, wiele do pilnego skutania,

Boga i zarabiania, namieho pobudza wielkiego pokoiu, ucizzenia, slo
 dlkosci, i smaku serdecznego mrzeczach, Boskidi, i wdrodze duchowny na
 bawia, wielke naostatek czlowieka do swietej adrogiy przed Bogiem jure
 ci przypranuie: 3. Trzecie cwiczenie obierz sobie penne miesiace w
 ktore osoblinoie gotowac sie do swietej smierci bedzies, i ktore naze
 przygotowania zabawie obrocisz, oczym sie szerszy zaraf polozy,
 Przygotowanie i cwiczenie do swiatobliwej smierci

Doroczne

Pierwsze cwiczenie nakazdy rok miij penne miesiace dwa, trzy,
 czterij, do upodobania, ktoreby albo cale, albo miet poiednem po dniu
 legadniu nazabawie tej smiertelnej straconie byly, wykonijwajac
 mnie zosoblinoie staraniem ko wszystkim co sie potei czas orozmaytych
 cwiczeniach przytoczylo, czyniac wszystkim porzadnie ybaczenie wedle
 zdrowia, sie zabaw, stanu, urzedu, i powinności, ktore na sobie kto

panosi, miesiace czas albo czasy ktoreby na to nuroku obrane byc mogly,
Latwie sobie kazdy upatrzyc, mym zdaniem teby niezasne byly: 1. Dni
ktore po granicach ida: albo dla tego zeby poczatek roku tam mysla
osmielily smierci zaprawit, y dogotowania sie na nie zaprawit: adla tego
wtory miesiac niepierszy na to obietam, ze pierszy (zstej czci) naro
dzenia Panskiego kaimnicami y zaczeziem roku odnowieniem ducha
nawowiy rok dostateczne zabawion byc moze, 2. Dni po oktarwie Ro
sego uata nastepujace, bo tam te czasy wolne sa, od inuich zacujch uro
czystosci kosciejnych, y do tego znacza, tam te dni stan wiecznosci przy
jstly po koncu smiata: 3. Ostatni tydzien przed Adwentem y pierszy
Adwentowiy, bo iz naten czas koscioł swietly nam przyjscie Panskie nasad
naj wosyjskidi przeklada, stuzna iest aby kazdy czlowiek amyslu
swym stego smiata yostanieniu y przygotowaniu sie nasad przez smie
re Pomyslat. Pilno Pod tenze czas: 4. Dni te ktore nastepuja, po dniu

narodzenia twego na ten świat, zebyś oddawszy Panu Bogu dzięki przystożne za stworzenie twoie, y za inne dobrodzeystwa zstworzeniom połączone, przypominata sobie myscie szegosz swiata, y przeniesienie sie przez smierec swiatobliwa, na on inny blagostawiony świat y żywość. Z: Wtore cwiczenie nakazdy rok wszystkie nabozenstwa postu wielkiego, krom innych intencji, ofiaruj Panu Bogu przy mece Pana Jezusowey na uproszenie sobie swietej smierci, szobliwie trzzy dni przed wielką nocą, na też intenciją, obrócisz, y konaniu smierci Pana Jezusowey smierec odda mac swoje bedziesz, szwieta, prosząc; S: Trzecie ostatni dzien albo ostatnie dni kazdego roku ofiaruj Panu Bogu sa dobra, y swieta, smierec, szlaki waiaz y opłacając Panu Bogu całego y żywość twoiego, y roku przepedzo nego niedostatki, niedbalstwa, sziebtosci,

II. Przygotowania y cwiczenia do swiatobliwiy

Śmierci w każdym czasie służące, - - -

Pierwsze cniczenie, zawsze się starać nie tylko oiałość łaski, dobry zły
wół, ale zgola oprzednie doskonały według miary łaski Bożej która, ro
biaćemu zawsze gotowa, i zawsze obfiksza jest, śmierć abowiem iako
po zyjwocie następuje, tak też z zyjwotem się pospolicie zgodza, i tak
złego zymota i zła śmierć, dobrego dobra, świętego święta niepochy
bnie bijma z wotore zawsze się starać obfiktować w gorącości ducha,
i w niewąszonej miłości ku Bogu, i w niewąszonej pragnieniu po
prawej, postępku, doskonałości łmoiej młaski, i tak też według stanu
łwego) naley gorącości tak wiele nalezć, że miłsz i jest Bogu gorący
choć niedoskonały człowiek, bo gorącąc onego niedoskonałości okrywa
pozyra, łraui, i gładzi, a oziębłość i same doskonałości niemiędzy
Bogu czyni. 3. Trzecie, często o śmierci łmoiej pomyślny, one sobie

smakuuy, do niej sie gotuuy y spiesz uczu, smierci ojcowie iys doskonalsosc
 gruntuie sie na rozmyslaniu o smierci y jeden z nich mowi iys tym jest rodu
 chonnyim syciu pamietanie o smierci, czym jest wzyciu cielesnem zaszywac
 chleba, y gorszem wiecy, choc kto chleba nieie zije czym inszem wiele moze,
 ale kto o smierci niepomniey, ten y na krotki czas duchownie zyc nie
 moze, Prawdziwoy duchowny y uprzejmie Boga miluacy nie tylko po
 mniet, ale y pragnac smierci z ywem pragnieniem powinien 4. Czwarte za
 usze ile byc moze uslawiczenie apresywniey czeslych y pennych czasow na
 myslanie poprawuy sie w penne Affekty y odwoagi duchowne, ktorzych naybar
 ziej przy smierci trzeba wiec bywa: by tez naylepszeu czlowiekowi, okro
 rym naprawieniu mowilo sie wyzej. 5. A tu sie nieco przydama nasfekty
 goraca nitosci Boszy, nade wszystko: 2. wzalowanie serdeczne y prawdzi
 we zagzeduy: 3. wgruntowna, y nie niemalpiace wiare, owszystkich Artyku

laski wiary świętych. 4. młodsze mocna, i pewna, miłosierdziu Bożem, wzastuga
ch Pana Jezusowych i śmierci jego, w pomocy najmilszy Panu, w modlitwie
świętych Bożych, obwoich zastugach, cnokach, dobrych uczynkach, to tylko
leżymaia: iż szera laska Boża, ja, bez zastug Pana Jezusowych niema, i
do ciebie tak przynależa, iako cudze Bogactwa, 5. Naucz się tak miedzy mi
łosierdziem i sprawiedliwością, Boża, dobie, zebys tak zasymota, i jako i przy
śmierci zagrzechij łwe bała sie piekła. Za mek Pana Jezusowe, za miłosierds
iew Bożem czekała i pewna była nieba. 6. Naucz się zasymota pokorij
prawdziwuj to jest wszystko dobro które mieć w sobie i naduszij możesz, Bo
gu przypisować i przyznawać, a sobie z niego i naciem nie przypisować, ani
sie z niego u siebie kochać, A zał wszystko złe które do siebie znasz i nie zna
sz, które abo byle, abo iest, abo być mogło i może, miłobie, sobie samey przy
znawaj, ana take Bożey dobroci, wenszyszkim zupełnie, prosto szera ze
polegaj

polegaj, żeby cie ani dobra iakiejskolwiek nieunosily ni pycze steryka, yżto
 sci niepograzaly ni rospacz: ale Bog yłaska iego yżastugi syna iego bytyc niy
 stkiego zbanienia porzakiem, iudkiem koncem. Z ni praw ni forte łwoie y
 ni szep. aktorzen iako nagłebi wielkie, o Boskiej godności yżanosci rozumie
 nie, y umiey Boga łwego szanowac, mazyć szanowac, przekładac nademszy
 stko, umiey mowic tak dobrze iako umiesz imie łwoie, żeby to szanowanie
 yższanowanie Boskiej godności, y przekładanie nad niyszyskie zgoła rzeczy
 bylo tak ławie niobie wzbudzie y uczynic iako okien mrugnac, palcem
 niyć, y igli jest co nad to ławieyjszego 8 ni praw sie ni zupełne pomzda
 nie na wola, Boska, ni zelaka, ni ni zelakiej okolicznosci smaczny ni smaczny
 żeby iako cien ni ciałem, iako piorko za miakrem obraca sie y unosi zawiże,
 tak wola łwoia yty niyszyska, y niyszyskie łwoie rzeczy, radij, chci y za
 niyści, za wola, Boza, sie ponosily: 9. ni praw sie ni ni zgarde y ni zaniebani
 niyszyskich rzeczy stworzonych, żeby zadny ni było łrudno y żalona 0

puszc: 10: wpraw sie na ostatek mto ile przemożesz zapomota, Bosko, aby iako
ciało twoe tchnie powietrzem y onym żyje, tak też dusza y serce twoie tchnie
miłością, y szanowaniem godności Bożej, nadem wszystko podłym okobie samey rozu
mieniem, gorącym pragnieniem Pana iezusa, zjednoczeniem zwoła Bożą nadzie
ią, wprzenasmięzły matce Bożej, zebyc czasu śmierci te zadze kłwiusienko
przychodzący: Piąte ćwiczenie pros często możnali rzecz, zawsze Pana Boga
owijtkowanie ostateczne wdobrem stanie y życia, własce wprzysiązni, miłości
Bożej, wstarcaniu sie gorącym odośkonatość y smiaćobliwość prawdyżwa: 6:
Szoste, woloż sie wosobliwie nabozenstwo y przysiązelskie towarzysystwo z Panem
iezusem do wszystkich ci prawdyżwie tajemnie zywota y meki iego y śmierci
ale osobliwie do tych wktorych wiesz do siebie iśz większy iakis smak y pożytek
czwiesz, także do tych które zśmiercią Pana iezusowa, są, bliżej złączone, iako
mo są: 1: biedzenie ono y konanie Pańskie wogroju gdzie Panu aśz do koma
wego potu przysisto, 2: też one godzinę, przez które nakrzyżu wniepoiętych
boleściach umierał y konał: 3: sama naostatęk śmierci iego dla nas, ożymianca

mowyjstkich nas. 7: miej osobliwie nabozenstwo i częste do czasu albo momentu
 śmierci, tak pana iezusowej jako najświętzej matki jego (ba i świętych umych)
 jako iuż sie wyżyż rzekło prosząc pomocy i błogosławieństwa kniemu skona
 niu od ich śmierci: 8: mżyjstkie hwe do Anioła świętego twego stroza, do
 michała: 9: do Aniołom i ludzi świętych nabozenstwa, ta, też intencją, odpra
 wny i zaprawny, abyś za ich przyczyną dostał się śmierci, i żebyś ich
 obecna, albo obecna, pomoc miała śmierci święty: 10: bierz nas sie często postać
 umierającego człowieka, drugdy niedobrego, drugdy aczesci dobrego, tu ho nie
 doskonałego, lubo też doskonałego, i wedle każdego stanu śmierci sie przypobu
 jone na sie przymierzaj, i jakoby kosztuj osobliwie tak umierającego człowieka
 sobie na sobie obraz wyrażaj, jako sobie umrzeć zyczyćs, bo taka sie postać,
 potrzebnej wzruszając będziesz do robienia pilnego na święta, śmierć. Do tego
 ćwiczenia służ ho co sie wyżej położyło wemotorem ćwiczeniu każdo mie
 siecznem: 10: miłośz sie umiłowanie i pragnienie śmierci z powołaniem, ie
 draki na święta, miła, Boska. Oczym sie iuż śmierćz thomiła, tu dożyć przy

promieć: II. Cwiczenie od ucz się uczas y iako najlepší posadzać y potępiać
cudze sprawy y obyczaje, bo napisano jest w słowach Papiestich, niesadzić
aniębedzicie sążeni, niepotępiajcie aniębedzicie potępieni, abowiem
w iakiem sądzie sądzić innych bedzicie, takimi ma sądzić beda, A coż po
żądać barziej człowiek ma, iako żebyj abo niebyj sążon abo byjło za do
brego y świętego byt od Boga, sążon. 12. ucz się zażywać odpustu od
kościola świętego pozwolonych, abowiem maluczka praca, y załugami Pana
Jezusowemi opłacić możesz wszystkie chrześciane dlugi swoje. 13. poki żyjesz
pilno się staraj aby ciębie dusze wężysciu bedące, iako namiętsza, pomoc
miały, y męj serce krmiane nad nimi, im kto wtey rzeczy jest zarlinszy
zażywota tym świętobliwiej umiera y mało co abo nic czysca nieuzna
wa, pełnić się abowiem musi ono. Psalm: Błogosławiony który umie nuy
rozumieć (abo uznać) nad niedznem y ubogiem (takci jest każdy
wężyscu) młzien. zły niebezpieczny (iako jest dzień śmierci) młbiani go

Pan Bóg od wszelkiego złego, 14. Obmijaj nagradzaj, odkupuj często grzechy
 swoje y niedostatkę swoje wszystkie, To krewia Pana Jezusowa, iako jest myśliwy
 to miłosierdnemi uczynkami tak duchownemi iako y cielesnemi, to modlitwa
 mi wnetrznemi y iustnemi, to umartwienie wietrznem, y wnetrznem, to
 odpuszczeniem krzywd: y staraj się abyś tak wiele się my płaciła Panu Bogu
 na każdy dzień karaniem y uspokojaniem dobrowolnem, iako wiele nie do
 skonalosci popełniysz wktoryj dzień, Tym sposobem przytąsc Boży przyjdzie
 do nienawisci dusze przed Bogiem y przy śmierci swojej, mało się przy
 mniey zniey znajdziez się być narachunku winna, u Boga, Dosyć na ten
 czas to niech będzie, komu się będzie zdało tego wiele, niech sobie myśli że
 przez te czwieceńia na swiętą śmierć to jest nagotowne niebo robie
 dzie, żadna praca y dzielność nie ma być prozna y zbijłnia do dośkapienia

dobrych adaleko więcej światły śmierci: można jednak jest każdemu czy
nie złemi ćwiczeniami co chce, opuścić odmienić, przystać, przestąpić medla
upodobania i smaku swego, To pewna iż rzecz jest niepochybnie zbawienia
i potrzebna włożyć się wto przed śmiercią, i tak, się być nauczyci zazy
wota, jakim się chce mieć i co chce unieć przy śmierci: Bo trudno to
unieć, trudniej jeszcze takim być przy konaniu i umieraniu czego nie
czynił zazywota, jakim niebył zazywota i dobrze przed śmiercią,

XII Przygotowanie i ćwiczenia do śmiertelnej śmierci Pod czas bliski śmierci

Czas bliskiej śmierci, ten żonnie kiedy albo sam człowiek rozumnie sądząc
po sobie czuje, albo drudzy bacząc sądzą, albo lata wielkie choroby, nie
bezpieczna, kładą, bliskiej śmierci Tu ja, nieprzekładam nie osponie
dzi dostateczny, i wuspokoieniu sumienia wskazywać i wnażlino

56
siach o rozporządzeniu rzeczy swoich, uczynieniu testamentu, innych podobnych, trudności uprzątnięciu, bo te baczni ludzie mają, mieć, i nie być może, zawsze rozporządzone, i ułojm tu naucza albo przestrzegac, nie do mego przed siem zięcia nie służą, Daję natomiast ze nie mie takowego rozporządzenia wczas, wielkie pospolicie rozzerwania umieraniem czyni, le pi to uprzątnac wczas iako nadoskonali i zupełni. przystępuie do mej rzeczy, to jest do umierania służących czasowi bliskich śmierci. I. Umieranie gdy sie czuc bedziesz niedaleko odednia i czasu śmierci, nie czekaj az zgola na siłach spadniesz, az zmięsty tracić pocznieysz, ale wczas oddal od siebie starania, frasunki, myśli, osprawach, wszytkich do śmierci i do umierania nie służących tak sie uwolniesz od karami nienależęcego do śmierci, wszystko serce i staranie obroc, do sprawy tak ważnej na cie następującej, wlektorij raz zbłądzić, nieczynie z

błędzie i zginąć jest : 2. czując bliską śmierć zupełnie się ycale oddaj y po-
toż na rekę nasłuchaj woli i opatrności Boskiej : 3. staranie y frajunek
o zdrowie i żywota przedtuzenie pomiarkuj w sobie, tak żebyś żył goto-
wa była, jeśli wola Boga jest, umrzeć też pragnęła jeśli się Bogu podob-
a. A tu stuzij onę zaprawienie się w pamięć i w pragnienie śmierci i w
tesknienie do Boga : 4. wzbudza i w sobie żal za grzechy i szyskiego ży-
wota łmego, osobliwie za niedbałe szukanie doskonałości, i upodobanie
i przyjemienie Boga i naśladowanie Pana iezusa : a ten żal niech pty
nie zechci uprzyjmy do Boskiej dobroci i żaczności i zgodności, unie-
żłmogi i powakpienia zbylecznego, umierając mówit : 5. Ambrozij
do tych co śmierci iego zatowali, nie takim żył miedzy nami, a
bijn się ięcze żył wstydział, umrzeć się iednak nieboie bo dobrego
Pana mam. 6. oświadcza i w wyżnawaj krótko agesto miare,

nadzieie, pokore, osobliwie ognista, miłosc twa, ku Bogu, y ogniem mi-
 łosci zarz serce twoie, gorące iakoby skrzali, wypuszczając do Boga :
 6 nisko sie kładz przed Bogiem y podło sobie rozumiej, iako ogrze-
 sznicę wielki, niewdzięczny dobrodziejstwo niegodny miłosierdzia,
 y zbawienia, niepożyteczny Bogu, a polegaj nasamą łasc Bożą y
 mece syna Bżego : 7 Testament twój duchowny pod tenże czas
 czytaj albo słuchaj odnawiając wszystko y tak utwierdzając iaki
 przy ostatniem tui y miysciu dusze zciata chcec bedziesz : 8 obo-
 miński twoie, slubij spoienia przyjemne y własne, ktore z Bogiem
 miała y ziego świętemi, albo ktore Bogu y świętym kiedy uczy-
 niła od now y potmierdz, ile zciebie jest, stakowem sercem iako-
 by dzis dopiero sie dział : 9 obmywaj często dusze twą, wążni
 krwi Pana yezusoweych zasług nie tylko przy święty spowiedzi,

ale ykrom niey, iako iedno czesto mozesz krotko, dlugo, wedlug sieb y zdro
wia: 10: Pragniey Boga y widzenia Trojce naswiekszy, takze Pana yezusa,
matki iego, y swietych pragniey serdecznie gorazo z pokora, z ufoscia,
z miłoscia: 11: meka panska niechci bedzie w pamieci, y w oczach tak
serdecznych y jako y cielesnych: 12: rozmowy ptonne y namiedzin y cza
sowi Twemu niestuzace, aboc go darmo trawiaze oddajaj akrotki ch
mile ktorac ieszcze naprzytuzenie sie Bogu zbijna dobrze zazijwaj,
dusowne mony y zapalajace serce do Boga mituy, y przijimuy y pre
dluzaj ile znosi zdromie 13: y ciebie same y wszytsko Tworie co najim
swiecie masz, abo miatas pod nogi Boskie pokladaj, oddajac wszytsko
swietej woli iego, ktac dusze Twa na reku Pana yezusowych y panuy
Naswiekszy, zeby nich reku ziala wyszla, y przed maiestat Trojce
Przenaswiekszy postawiona byla 14: Oney swietej godzinie ktorij pan

58
nasz iezus na krzyżu umierał, także oney której Naswiebza
Panna Skonana polecał, także oddawał, iednocz moment śmierci swoiey
zeby swoia śmierć onych śmierci była podobną, y od nich była prosiwie
cona, zapierzetowana, okraszona, Także bolesci swoie śmiertelne ie
dnocz, ciepl, bolesciami Panna iezusowemi, które czuł mmece swoiey,
osobliwie w onych krzych godzinach, w których na krzyżu rozpiał wisiat
skonat, umarł, Lunc ćwiczenia takowe y godzinie służące pokaze
nabożny duszy łaska y dobroć Boska, y żywiczanie iej swiate, w których
ch sie rozdrowia obierała, y które iej smakował y wżywocie iej li
Kiedy ćwiczenia tey konu czasowi służące, mogą, być policzone
przynajmniej niektóre niży opisane, także punkty testamentu du
chownego. Rozmysłania O śmierci Pierwszej,

Punkt: 1. umrze: 2. którego czasu: 3. na którym miejscu: 4. iaka śmiercia,
5. iaką bym chciała i sobie życzyła: 6. iaką bym sobie nie życzyła umrzeć:
7. iaką iusz gotowa umrzeć i iako sie gotuje: 8. czemu i naco odkła
dam, co zaprzęszkody do tego mczyn.

WTORE Punkt: 1. ostatni moment żywota mego i śmierci
mojej kiedy, kiedy, iaki, który będzie: 2. ten moment będzie zaczęciem
nieczności: 3. ten moment dobry, albo zły szczęśliwy albo nieszczęśli
wy, na wielki żywot mnie: 4. w którym momencie dwa razy błędzi
ba i dwa razy być wnyjsie pozwala, 5. w którym momencie, iak wie
lka, trudna, należyta, sztuka wyprawie mam: 6. jeszcze tak hie
gła, i emierzona, iusz ze mon moment w tej sztuce nie pobiłdże cze
mu sie nie cnicze. **TRZECIE** Punkt: 1. iaka byma i być ma.

śmierci ludzi sprawiedliwych: 2. moja śmierć będzie też podobna
 3. iako się staram aby była podobna; 4. iako wiele już było czynię
 aby im mniej była: 5. żyjąc w takiej gnusności i w takiem nieładku
 i w takim niedożyciu nad sobą, i służbie Boskiej, i żali dojść śmierci
 sprawiedliwych: CZWARTE, Punkt: 1. śmierć ludzi dobrych i sprawie-
 dliwych śmierć jest pospolita, i przynajmniej oświeca, się mam starać,
 abym też nieuchybła. 2. ale na mój stan i pomaganie i nakaza, do
 wszelkiej doskonałości, sposobności, którą od tak wielu lat mam żłaski
 osobliwy Boży przystoić, żebym ja, było prosta, a pospolita, ludzi dobrych
 umarta: 3. i żali stan mój, i tę sposobność do wszelkiej doskona-
 ści niewyciąga pamięć, abym też śmiercią, świętymi i ludźmi doskona-
 łych żywoć mój zawarta: 4. czegoś mi nie do stać abym świętobli-
 wie w Bogu umrzeć mogła, bym ieno sama nie dała z mej strony prze-

Szkody : 5: daiesz iaku przeskodzie : 6: Oiake stodka y pocieszna jest umrzec smie-
cia, smiatobliwa, smiercia ludzi doskonatych : 7: Oiake male yliche rzeczi
y fraszczycki mnie pod czas przeskadzania, iako do zywota tak y do smierci
ludzi swiatych : 8: pokujz przeskadzac niebeda, pokujz nie oddale tych przeskod
PIATE Punkt: I. Wgodzine smierci moiej ktorebyjm chciata przesk-
kody od siebie oddalic, ktore niedoskonalosci poprawic, ktore spraniy
y trudnosc y pomimnosc skonczye, ktore zamiysly wytkonac, czemu sz-
keras za czasu y pomoli tego wszytkiego niewytkoniywami, niekoncze
niepoprawiam, nie oddalam : 5: Saktoe osoblumie grzechy y niedostat-
ki przeskze chciatabym pokutowac, y panu Bogu usprawniedliniona,
sie widzie opuszczenie, dopuszczenia pieczoly smiyslne niepozyteczne,
mitosci wlatne, swowole nieporzadne prozności, nierozmyslnosci, ozie-
blosci wodobrych zamiyslach, albo zaczetlych niestateczności y od wlotki : 4:

60
Wszystkie te rzeczy iako przeszkody do swej śmierci zgładzić dusza, moia
chce pokutami, płacem, modlitwami, sakramentami, Ofiarami smekami, posta-
mi, y innemi Ciata niedogodami, iaknużnami duchownemi y cielesnemi, abo
do częstni, zazwyczajeni odpustow, skrucho, serdeczna, Aktami miłoj Boży
y bliźniego goracemi, częstem serdecznem pomóżdaniem siebie na wszelką wolę,
Bożką: 3: ko wszystko zgola wykonać zaraz rzetelnie, y skutkiem chce, y zacząć
tak żebych żywo skoneczyc yżuała tego na on smiak przed oblicznosc Boga
moiego wyjść mogła bez żadnego obligu tak grzechu iako y karania czy
sownego, co złaści Boży jest barzo podobna y łatwa, byle niedbalstwo y od-
kładanie odednia dodnia nie przeszkadzało, **SZOSTE PUNKT I** Do
myślaj sie dużo moia iako mozesz ci być osobliwie nieprzyjaciół duszny y go-
dzine śmierci **zarzucać** będzie, co cie łmorzyc będzie, mczym cie sumnienie
winować będzie, co cie zamstydzac, co cie mąplina, czynić będzie: 2: iako
sie bronić y iako odpowiedac za sie będziesz: 3: iako wszelkie onego czasu

pokujy przeciwko mierze y nadziei, iako rozpacz, iako chłube prozna y u-
fanie zbyłnie, iako boiaza, iako bolesci y przykrości od choroby, od ludzi, od
kogoskolwiek znośc y zabiać będziesz, 4. kto będzie mólzem y przewodni-
kiem twym wone droge y krajnie tak nieśmiadoma, 5. iako sie ukazeż przed
obliznosć Boską, rozłączysz sie y rostaniesz z ciałem, **SIODME. Punkt I.**
przyjrzy sie dobrze zregestrami) iż tak rzekę) twymy całego żywota y mło-
dzi wszystkich rzeczach z których sąsiona masz być albo mozesz, poraduy sie
zawczaj: 2. Patrz wolata łwe na świecie przesyte: 3. patrz na stan twoy 4.
patrz na zabawy łwe: 5. Obacz iakoj zaszywata dusze y ciała, y wżech rze-
czy innych łbie od Boga pozwolonych: 6. iezeli obaczysz iż siła na
rachunkach zostajeś proś Pana Boga o cierpliwie czekanie, o miłosierne
odpuśczenie, a zaraj poki mozesz Bogu sie wyplatać y czyn mozesz przed
śmiercią. **OSME. Punkt I.** Co będziesz za pociekij przy śmierci mieć
będę obraz y podobieństwo Trójce przenasmięszij które na sobie mam

61
2. koniec do którego stworzona ieżdem jest czynność wieczny : 3. okup
robota, krew, i wysługa, i śmierć droga, która, nie Bóg mój Jezus odkupił,
omylł, ulogacił, i godną, nieba uczynił : 4. Sakramenta święte ktorami
omylka, nazechowana, nakarmiona opatrzona jestem : 5. Łaska, miłosier
dzie, dobroć godność, wola, i opatrność Boska, która, nie pomysłystkie
czas i momenty życia mego osobliwie prowadziła i piasowała, i
bedzie aż do śmierci piasowała. 6. Ojciec, obrona, straż, modlitwa
Przenajdroższy Boga rodzice Panie i królowi małki moiej ktorij odda
nam jest, 7. obrona i straż Anioła stróża mego do żywotnego, i innych
ch Aniołom świętych, osobliwie świętego michała : 8. opieka patro
now świętych z Bogiem królujących N N. i patrona kościoła świętego katolic
kiego, którego Córka, y dziedzicem ieżdem, y być chce do ostatniego dnia, i
którym nam uczeniectwo ze wszystkichi wybranymi, tak modlitew, iako

wysług iako ofiar najwiekszych: 10. Stan żywota mego (ktory iako mnie
mam) był wedlug woli y podobania Boskiego odemnie y obrany y proma-
dsony jest y dotyk aco do ciebie wiem tem zlosci pełna y niegodna nieze-
go od Boga tylko karania; iednak wstaje y milosierdziu Bozym me
przebraniem w Panu odkupicielu moim nadzieie pewną mam zbawienia
mezo nadzieie gotwie. **DZIEMIATA. Punkt I.** Pragne umrzeć
I. bom śmiertelna jest y niemoge wiecznie tu żyć nawieki: 2. Zebych
iako żywotem moim tak y śmiercią, wyznała y myświadczyła Boską
wszelką, moc y władzę, nademną, swolem stworzeniem: 3. Zebych iuż
więcej nie mogła Boga mego y dobrodzieia nadobrośliwszego obrazić,
y zeby iż oddaliła sie od niebezpieczeństwa nie łaski Bożej, ale bezpieczna
była iuż onieodmienny roztanie łaski y przyjaźni: 4. Zebych była u
wolniona od niewoli tej która, cierpi dusza moja w tym mizerne ciele.

bo dla tego ułomnego y przytkrego ciała nie może dusza tak ochotnie u
 stamnie, zupełnie Bogiem się swoje bawie, iakoby rada: S: Żebych, śmierci,
 moją, śmierć syna Bożego y Nasmielszy matki jego ucła y wyręczyła: b:
 Żebych się przez śmierć moję wszystkie woli Boski sporządzenia nade
 mną, skutecznie y ostatecznie wykonały y zapieczętowały: T: Żeby przez
 boleści, śmierci, Żyły Pana iezusowych skutek wemnie y namnie przez
 śmierć moję być wykonany, y Żebych się stała skutecznem omocem
 śmierci jego zamnie podzieli: S: Żebych przysię mogła do ostatecznego
 końca y szczęścia mego, to jest do wiekuiętego Zazijwania Boga mego,
 Żeby tak Bóg miał skutek rzetelny dobroci swej y łaski wszystkich
 mnie przez stworzenie nasmiat uczynionych, **DZIE SIATE**
 Punkt: I: chce umrzeć w gnazdeczku moim iako iob: s: mówił gnia
 zdo moje. T: Bóg moję: Z: następna wola Boga mego y smak u

kochanego serca iego: 3. łaski Boży Matczyński pranie pierś, który
mi mnie Bog ustawicznie karmi i karmi: 4. przepacił miłosierdzie Bo
że. 5. rany drogie Pana Jezusa moiego, ofiarnie rany serca iego na
droższego; 6. krzyż i śmierć Pana Jezusa i cielesności iego za mnie pod
leże. 7. rece iłono przegradzający Panny Matki iego matki: 8. rece
także Anioła mego stróża świętego i świętych patronów moich: 9.
społeczność kościoła: 10. Najświętszego Sakramentu ciała i krwi
Panijskiego zasycanie ustawne. 11. podłość i nicość moia własna i
która im większa i nie mniejsza jest tym jest okazał się i bogat się mi
łosierdzie Boże nademną, i obfite skuteczny łaski i miłki, i zasług
Pana Jezusowego nademną.

TESTAMENT

W imie przenaswiekszy Trójce, jednego Boga Ojca, syna Ducha: s.
 wimie Boga człowieka chrystusa iezusa przy obecności przenadojszy
 Pamię Boga rodzice marięj, przy obecności wszyńskiego dmoru nie
 bieckiego swiadze wszyńskim stworzeniem, y moiem własnem summe
 niem, niedla proznych iakich abo słych przyczyn, które wszyńskie
 od miatam, ale czerze ile mi łaska Boga moiego dopomaga dla wy
 konania y ukontentowania Naswiekszy woli Boga moiego, dla u
 pewnienia, ile zemnie jest przy łasce y woli Boszy, zbawienia wła
 snego, chce sie trzymać y zaszynac środkom y pomocy zbawieniąjch
 mnie od dobroci Boski pokazaniych, chce też nie iako wetować y
 poprawie zymola mego wszyńskiego, złe ygnusne przepedzonych
 łak: pragnac ciężki y zasłużony gniew Boszy y karanie moczne od

siebie oddać, naznak moiego ku Bogu poddaństwa, naznak tego iż
Boga mego samego nad wszystkie rzeczy przekładam, nawiszenie sie
iako na zupełniejszy, iako od stworzenia być może Bogu mojemu w
długach i w powinnościach moich samemu Bogu wiadomych nakoniec
dla miłgodzenia wszelkiego, i wowszystkiem dobrokliwemu i rokosznie
mu sercu Boskiemu i rządcom, i smakom, i intencyjom iego wszyst
kiem które mądrość iego i wśzechmocność niebrodzona w sobie ma.
I A N N. naliż stworzenie ydzielo Boga Ojca i Syna i Ducha
S. ten terazniejszy testament czynię, czytam, umazam zamierzam a
by mi na znak y naoswiadczenie wyrażnie osłuchi moli moiej,
ochmieniając y ochmólniając y psując przeszłe wszystkie utomney
ynieposłuszny moli moiej przeciwko Bogu y moli iego święty

Przestępstwa i najwyższy dobroci zmięważy Dla tego przytym,
 testamentie terazniejszyem nieodmiennie y niemięszczenie chce stać,
 y zalegka Bosa, y zawięstuga drogiej krwi y meki Pana iezusowij
 stać bede tak, iż raczy obieram sobie zniszczona, byc y zliczby stwo-
 rzenia zgladzona anizeli wnamniejszem punkcie terazniejszym
 ostatni woli moiej zmięnić, Dla czego też ile ziemie jest, ile m-
 stobosci moiej stworzona moze, odcijmując sobie wszelką chęć,
 moc władczy, wolność do odmianij tego co raz przed Bogiem
 moiem chce, postanawiam y zawieram, y owszem włożym siebie y
 wola, moie oświadczam, iż ten testament mój każda sprawa,
 każda wola, każdym porużeniem moiem przez wszystko mo

menty żywoła mego, osobliwie ostatnim dusze mojej życia mi-
scia, ponawiać, potwierdzać, umacniać, pieczętować chce, Amia-
nowicie ile kroć zażywoła mego najświętszy ofiarę słuchać i naj-
doskońlejszy Sakrament tak pokutę świętą jako kęś ciała i kmi-
ę Pańskię przyjmować bede, tylekroć chce, aby ten mój testament
wszystek i we wszystkich był przez to utwierdzony, i zeszany
i Bogu moiemu ponowiony nagradzając wszelkie defekty,
które się tu zanijac skrewkości i niedostateczności mojej mo-
ga, bogata, one i obfitująca dobroci Boskiej wola, którą, Bog mój
stał się człowiekiem dla mnie, że kmię naczętszy Dziewice
Marię, aby takim nagrodzeniem i dokładem ubóstwa mego.

ta wola moja ostatnia stała sie wasnieysza w oczach Boskich
 i statecznieysza w sercu moim, Tudzież też żeby przeto barziej
 ubezpieczone było (przysł miłosierdziu Boskiem) zmoiej strony zba
 wienie moje, i wykonana ona dobrotliwa wola Boska, która, ani
 chce iako wszystkich, tak y mnie zbawić, y nakazuje wszystkim
 nam ożywoć wieczny sie starać, i iako najlepiej znasz strony
 przytępcie jego i przyjmijstulże meki za nas, by naiego zbawienie
 nasze opatrować. Alak iezeli by to od uszechmorny woli Boskiej by
 to sporządzone abyich iu stego smiała zeszła iu takich okolicznościach
 żebyich przykonaniu moim tego testamentu ani odnowić ani go
 wola moja nowa świeża, stwierdzić i Bogu mojemu serdecznie
 przedosyć nie mogła, tedy te teraznieysze staranie moje około tego

niech mi przed Bogiem na one godzinie straszna, y ostateczna, tak
stuzij, iakobych mlasnie pod on czas umierania Punkt: te ostatnia
mola, moie musciech y wsercu rzetelnie miata, y Boga przekladata,
niech mie Bog moij w miłosierdziu nieprzebraniy według testamentu
tego mego y ninieyszy, moli moiej osadzinszy do wybranych swo
ich przysgarnie, y chwaly swoiej wieczny uczesniczka uczyni,

I Słota y punkty Testamentu

W imie Ojca, i syna, i Ducha. S. Amen. Ta N N. ten testament
czynie przij dobrem buzeniu y wolności będąc, aczynie go tak
iakobych na śmiertelnem łozu w ostatni godzinie była, iakoby
przed oblicze Boskie nasad prowadzona być iusz miata, dla tegoż
co teraz czynie, mowie, y chce to mowie y czynie y chce namyśli.

66
stek następujący żywot mój, na ostatni punkt żywota mego przed
Trójcą, przenachwalębniejszą, przed zbawicielem moim panem
ieżusem, przed nadtożą matką iego, i wszystką, rzeszą, niebieską,
mij znanami naprzód że jest chrześcianka, córka, kościoła katolickie
rzymskiego, wierze to wszystko cokolwiek kościół: s. Rzymski wierzy,
y cokolwiek on do wierzenia podaie, czego ten kościół: s. nie wierzy
y ja nie wierze, co on potępia y zabłąd porczyła ja, też z nim po
tępiam, w tej wierze y zate miarę chce y gotowa iednem umrzeć,
poddaie rozśadek mój y wszystko zdanie moje strony wiary
y obyczajom chrześciańskich pod zdanie y rozśadek kościoła: s.
rzymskiego pomysłelnego, my znanam że jest Bog ieden y że
on stworzył wszystko y mnie też zniszczy, on mi dał bytność,

czułość, śmyślność, rozumność, on mnie naśmiał, mię prowadził
w różnych okolicznościach, w których iezdem urodzona, w których
do znajomości przez miarę, wychowanie, naukę chrześcijańską, i
zdem zosobliwij opatrzonosci iego przyniewiedzona, mboiażn iego
świecia, wobyćzacie pobożnie, muczestnictwo łaski ię zastug Pana
iezusowych mnaśladowanie żywota iego według stanu mego iezdem
wprawiona ymowiczona, Za co oddać pokłon ięczesc Boska cia
łem ydluszą, moia, Boże wtrojcy: s: iedyjny, ciebie miłuię szanuię
przekładam nad wszystkie rzeczy, Zaliue tego serdecznie że
cie stworzenie tak rozliczne niejszanuię, obraza, że cie zas drugie
stworzenie twoie poznawa, cię, wola, twoie śmiłoscia, pełni, że
go sie wszystkim sercem ciejsze, yonemu tego pomagam, ba

67
y do tego pomagac wedlug przemozenia chci zlaszta, kmoia,
Boska, Ale wszystkie ku Tobie moiy Boze przychylność, poddanosc,
milosc, zyczliwosc, łacze, szerdieczna, ona, Syna twego dla nas
mielonego iezusa chrystusa miloscia, y poddanoscia, miluiac cie
Znim mejsz pot ze wszystkich sil dufsz y ciata we wszystkich rzeczach
y sprawach twoich, we wszystkich okolicznosciach y przymietach
rzeczy po wszystkie momenty czasu, y nad wszystkie wieczność,
nad wszystkie miare, y ograniczenie, wedlug godności y dobrokli
wości Boskiej, dla twego upodobania y uraczenia y nasycenia
serca twiego Boskiego, zeby to iakiejskolwiek usilowanie serca mo
iego mace y ozdobe, cene godności brało przed Tobą, zchrystusa y ie
zusa syna twiego a koga moiego, na wszystko używanie mnie.

od ciebie miłosci darowanego,

Zalotowanie za grzechy iynadzieia młdobroci

Niezmierzona dobroci Boze mój aczkolwiek nie ieszem go
dna sadnego miłosierdzia twego, aczkolwiek godna ieszem wse
lkiego gniewu twego, aczkolwiek zarobiłam ułiebie na wieczne
karanie, i przestam wsiyskie karania, wiecznosc grzechami mo
iemi, mam jednak ufność w zasługach odkupiciela twego Chrystusa
iezusa ze karania ujde, a żywota dojde wiecznego, Dla tego
csyńnie pokutę za grzechy moje, i zalutę zanie łerał, i zalutowac chce
czasu smierci i nazglądzenie onych sakramentu pokut i święty,
według roskazania twego a sumnienia mego zazyć pragne.

ugdybymi przez iaka przeszkode do sakramentalny pokuty albo
 spowiedzi nie przyszło, teraz tym testamentem zeznawam, że za wszystkie
 skłacie ogółem i zosobna grzechy moje serdecznie i gorzko żałuję, po
 nieważ są, urazami dobroci łmoiej, i znieuwagami godności łmoiej,
 którym ja młotję wszystkie i częśc ranną, i żałuję była, i iednem,
 i bede i być chce nawieki, która, mola, moje i żałosc niniejsza za
 nurzają wdrogiem sercu Pana iezusowem, i one zwoliej iego, młoto
 scia, iego, żałoscia, iego, która, on za grzechy i tak moje, iako
 swiata wszystkiego miał, łacze i iednocze, oświadczając się z tym
 teraz na zawsze, iż żadną inną, bramą, do wieczności przejść nie
 chce, tylko bramą, zranionego za mnie żałownego za grzechy moje,
 młotującego mie sercu Pana iezusowego ponieważ następny iezus iest

wszystkich idących drogą, mierzających, prawdziu ufających pewnością,
z tego świata przechodzących bramą, do żywota

Miłości Bożej Oświadczenie

Jedyną miłości i sam ieden najjajniejszy godności miłości mojej Boże
uznawam i zeznawam iż niema być, że może być, nie jest wsercu
mojem i w duszy mojej, żadna inna miłość, tylko samego ciebie, i
dla samego ciebie Boga moiego, Tobie jest powinna, wszelki miłości,
iżs celem i miejscem i gronem przyrodzonym jest miłości taki sok
Stworzony i jako i niestworzony. Do ciebie samego zupełną i całą, miłość
i moję, i wszystkie skuteczność, gorącość, usilność, obracam teraz na
wszystek dalszy moment żywota moiego zabierając w tę miłość moję
wszystkie inne miłości wybranych twoich którzy są w niedzie żywota

od ciebie napisani, Ała, miłoscia, gorzecz i zgorzecz chęć^{me} wszystkich
 części sił i spraw moich, tak żeby ostatnie życie moje, te
 skamenie moje, wyjście z tego ciała moje było z miłości, i było z mi-
 łości, było i z zachęceniem onej nowij wieczny, błogosławiony, niebie-
 skiej ciebie godny i tobie powinien odemnie miłości, Wiem i
 że godna nie jest miłować cie tak o miłości najwyższ Boze mojej,
 ale tej miłowania mego nad wszystkie godności godzien. Dla
 tego tej łaski miłowania ciebie ufamego ciebie i własny miłości
 i moiej, która miłujesz tej Boze sam siebie, wzycim serca mego
 szerose i zupełnosć, acz tobie wiadoma, osmiadam miłym
 testamentem moim i pieczętuję samą, i własną, i wszystkie do

brocia, godnoscia, miłojua, kwoia,

Dziek czynienia

Nadobroklimszy amszyśkich dohr ydobrodziejstw niewyjrze-
czone y nieograniczone morze Boze moij, nie mogec policzyć
mszyśkich od aebie na mie łask ydobrodziejstw kwoich wyla-
nionych, dosyć mi niech natyjm beczsie, że nie innego ja nieie
zdem tylko dobrodziejstwem kwoiem, y że ani wemnie, ani
podemna, ani nademna, ani koto mnie, ani przyjmuie niemasz
niczego cobij niebyło dobrodziejstwem kwoiem ty sam Boze
moij iezdes dobrodziejstwem moiem, mszyśka zabarua kwoia jest
dobrze stworzeniu kwoiemu czyniue, amszyśka łasz moia roboka jest

70
dobrodziejstwa twoje ode ciebie brać, To tedy niech będzie dzieło
moje wyznac i przyznac tobie wszelkie łaski twoje, Bądź
za wszystko błogosławionij i za to też samo terazniejsze błogosta
wienie, gdyż uczynienie moje i to jest dobrodziejstwo twoje,

Proszenie Tobie Łaski oświecenie do :S: śmierci
Alubo iezdem i samem dobrodziejstwem moim Boże iżemszyc
napelniona i oświecana dobrodziejstwij twoim, jednak ponieważ
twoje przyrodzenie jest dobre mnie czynić, a moie bez dobrodzie
jstw twoich nigdy niebyć, dla tego przychodzę teraz do ciebie Boga
meo jako prawdziwie naubojse stworzenie twoje, prowadząc za
sobą przyczyncom moich do ciebie, przyczynia się zaima do cie
bie wszystka moja wrodzona nikczemność i niedostateczność moja,

ktora na iednym momencie niemoze wytrwac bez ciebie, y ktora wszys-
tkie zaslugi ubostwa swego bierze od ciebie, przyczynia sie zamna,
wszystka twoich swietlych rzesza, ktora mi dal na pomoc me wszy-
stkiej potrzebie mojej, Przyczynia sie zamna przegradzaja ma-
lka zabawiciela mego Pani dziedziczna, y opiekunka moja, przyczynia
sie zamna, y nastojace serce miłosnika y odkupiciela Chrystu-
sa Jezusa y wszystkiego zymota myslugi, Przyczynia sie naosta-
tek zamna, sama, twoja mojej Boze dobroc y niezachamowana
miłosc, Zkrymi wszystkimi przyczyna jest ia, ubozuchne dzieło
tak twoich zebrze uciebie tego wszystkiego y samego cokolwiek
by mądrosc i słotna wola wszechmocna wiejs y chce mnie byc

do zbawienia pożytecznego i skutecznego tak na wszystkie ży-
 woty moje, jako osobliwie na godzinę śmierci mojej, proszę moją
 Boże racz na godzinę śmierci mojej uznać mnie zemi od Ciebie swo-
 rzona, odkupiona poświęcona, i wszystkimi łaskami do zbawie-
 nia mego wiecznego opatrzona, uznaj mnie moją Pani w moim
 straszny czas śmierci że Twoje niewolnice, niech się nie przystaję
 na duszę moją nie wypiera mnie która jest bydlakiem. Twórcem, i stwo-
 rzeniem tak Twoich, niech mi moim z tego świata na drugi prze-
 słu i do Ciebie spieszaniu nie zastępuje ona kłamstwa azgubę na-
 szą pragnącą bestyi, ale niech mi najdroższy Jęzus zmiła, matka,
 Twoja, z świętymi swoimi, osobliwie Patronami moimi drogo mi

Łojawie y miłosiernie zabieży, y do ciebie prorwodzi, y przed obliczen
Łmoiem Boga mego wprzenasmięszy Trojcy iedynego Łaskawia posta
mi, Daŷ Boże wszyŷtkie y ostateczne boleŷci y niedze ciata mego zje
zusem moiem dla mnie ukrzyżowanymem y skatowanym znieŷe,
daŷ mi w tym ŷkazitelnem cieie zupełnie ŷe ze wszyŷtkich grze
chow moich, powinnych mak moich oczyŷcie, doŷyć Łu uczynić, y
we krwi drogi miłosierdzia zbawiciela mego, Łmoiem nieprzebra
nem, y w Łej prawdziwej miłosci aŷerca mego iako wiaki Łazierce mŷe
Łkie niedoŷtaŁki moie oczyŷcie, a na wszyŷtkim woli Łmoiej ŷwieŁy,
y oczom Boŷkim ŷie przy podobawŷzy, przy wiekŷzem miłosierdziu
Łtego ciata wŷjnieŷe, y do zaŷywanania wiekuiŷcie chwale y wiekuiŷty

przyjdź Daj mi ostatek żywota który mi ustep zbywa tak niewinnie,
 i niedoskonałe życie i prowadzić, i takobym się chciała ostatni moment
 życia mego przed nagodniejszym manifestem twoim znaleźć, Daj mi
 zbyś ostatni czas mój sakramentem naswieśszem mnie nakarmić, że
 bym na drogę wieczności opatrzona naswieśszemi ofiarami była, wspo-
 mosz zbyś przy dobrem baczeniu i ulasce i miłości twojej, w ręce
 zbawiciela mego i nadrośnij matki iego, dusze moje woli twojej świe-
 tły nam sztem przyjemna, i podobna, oddać,

Wyprowadzenie dusznych spraw przy konaniu,
 Achciałabym jeszcze teraz zmiłosciwój łaski twojej mojej naleśskawszij
 Boże iezdem przy zdrowiu, że jednak niewiem dnia ani godziny

moi ostatni, żebych jemie mogła być od ciebie tak zastana, iako
przyjstoi na sluge wierna, czuująca, robiąca, ochotna, i roztropna,
dla tego teraz sie postanawiam i pokladam, iakobych iusz biegu
mego dobiegła, i wbranie smierci wchodziła, w którym tedy takim
czasie i razie będąc, nie mi czynić innego Boze mojej nieprzycho
dzi, tylko żebym sie cale, zupełnie na świętą woli twojej i upo
bianiu położyła, twoja iezdem, od ciebie iezdem, na cie sie po
rzucam i spuszczam, wszystkie upodobanie twoje przyjmuję,
ciebie całym sercem nad wszystko ze wszystki moimi
miłuję, w twoją miłosci, dla twojej miłosci, od twojej miłosci stanię,
umrzeć chce, śmierć iaka/colwiek przepuszczę na mnie przy

Imię, dusze łobie wopiekie polecam, skłócenie wśzelakie, które
 po te czasj, albo mi służjło, albo ku moiej wygodzie, uciekze, po
 krzebie, od siebie odprawiam, i siebie od niego oddalam, a serce me
 całe do ciebie samego obracam i przypałam, i eslim co komu albo
 winien albo powinien ziakejskolniek miarj, i pokazyje, każde
 go przepraszam, każdemu nagradzam, i dosjcie uczynic chce,
 i eslim co komu przewinił, odpuszczam, i wśzelaka, uraze i krzy
 wdę w ranach Pana iezusowych zanurzam i unarzam, i esli mi
 kto kiedy dobrze uczynił, za wśzystko dziekuje, a i eslim ja,
 tejs komu dobrze uczyniła, to nie sobie, ale łasce i moiej Bo
 ski przyznawam i oddawam, wien i zem czystorujch mał

usc niegodna, ktoram po tysiac ktoc piekielnych godna, jednak
pragne ich usc, niezebijci sie cierpiec, asprawniedliwosci twoiej Bo
skieij czynic dosjce zbraniata, ale zebych rada sciata tego nedzne
go wyszedzsj bez wszelkiej przewtoki wieczna, ablogostawiona,
mitoscia, ciebie Boga wtrojcyj smietly iedynego, najwyszego dobro
dzieia, mego oblapita, osiegneta, zaszywata z swietem i wemi wy
chwalata, wzczyni sie sadze, na wyslugi moje zadne, ale nasame ta
ske mitoscina, twoie y naiednorodzonego Sijna twoego krmawe y
niesmiertelne y nieprzeptacone zaslugi, y naprzewazna slug smie
tych twoich, mianowicie patronow moich y Nasmietszy dziewnice
marji Pani ydziedziczki moiej przyczynie, To tak wszystko ostatnia
wola y testamentem moiem kobie Bogu y Panu memu osmiadczymszy.

Bęgnam ostatecznie wszystkie rzeczy, i ze wszystkiego zyska stworzo-
 nego mienia, kochania, i towarzyszenia się miyszumam, niechce nie mieć
 przy duszy mojej, co by stworzonym i do czegoś smakiem pachniało,
 oddać i poddać wszystko tobie Bogu mojemu, i pod nogi Twoje
 Boskie podmiatać, Dobra i maiełności moje, dostatki, ciało i żywot
 mój, i zdrowie moje, serce, rozum, mola, pamięć, duszę moję, wszyst-
 kie sprawy i sporządzenia i postanowienia moje, zasługi wszyst-
 kie moje, które raczyś ja, łaski i dobrodziejstwa Twoje zupełne i
 doskonale przyjmować tobie, i siebie z nich obnażać pomaza-
 wam. Szczyt pod największe upodobanie Twoje. Nie pragnę dłuższego
 życia, nie stracham się śmierci, od pracy i roboty dla Ciebie nieucie-
 kam,

cierpieć i znosić przykrości dla chwały twojej pragnę, za grzechy
moje żaluję, w twoim miłosierdziu nadzieję mam, na twoją łaskę
samą polegam, sobie i w sobie nie ufam, to było o sobie, zem stęga
twoja. Tobie niepotrzebna i niepożyteczna, anader wiele winna
i karania za grzechy godna, wiem i przyznawam, krwio, i męka
twoja, droga, zbawiciela mego się omijam, zdość i służę woli
się twojej na wszelkie okóło mnie, i okóło rzeczy należących do
mnie sporządzenie poddać, i niczego tak żyjąc iako y umierając
niepragnę, tylko żebyś się Boskie Jęce twoie ucieściło ze mnie,
i ukontentowało we mnie, Dla tego samego zes ty mój Boże
godzien tego i ze wola twoja święta chce tego, który dożyje

75
na naszym używku uczynić na wieści, na szczytach nagorecy y powinni
pragnę, niżeli żywoła y szczęścia samego wiecznego sobie życze, Tak
się moim nadobojniejszym w Trójcy świętym jedynym Bogu przed ma
iestatem Twoim Boski godności Twojej tym testamentem moim y
sercem czystym dobrowolnie y rozmyślnie uczynionem deklaruje y oświad
czam na wieki. **IA N N.** niewolnica Twoja, y niegodne dzieło rąk
Twoich, y niychowalnica łaski Twojej dobrokliwej Amen

Wesłchnienie Serdeczne

Wesłchnienia serdeczne ktorých cztowiek bliski śmierci będzie
używać nie zawsze może cztowiek zmagać się chorobami y boleściami
mi śmiertelnymi zieleń, długich y skutecznych, rozmyślania albo

rozmow z Bogiem y z smielemi iego czynic- ktorij niedostatek ze
by nagrodzil y onego melował, niech częstem, goraszem akrotkim
wytknieniem nabożnem serce swe rozgrzewa, y do Boga iakoby
mysłła, raz takim, drugi raz onakimi, iakie sie pożyteczne y stu
szone na ten czas beda, zdalij, na przykład nie ktore sie tu poloza,
I. Boże moij niebieski wrecz twoie polecam dusze moie: Z. pra
gne moij Panie iesu pragne rozwiązana byc ztym ciałem a
byc ztoba: S. rozradomalam sie y uciezyla ztego co mi po
wiedziano dodomu panskiego pojdzienij: 4. wyprwadz zcie
mie dusze moie Panie abych wychwalala imie twoie, oto czekaja
na mnie sprawiedliwi ze mi zaplate dawac bedziesz: S. lubo zyj
ienij, lubo umieramij Bozumi iezdesnij, y zymol y smierec

winasmięszys moli iego. 6. gotowe szafki twoje serce moje, gotowe serce
 i do ciebie i do ciebie. 7. owo osobliwie przychodzi i wychodzi przeciw nie-
 mu: 8. acz sie winowatym winnym nieczuie nasumieniu, jednak nie-
 wstyżem iezdem usprawiedliwionij, czyniłam com powinna była czy-
 nie, iezdem jednak niepożyteczna, sługa, abowiem sedzia, moim
 Bog i pan moij jest: 9. o! jako straszliwa rzecz jest wrzec w pasie Boga
 żywiącego: 10. Żyć niepragnie było iezeli Bog każe, nieboie sie
 bo dobrego Pana mam: 11. Iako ielen do wod żywych pragnie,
 tak pragnie do ciebie dusza moja Boże moij: 12. pragnęła dusza
 moja do Boga szkodliwego: Ach mnie kiedyś przybieżę do
 niego: 13. Niech sie moij Boże dzieie zemna, smieła wola twoja
 iako wzywocie moim, tak w śmierci moiej: 14. Miłosierdzie Bo

skie nawięki opiewać y spiewać bede. 15: Boże moij przybadz
napomoc moie na ratunek moij pospiesz: 16: Powstan Boże aniech
rosproszeni beda, nieprzyjaciele moiej: 17: Zmiłuj się Boże moij na
denina, jako możesz y chcesz y umiesz: 18: niech będzie nastodziej
Boże serce moie niepokalane, abych zawstydzona nie była gdy
stane przed łobą: 19: wyrwi Panie od nieprzyjacielskiego miecza
dusze moie y spaszęki psi iedyńaczke moie: 20: Nadrośza Boga
rodzico moia gośpodze y opiekunko moia, modl się za mnie zemżij
stykami swietemi do syna y Boga twego dla mnie ukrzyżowanego
teraz y wgodzine śmierci moiej: 21: daj mi nastodziej iezu mi
łosci y zmiłosci twoiej umrzeć: 22: miłosci moia Panie iezu godz
nie śmierci twoiej y wgodzine śmierci matki twoiej y wgodzine

77
smierci smiertelich twoich wszystkich, polecam godzinę smierci mo-
iej, takż mi wnie błogostawie według nasmielzjy aboski woli twoiej

Affekt, koniującego, do P. iezusa

Jako wszystko zbawienie nasze wypłynęło z smierci P. Je-
zusem, tak też każdy sobie zbawienia życząc, a osobliwie w
godzinę smierci ma osobliwie też zżyć smierci Pana iezusem
tęż zbawienie sme czerpać, ztąd smiętobliwy zmięcaj jest
chrześcijański ze umierając obraz Pana iezusa nakrzyżu umiera-
jącego w oczach mieć y wreku piasłomac zmiękli. To zehy sie tym
pożyteczniey czynięto, ktade na kilas nabożnych Affektom ktore
do Pana iezusa koniującego cstoniekt pobożny, acz y innysze cza

Sam ale nabierziej pod czas bliski śmierci swojej wyprawomnie może
Do których Affektom niewarcia żywego, nielca pomoże, żywa, so
bie woczach serdecznych y w pamięci swy postawie Pana iezusa na
krzyżu smiertelne ni bolesiami ziętego mnich konającego Affekt
I. Panie moiy następstwy iezu nakrzyżu niezmiernych bolesiach
dla mnie konających y umierających wpuść proszę w serce moje Ducha
Twoego, y onym ożyj w dusze moie, Abowiem osniewać zamieci się, iz
samem było duchem Twoiem ożywioną, bydz chce, tak młym do
czesnym żywocie, iako y w godzinie śmierci, iako y w niewszechstwie nie
czności, Affekt: II. Panie moiy następstwy iezu nakrzyżu nie
zmiernych bolesiach dla mnie konających y umierających, łobie się
kłamaw y czes Bólka, iako Bogu mojemu oddanym, y umrze

sobie życze dla tego, abijch konanien i śmiercia, moia iako nałpiej
 napredzi i nadobytaczniej uczula i nagrodziła konanie i umieranie
 i śmierci twoie, Affekt: 3. Panie iezu mój najbliższy nakrzyżu na
 niezmiernych boleściach dla mnie konając i umierając momenta
 mojej śmierci i konania twego nadrośzłego, moment konania i śmierci
 mojej, polecam, ofiaruję, i jednoczę, abij mój od twego i o pi
 sanij i zapieczętowanij był, Affekt: 4. Panie iezu mój na
 drośz i niezmiernych boleściach dla mnie konając i umierając
 i i twoim mordem nieprzyjaciółom Boga Ojca roztamaj Sie
 kęsz zanna, grzesznica, i krzyżownicca, adaj mi serdeczne grze
 chów moich ołłakania zupełne ich odpuszczenie, pramdzimie i

skuteczne ciebie Boga mego, i bliznich moich choc kiesz nieprzyjacio-
zu miłowanie. Affekt: G: Panie mój następdy iezu nakrzyżu wnie-
zmiernych bolesciach dla mnie konaiacy i umieraiacy, zbieram do-
gę krew twoją zran twoich szekeaiacy, i miłości ku mnie goraiacy
żyje i prosi sobie od ciebie aby wgodzine śmierci moiej byłam
zehrana i policzona między tych ktoreś ty meka, twa, odkupił,
i ktoreś krusia twoja, zgrzechu omił, i ktoreś śmiercia, twoja
na wieczny żywot wyprawił, Affekt: G: Panie mój następdy
iezu wniezmiernych bolesciach dla mnie konaiacy i umieraiacy
niewziym innym nadzieie zbawienia mego ani sijać ani u-
mieraiac niepokładam, ani kiesz pokładać chce, tylko wprzena-
droższych ranach twoich, i wprzenasmielszem konaniu i umie-

raniu twoim, którymes wszystko moje zbawienie odprawił: Nie
 chże mój iezu śmierć twoją wiecznym żywotem moim będzie, **A**
fekt: 7: Panie mój nastodsz y iezu nakrzyżu wniezmiernych
 mękach y bolesciach dla mnie konając y umierając ciębie ię ubo
 zucha niewolnica twoja, przez trzygodzinne konania mego w
 sercu moim męm y uznam wyrażonego, ab y serce moje aż w
 śmierci ustając ciębie iednak miżnawato, miżywato, miychwalało,
 y wtwoim miłowaniu ostatecznie zamarto, **Afekt: 8:** Panie
 mój nastodsz y iezu nakrzyżu wniezmiernych bolesciach dla mnie
 konając y umierając, miłue cię iako moje najgorejszą miłoscia,
 y narospalenszą duszę moję, y laka cię postanawiam miłowne y

pragne w ostatnim punkcie życia i miłku mego, w którym aby serce
moje ogniem nieustajacym, a ciebie godna miłości zapalem zgorzala, i tym
zapalem skonala, ty moj dobrodlny iezu dla gorzkiej amiloznej smierci
twojej miłosierdzie i dobrodlności racz sprawować naczynie nieusta-
jace, twoje i ojca twego niebieskiego i ducha swiętego Boga mego w
Trojcy: s: iedynego Amen.

Sposob którym każda sprawa uczynisz przysienna, wozach Boskich
Dmowiaki tego sposob

Pierwszy, na tym nalesz, aby sprawa która czynisz niebyła zła i zgrzeszen-
staczona, ale albo natury swej dobra jest, spomieds, modlitwa, post, iakmu-
sna, i tym podobne, albo zeby była taka która by sie mogła uczynic dobra,
i zaloguięca Przez intencja dobra, iakie są, spać iść, wie, robić, chodzić /

gadac, inne przroczione które nie niezyskuia nam, wsi ich dobra, intencja nie
ozymieny, ofiarując ie ku czci y chwale Boskiej adla naszego zbawienia
Patez że iak wiele tracieniy wduchownym zysku, kiedy tak wiele czyniac przez
dzien czynieniy bez intencijey, naucz że się, msiłkie amsyłkie sprawiy imie czynic
zintencija, chozeli aby Bogu przjiemne atobie zaslugiace byly

Drugi sposob ius niedobrotyj dobrej sprawiy ale raczej do ozdoby nalezij, że
dobra, rzecz y zaslugiaca czini mila, woczach Boskiej iakiego ona sposobu za
zymala: S: Brigilla, która nim pokarm abo napoy posta wzięła wprzod go inte
ncija, dobra, we krwi Jerusalezij zanurzyla Błogosławionij Aloizij pokarmij smie
wzola y wocie Jezusowym napoiu zmaczał, S: giertruda nim co mowic za
czeta naprzod iesyk smoj mroku Panskijm y we krwi iego intencija zanurza
Co rozumiesz iako taka rzecz Przjiemna Panu Bogu, takowe sposoby,
y tyni podobne kazdy sobie za łaska, Ducha S: wynajdowac moze, ale
zprzodku powoli pokrzeba sie. zaprawowac w kazda zabawe y jednę,
tylko abo dwie sprawie wziac ktorehys tak zdobita afz sie przjiemnyjs

Naprzętkład weźmi sobie naprzód czas spania. Jeśnu ocucenie y ujsza
ty ubieranie też krzysz rzeczy słob iaktieni chęsz intencyjami smiekt
mi. Co się do tyżze spania, kiedy się już uspokoiysz. Reće lubo zło
ziuszysz lub nakręszysz napierśiach polozyszysz, Ofiaruj Panu Bogu y oddaj
wopiekę, ciału dusze hwoie wszytkie zmysły y sily duszne, wszytkie
bedniunia, poruszenia, wszytkie krole krmie y najmnieszej odrobi
ny ciała twego. Ofiaruj Panu Bogu sny hwoie, ktore woga blydz
apros osnij dobre y smiekt, ktoreni by sie mogla dusza rektromac
Ofiaruj Panu Bogu ciemności nocne, gwiazdy mierzac na czesc y na
chwale, aby one Boga tej nocij gdy by snu zasypnawsz obrotami swojemi
błogostawily.

potym się osmiadź Przed Panem Bogiem zechceś jak nakaze jego
zasypiac iako zasypiali od stworzenia świata, mzycej wybrani Bo
zys, y beczqsz doskonczenia: świata, miakiej tace zasypiała Nasmielsza Panna

57
i Synu Chrystus Panu. Ofiaruj też Panu Bogu spanie wszystkich ludzi na
świecie będących, którzy tej nocy zasypiają. Auprzeymie żyde tej pociechy
Bogu aby Synu był ich uwielbiony. Takie i tym podobne affekty czyniac
Ser twoj przycienny uczynisz Panu Bogu. Tak prektu sie ockniez wszę
ktie myśli odrzucajz niepotrzebne, pierwze myśli twoie ofiarujz Panu
Bogu i one roznemi intencjami i affektami ozdobiż, bo załym wszętko
dobro dzienne następuje, a niedziat potrzeba, że na te myśli pierwze czat
dylbie skad zebij niemiat pociechy pilnie sie postaraz.

Nakoniec ze wszelaką przystojnością, ubierac sie bedziez, myszac iako Pan
twoj naszydersho był oblozony u Heroda mbiat, a upitata mczermoma szat
abo pomyszis, iaka też przystojnością. Najmiesz Panna szatj na sie
brata abo bedziez sercem goracym Pana Boga prosila aby on darami nie
bieskimi i lastkami iako szata smiaobliwoscia, tak oblok dusze twoje iako
ty ciat obloczyz i zdobiż.

Do tych sie zabaw tak swielego odprawomiania Przy uczynisz po

postąpił do drugich, które następują według Zmieszania albo potrzeb
by y one takie różnymi intencjami zdobyć będziesz.

Tak się powoli uprawiać możeś przysię za małą pracą do wie
lkiej swiatoobliwosci wkrótkim czasie dostępnego, z Bogiem ziednorze
nia.

Jako iedne sprawy, do wielu celow, albo kon
com swietych stosować możeś.

Tak uczyniłeś nasze są, dobre powołne, że ieden tylko czyniąc
możesz, obracać na wiele dobrych koncow. Na przykład modlitwa,
swoie, ofiaruj, na uwielbienie naprzód Trójce przetrwałszego na o
dzielnym, za dobrodziejstwa Tobie albo innym dane, na uprosze
nie Tobie, albo komu innemu darow, ducipimych, na przyniesienie
takie poświęcając. Na uproszenie postępu, wzmocni, na odpuścić
nie grzechow, na dosię, uczynienie zażytych y umartych.

Jeś modlitwa, albo inia, zabawa ofiarować możesz naczest Boga
człowieka, napodsielkowanie za wszystkie jego trudy i prace około
zbawienia naszego. Nauproszenie, abyś zaśluga żywota jego i śmierci
przenajdroższej łobie był pomocne i zbawienie

Jeś też możesz ia, naczest nasmielszej Panny ofiarować, napodsielkowanie
za łaskę, i dobrodziejstwa tak oney iako, i nam za tey przysięga, od
Boga dane. Nauproszenie ratunku odniey tak nam samym iako
i innym. Nakoniec naczest wszystkich świętych albo jednego
z nich możesz ia, ofiarować, dziekując Panu Bogu za łaskę i dary
tak onem, iako i ludziom dane za ich przysięga, nauproszenie ra
tunku pomocy od nich nam albo komu inżemu.

A co sie mowi omódlitwie tak sie ma rozumiec okazdym do
brzym uszjunku, ktorzy chcemy tak nam płatny zniehu miar czynic
Akt jeden cnoty czyniąc możesz to sprawic iako

bys kilka oras Akłom cnot czynila,
Barzo ten sposob iest zyskonny wpozytkach duchownych,
ktoryj zebys zrozumiala, a niedziec potrzeba iſz to wnaſzej
mocij iest y na intencij naſzej zamislo, rozne Aktyj cnot od
prawowiac, przykladem pokazuię,

Maſz intencija, dac ialmuzne dla miłości Boſkiej iuſz on akt
dania ialmuſny iest miłości Bożej, maſz intencija dac leſz iat
muſne dla miłości bliźniego, będzie akt dania ialmuſny a
ktem miłości bliźniego.

Chceſz leſz ialmuſne dac za grzechy łmoie, abyſ ialmuſna sie
Bogu odkupowala, iuſz będzie aktem pokutij.

Maſz ialmuſne ſpolitowania nad niedſza ludzka, z affektu ſzczodro
bliwości, y znałozenſtwa, ten akt ieden dania ialmuſny będzie aktem
miłosierdzia, ſzczodrobliwości, y religiej ku Bogu abo pobożności.

Widzijs iako iedno danie ialmuszny wiela, cnot bydz moze, iesli roznych
cnot poprzedza, intencyje, y Kan Bog tak te ieden danie ialmuszny bydzie,
placit, iakoby kilka roznych cnot akty, poniewaz bowiem on sobie
waszy nie tak danine, nasze, iako serce y affekt, ktorij claiemy ten tez
affekt y intencija placa, Skad snadniey postrzedz mozesz, iako ta
mala, praca wiela, cnot akty mozesz oras wyprawuic wielki pozy-
tek duchowny miec mozesz.

Majz wola, modlitwe odprawowac w przod ze taka uczyn intencija,
Boze w Trojcy iedyny zrodlo wyselakiej miłości, chce, te modlitwe, od-
prawowac dla miłości twoiej, pobudzona, wiara, ku tobie nadzieie
ktora, wsławnij tobie poctadym, Znam zem iest proch y ziemia akty
ieskes Panem. moim: lekam sie szelom twoich, yella tego naublagania
gniewu twego poprzedzam prosbami moimi nauproszenie, taki
twoiej y darom duchownych nauproszenie N, nadzieie czynienie

za łmoie dobrodzieystwa kościołowi łmoiemu, mnie niegodnej y mo
im przyjacielom danq.

Offiaruiee bez modlitwy, y zanieprzyjaciole moie y za duze wzry
sci bedace. Ta iedna modlitwa takowa, iusz bedzie aktem
tych cnot, miłosci Bozej, wiary, Nadzieie, pokory, Boiazni Bo
zej, ufnosci w Bogu wdzięczności, miłosci bliźniego y dosyc uczy
nienia zakazanie dusz czyistomych, która modlitwe gdybyś zmij
czaiu odprawowała zadnego albo mało byś pożytku miała
Uszyj^{aj}że często tak żyłskowego sposobu.

Jako młe pokrafić aby gdy iednym zmyśłem
dwałisz Boga y akt cnot odprawuiesz tak żyłsko
wała, iako gdyby każdem zosobna zmyśłem to
czyńiła.

81
Tak tego dostapiſz ieſli nie tylko one ſame rzecz Bogu ofia-
ruieſz, ale y wſzytkie zmyſły y ſily, które do onego odprawowania
cnoty pomagają, y wſzytkie okolicznoſci, które iakiem kolwiek
ſpoſobem przygadną, lubo bys na ten czas onich nie myſliła Naprzy-
kład poczynajſz ſie modlić Ofiaruj ze Panu Bogu, nie tylko modli-
ć, ale y kłeczenie albo ſiedzenie, uſt ieſyſcia poruſzenie, oczu po-
glądanie na kſiaſki, uſługe tak które trzymają.

Ofiaruj każde weſtchnienie, ſłowa, modlitwy y wſzytkie litery dla
miłości y uſciwioſci Boſkiej.

Ofiaruj wſzytkie przygadki, które ſie mogą trafić pod czas modlit-
wy tak ſłabego zdrowia iako y ſkad inąd pochodzące.

Ofiaruj iednym ſłowem wſzytkie członki wſzytkie drogi kranie
wſzytkie części ciała, które, ſtworzyciel Twój dał na ſwoje chwale,
alby on ſam był chwalaſy wſzytkiem ciałem y duchem, Twój,

Tęż rozumiej yoinnich Aklach enot y pscie młosiennicy discipli
nie x ato ofiarowanie tak albo temu uczynisz podobne.

Dobroci nieśkonczona Panie stworzycielu y odkupicielu moij wsze
chmogaj, uktorego wszystko wreku jest ofiarując te modlitwe (
albo co innego) ktora, teras odprawować chce, ku chwale łmoiej,
ofiarując y wszystkie inne zmysły y siły ciała y dusze moiej, wszystkie
cząstki ciała mego, wszystkie krople krwi moiej, ktore iakim
kolwiek sposobem będą mi pomocne do odprawowania tej enoty,
albo ktore mi będą przeszkodą do większej.

Wtóra zabawa dzienna

Przystojnie się pokryjmszy polekniejsz, iesli zdrowie
zniesie nazwijczajniym miejscu y na tym się cwiecze
niu sumaga y nabozenstwem ktorem krotko samar
zabawisz, y iakoby examen raune ktore w piec punktów

Często myśli y serce twoie podnosić ku niebu, często odnawiając intencyje, często krótkich modlitełek zawierając, która rzecz jest bardzo potrzebna do sił tego się zjednoczenia z Panem Bogiem.

Trzecia zabawa dzienna

Sposób, iako masz sobie przyjmować wszystkie sprawy i wszystkie stworzenia, i iako swoje własne Panu Bogu ofiarować za ciebie, Boska a z zasługi, twoja

Modlitwa

Bogze któremu samemu znajome są, serca ludzkie i który sam nas zbawić możesz, y dajesz zbawienie. Ta. N. niedzne y nieczemne stworzenie twoje y zgorszona niemożliwość twoja, proci y popiół: wszystkie twoje które gozłobnie stworzenia, amianowicie rozumnego aś do Aniołów, aś do prze najdosłowniejszej Panny Boga Rodzica Marię, aś do przestrasznego Chrystusa Jezusa Pana y zbawiciela mojego postępując cślowieczństwa, za łaska y Błogosławieństwem twoim Bożym, wszystkie Akty tobie przyniosę.

ktorec sie beda, podobac przes wszystkie wiecznosci, teras dobrowolnie rozmyslnie
biore ijone sobie przysmalaszam y iako moie wlasne Imoiej Boskiej godlosu ofiaruie
a zniemi zaras miserne y niedoskonale uczynki tarze, Tak nater moment tera
znieyszij iako y nawszystek zymot moij dalszy, y wgodzine, smierci moiej, y po
wszystek, wiecznosci, y daley chie, ofiarowac y poddawac, Niepogardzaj ze tak
mila, syna Imoiego tak miley Córki Imoiej Maryjej y wszystkich Angolow swiatlych
Imoich ofiara, Lanie Boze moiej dobroci nieskonczona, Tobie Bogu mojemu
w Troycij s iedynemu, niech bedzie od wszystkiego stworzenia y zanszytko
stworzenie czesc ijchwala po wszystkie wieki wiekom Amen.

Modlitwa.

Ofiarowanie ij zaslubienie Lanu Bogu wszystkiego tego cokolwiek stw
rzenie stworzytelomi ofiarowac y zaslubic moze.

W Imie Ojca ij syna ij Ducha s.

Ta NN. grzesznica aczkolwiek Boskiego maiestatu Imoego zenszad nanie
godniejsza, ufajac iednak nieskonzonej dobroci Imoiej, ofiaruie, siebie

80
sama sobie Panu y stworzycielowi memu, y stanowię to mocno uciechę zec wier
nie służyć chce po wszystkie dni żywota mego, y oddawam ci serce y duszę moję, wszystkie
siły dusze mojej, y wszystkie zmysły ciała mego, wszystkie sprawy moie, tak duszne jako y
cielesne, tak przyrodzone, Oddawam wszystkie sądy, wszystkie pragnienia, wszystkie
chcenia moie, wszystkie affekty serca moiego, wszystkie myśli, y modlitwy moie, wszystkie
akty rozumu, wolej y pamięci mojej.

Oddawam ci wszystkie członki ciała mego wszystkie krople krwi mojej, wszystkie
kości moie wszystkie siły ciała mego wszystkie poruszenia głowy, języka, oczu, rąk
y nog moich, y wszystko cokolwiek jest w ciele moim, y cokolwiek stworzenie stworzył
cielowi swojemu oddać y ofiarować może.

Oddawam ci y ofiaruję, Panie Boże mój, nawieczną, usługę, y niewola wszystkich
żywołów moich wszystkie uczynki moie, wszystkie pociechy y utrapienia moie, y kiedy
bym tyśiasz miała żywołów, kiedyby przes wszystkie wieczność naswiecić w po
ciechach albo utrapieniu żyć miała, wszystko bym ie ofiarowała y dawała, bos ty sam
jest miłością moją, y Bogiem serca mego.

Nakoniec ponawiam y umocniam wszystkie obietnice y przed sie wzięcia, albo kontraktów,
które kiedy toba Panem y Bogiem moim y oblubieńcem moim, którego ja miłuję nade

wszystko uczyniła, y teraz to obiecuje, że chce wszystko twojej kroczyć aż do śmierci chce
pełnie przetrwać twoje, chce wykonać wszystkie nadchnienia twoje że wszystkiego dufę
mojej załatwa, twoja.

Proszę cię tylko Boże Serca mego y ciałko moja na wieki, nieoddalaj odemnie miłosie
rdzia twego, dodaj chęci dodaj sił y łaski aby to com ci obiecała zupełnie, ochotnie,
y z miłości serdecznym oddać mogła. Krzes Pana naszego Jezusa Chrystusa Syna twego
któremu z łobą, niedrogi Ducha s niech będzie wieczny pakton, od wszystkiego stworze
nia na wieki wiekom Amen

Modlitwa

Oświadczenie Przy Mszej Świętej

Stworzycielu wszech rzeczy Panie Boże mój wszystkie rzeczy którekolwiek są na
niebie y na ziemi twoje są. pragnę dobrowolnie tobie się oświadczać y wiecznie two
im, sługa, zostawać

Panie Boże mój wprostacie Serca mego Oświadczyć się dziś zaniemolnie, miernie
Przy mój se mnie po prostu y z łobą ofiara, ciała y krwi twojej przetrwać
Panie, że dziś tobie na ołtarzu przyobrzę ci aniołom twoim. Oświadczyć, Panie

ofiaruiec wszystkie grzechy moje, ktorom od młodości swojej popelnila, y
ktade, ie na ołtarzu twoim, abyś wszystkie spalił ogniem miłości twojej, aob
miji wszystkie grzechy moje we krwi twojej, sumnienie moje od wszelakiej
zinaży oczyszc, przyjmocit mi łaskę, ktorą grzesząc straciła,
Cóż uczynię, niedźna zagrzechy moje, wysnam nieprawosć moję przed
Panem, wysłuchaj ze mnie Proszę Panie Boze mój, brzyjże się grzechami mo
jemi niechce już więcej grzeszyć,

Zal mi tem kiedy grzeszyła y chęć dosyć czynić zagrzechy moie, Odpuszc ze
mi Boze mój grzechy moje Zbaw duszę, moję, ktorąś krwią, swoją, odkupił
ato ja, poddaie się namiętosi twojej, sie twoje polecam, czyni zemną,
według dobroci twojej anie podług nieprawosci moich, Ofiaruie łasz zaraz, a
cz krocie y niedoskonałych uczynków moich, abyś ty ie poświęcił y sobie przy
jemne, amnie zbawienne uczynić raczył, Ofiaruie zaraz pospołu zła niebieska
ofiary, ktorą się na ołtarzu ofiaruie, wszystkie myśli ządze, sprawy y ludzki pobo
żnych, potrzebny ubogich y przynajmow moich, y tych wszystkich ktorzy mi dla mi
łości twojej cokolwiek dobrego uczinili y ktorzy się moim niegodnym modli
wom zalecali, łaski ktorzy żyją, iako y ci, ktorzy już pomarli, aby mszycy łaski
twojej Boskiej, obrony niebieskich wstawiennictwach y umolnia wnetkach doznałi

Azobliwie ofiarować Boże moją ofiarę ubłagania za tych wszystkich, którzy mnie
miejzym obrażali, zasmucali, obetzyli, i za tych których zasmucam, sgorzyszyłam,
i wezmiemkolwiek przykazała aprosze abyś nam wszystkie odpuszcisz raczył
Oddal Panie od serc moich cokolwiek by miało zgody i miłości złośliwej naraż
Zmiłuj się nad nami żebrzącymi twoiego miłosierdzia Daj łaskę twoją pokorze
buiącym aspiracjom abyśmy tak na świecie żyli, iakobyśmy godni byli, łaski twojej
apokym dostać się mogli do żywota wiecznego Amen.

Summa wyżej i niżej napisanych rzeczy
pomienione sposoby pozyskania duchownego widziś iako barzo pożyteczne
ale że je podobno zmiatając z początku trudno pamiętać, yonemu wiel
kich skarbom nieprzysiężonemu nabijać dla tego te wszystkie sposo
by wiedne summe zbiorę i w modlitwie niżej położonej zawarę
aby kiedy iedną taką sprawę odprawięś wszystkie i oraz pomienio
nymi sposobami mogłas zyskować,

nisz przed tym dla szczerzej miłości twojej i godności że ty tego chcesz, że cię mi-
lie i abym cię miłowała pragne. Także tę N. sprawę moję zasługami iysprawnami
najmilszego syna twojego Jezusa i zboleściami meki jego i z zasługami najświętszej
Pannij, wszystkich Aniołom, i świętych twoich, abij z ich zasług wagę cenę miało
i godna się stała oczu twoich Boskich, przenaślakowniejsza Trojco Boże moję
łobie niech będzie, część pokłonu i umiłowienie od wszystkiego stworzenia nawie-
ki wieków Amen.

Pierwsze Czwiczenie

Pragnienie miłości doskonałej

Proszę o Boże moję niech twoja miłość we mnie wkorzeniona będzie żeby z
niej jako z korzenia wszystkie cnoty wyrastały, wszystkie myśli, mowy, żądze,
uczynki do ciebie Pana Boga mojego jako celu swego dla ciebie samego szły

Szerokość miłości

Pragne Panie Boże moję jako najwyższej miłości któraby wszystkie twoje przy-
kazania obeymowała, któraby mnie od wszystkich i najmniejszych rzeczy
łobie się podobających odwróciła, Przez którą ja wszystkie ludzkie nawet

25
j nieprzyjaciół moje miłować mogła.

Długość miłości

Zadam j proszę, Panie Boże mój Omitosia najdłuższą, to jest abijm cie mogła
iesli to podobna rzecz Boga moiego od samego poczęcia mego albo przynajmniej
od pierwszego dnia wzięcia rozumu przes wszystkie, wieczność miłowała ażeby
nie mogła być j niebyło, proszę, j zadam abijm cie od tego czasu nieprzekłama
na miłością, miłowała

Wysokość miłości

Proszę, j zadam (abijm cie od tego czasu) miłości wysokiej którą abijm mnie odwrócił
lekiej miłości odcignęła j nad mnie, same wyniosła a przynajmniej do najwyższego zjedno
czenia sobą, Panie Boże mój a odstąpienia mnie samej.

Głębokość miłości.

Zadam j proszę, o miłość głęboką abijm się sobą, dla miłości twojej pogardziła
j pod nogi wszystkich ludziom z pokora, kładła, abijm się wszystkich chronić co
twojej miłości naprzekładzie jest abem się brzyknęła co ja pomnaża

Młote Cwiczenie O Aktach miłości Bożej

Boże wszystko dobro moje, które masz wszystkie Twoje doskonałości chęć abij do
Twoje wieczne byty, i mesle sie ze iusz masz znaturij Twoiej, a utracic bez nigdy
nie mozesz, a tego pragne, nie dla iakiego zysku, ale dla Ciebie samego, za te Twoje
doskonałości są, dobrem Twoim.

Szacowanie nadewszystko Pana Boga

Miluje, cie Boże mój nad wszystkie nadrozżę rzeczy i przykładam nadewsz
yko dla Twoiego upodobania gardzę, wszystkimi rzeczami i smiałem samym
na wet i żywotem moim i nad zhanienie moje Ciebie wiecznie przykładam

Mesele Doskonałości

Mesele, bez miary doskonałości Twoiej że ie masz, kocham sie stego że
masz mądrość, obecność wszechmocność i inne wysokie znacności Twoje kocham
sie mój zci Aniołowie i święci moi pokłon oddaia, że ludzie sprawiedliwi
na świecie służa, że cie wszystkie kreatory chwala, i poddaństwo oddaia,

Pragnienie Poznania miłości Bożej,

Pragne Panie Boże mój aby cie wszyscy ludzie znali poganie, żydzi heretycy
przez miarę łobie sie poklonili grzeszni ludzie zgrzechom powstały aludzie spła
wiedliwi donamiętszej doskonałości przyszedzili

Zal zobrazij Boskiej,

Mam Zal stad niezmierny ze cie yia, y ludzie inzy wielkimi y malymi grzecho
mi y najmniejszymi obrazami obrazaja, Zalus ze usz tak wiele grzechom nasnie
cie bylo y teras jest y bedzie doskoczzenia smiata. Mam dla tego Zal ze sie łobie
Boze mój ludzie niepodobaia, ze prawa twego dzimnie kochanego odstepuia ze sie
woley twoiej nasniekszej sprzeciwiaia,

Przed sie wziecie miłości.

Mocno postanowiam ze uszytkie twoie przykazania, natchnienia, rady wewnętrzne
y poruszenia dla miłości twoiej chce zachowac.

Poddanie woley z miłości.

Panie Boże mój mola moie, cale nienaruszenie pod wola, twoie poddawam w

rzeczach fortunnych y niesfortunnych, do czeſnych y wiecznych, iako chceſz inna,
rządź tak miłaſnie iako twoia, rzeczka według upodobania twego,

Złączenie z Panem Bogiem.

Boże mój pragne, tego abyſm ſię ztoba, wiecznym dobrem dla ciebie samego
ztoba, złączyła od ciebie wyſtąpi moia, wſzytka doſkonłość niech ſię nakłoni.

Cwiczenie Trzecie.

Ocalym zachowaniu miłości Bożej.

miłość z całego serca.

Boże mój tak cie całym sercem miłuję za cie przekładam nad wſzytkie dary
twoje żadnego stworzenia przeciw twojemu rozkazaniu y mojej twojej nie
miłuję, wſzytko co ſię tobie niepodoba mnie ſię niepodoba wſzytko co ty mi
łujesz y ja, miłuję, Miłość z całej dusze.

Boże mój ten zjymot śmiertelny wſzytek tobie zmiłości oddaie, niech ſię
wſzystek nachwałę, twoje y służąc, oddawam niech wſzytkie sprawy dusze mo
jej szerze y prawdziwie ſą ku podobaniu twemu.

Miłość z wſzytkiej myśli.

34
Boże mój wszechmogący niech myśl moja twoim będzie mieszkaniem i kościołem.
dla czego chce, aby czysta była od grzechów, żeby ozdobiona była namiętą, łaska,
twoja, aby mniej nie nieporządnego nie było.

Miłość ze wszystkich sił.

Boże mój wszystkie siły moje duchne i cielesne wszystkie dary twoje i talenty obra-
cam na chwale, twoje, i na pomnożenie miłości niech pamięć myśli święte, niech
rozum medytacjami nabożnymi zabawiony będzie, niech wola od wszystkich rzeczy
skłonionych umolniona, niech się imaginacja, niebłaka, niech wszystkie affekty dla
ciebie poświęcone będą, niech zmysły na rzeczach się widzialnych proznie niebawia

Miłość ze wszystkich gorącości,

i mocy

Miluię, cie Panie Boże mój ze wszystkich mocy moich chce, aby moje uczyn-
ki w gorącej miłości sprawowane były ze wszystka, podobna, miłością, i do
skonałości, Miłość Pracownika.

Miluię cie Panie Boże mój niepróżniacza ale pracownika miłością, dla której

chce, abij moje wszystkie sprawy żadnego lenistwa y oziębłości nie miały msta-
zbie twoiej, Miłość umolniona od stworzenia,
wszystkiego,

Panie Boże mój miłuię, cie miłością, umolnioną, niechże opuszczać msta-
zbie twoiej dla ludzi, niechże, mieć respektu nazadny postępki mój nawet oni
na zasługę wieczną, affektj moje wszystkie y zniżyłj moje chęć umarkowaniem
przemijczając, Miłość w wytrwaniu do śmierci,

Z miłości twoiej Boże mój niechże nigdy będz przez grzech od ciebie
oddalona y abijm miała żyć y być lat chce, wiecznie kochać w miłości
twoiej. Amen .

Sposob nabijwania wielkiej łaski Bożej y chwali
starac się potrzeba, abij każda sprawa nasza z pilnością, y miłością,
rosta odprawiana była Bo godzien tego Pan Bóg, który wem wszystkim
doskonały jest, abijsmj być sprawy nasze iako najdoskonalsze ofiarowali,

ado tego ten sposob wymowic nie podobna, iako preutka Łaska Boza y swia-
 toblimosc a pokrym y dostapienie wielkiej chwały bogaci człowieka,
 Akt bowiem z pilnoscia, goracoscia, y usilowaniem, uczynioniy, ado miłosci
 Boskiej ożywioniy więcej wazny u Boga niż tysiac, lada iako uczynionych ale
 to usilowanie nie tak na zamiślach nalezy (to iest aby to czul człowiek iako
 rozpalenie nasercu, tzy boczyt, zehy mu to serce skakalo, zehy byl iakoby w
 zachwyceniu) iako na rozumie, to iest aby człowiek przylozyt mola, y chce z
 miłoscia, Boza, do tego aktu, ktory wziat przed sie Naprzyklad poymiesz to
 zurnem twoim dobroc, godnosc, miłosc Boska, dla ktorej zamyslasz co uczyni-
 nic, przyloz ze mola, y chce, abys to iako najliepiej y najpilniej y znaywie-
 kszyim affektem odprawiala, a moze to tylko iednym slowem bydz (chce)
 chce, to tak czynic usilnie iako Bog tego sam chce, chce, tak doskonala ia-
 ko Pan chrystus czynil doskonale, chce tak pilna iako najswietsza Lom-
 To slowo (chce) sprawuje to ze akt nasz niepoistey usilnosc i doskonalsci
 bydz moze y sprawuje to wzłomieu ze ieden drugiego gorętszy y doskonalszy
 bydz moze

Przyczyna tego tu jest że wola nasza tak miodobrym i jako y miedziym nie iako
wszechmocna iestze jest. czego tak dowodzie
Niech by był tak zły człowiek któryby zrozumieł takie słowa mówił, Oue
tak cieżko Boga obrazić (tym na przykład piianstwem) iako go cieżko obra-
zili wszyscy czarci, i wszyscy ludzie od początku smiatu, i gdybyśmy mogli to
go do kazac, chciałby Boga z nieba strącić. adopieta wrzucić, takomij czło-
wiek tak by cieżko obraził Boga, iako mu da mykonania tak zły wolej
niedostaje, tylko że niema siły tak wiele żeby tego dokazał, Jesliż tedy
zła wola złego człowieka tak wiele może, adobra dobrego czemu niebedzie
mogła, A to skąd się pokazuje że wola tak miedziym iako y miodobrym iak wiele
chce tak wiele dokazuje.

faczem tak wiele może przed Panem Bogiem iako wiele ogarnie pragnieniem
i chęcią, tak gorąca, i doskonała, chce odprawować iezli chce dzie sieć kroć
doskonalsze mieć posledniejsze Akty niż pierwsze beda, a zaktym y dziesięć
kroć bedzie wieksze przyimowanie w posledniejszych Aktach niż w pierw-
Niechże kto nadziern sześć tylko aktom miłości Bożej myprawi, chce tego
aby każdy z nich posledniejszy dziesięć kroć był doskonalszy miłości Bożej,
niż pierwszy,

Patrz jak wiele stopniowo miłości Bóżej upolym y wolące postąpi
 Pierwszy akt miłości Bóżej ieden tylko stopień ma miłości, drugi dziesięć, trzeci sto,
 czwarty tysiąc, Piąty dziesięć tysięcy, szesty sto tysięcy, y tak że wiele łaski iesli
 takowych Aktom dziesięć abo dwadzieścia uczini, amozę to bydz bez żadnej fa
 lgi niezmierniej łaski nabedzie,

Takiego sposobu rozni święci zajmali uosobliwie święta Marija Ogniatenska
 która z miłości ku Panu Bogu iedenascie sek razy przykładała nakolana. Coz
 rozumiesz, iako to wielki zysk duchowny miała ponieważ z kazdem aktem
 miłości, tylas łaski nabijwała, iak wiele akt który miłości od niej uczyniony
 miał u sobie stopni gorącości y doskonałości, tak wiele stopni y łaski przyby
 wało, iesli to taki zysk przez ieden ^{dzień} czas przez wiele lat, A to zaras
 wzmi sobie za uwagę, iako ta rzecz iest daleko miłsza Panu Bogu y tobie
 pożyteczniejsza mniej modlitw odprawować takimi aktami zdobiąc, ani
 żeli co wiedzieć bez takowych ozdob y aktom miłości, akiedy sie przyuczysz
 y długie naborenstwa tak zdobie miłością Boga y wszystkich inne spraw y tma
 ie nie przeliczona rzecz stopni łaski na ieden dzień nagrodzić mozesz.
 Amozesz takowego sposobu zacząwać wszystkie sprawy twoich.

Mówisz koronkę czemu takiej intencyey nieczynisz co to zaprząta
Boże mój najłaskawszy którego miłuję nademszystko dla wielkiej godności two-
jej i upodobania Ofiaruję Boskiemu męstwowi twojemu te koronki prze-
rze przenajświętszej Panny Maryjej, a chce ją z taką miłością, i dostona-
nością, odprawować aby każde pozdromienie Anielskie poslednieysze
sto krot było gorętsze i tobie przyjemnieysze nad pierwsze i jako ty
sam je chcesz mieć doskonałe, a to dla miłości twojej, bo ty jest miłością
serca moiego, użyjż że mi Łaski Ducha: S: Ojczy dobrokliwy, a przyjmij i
przyjemne sobie uczyni to pragnienie moje,

Także kiedy kłęczysz na modlitwie przez kwatery, albo pułgodzinę ch-
yż tak wiele Aktów miłości Bożej uczynić, ile jest minut w kwatery
szeszedziesiąt możesz tedy ofiarować one minuty Bogu, a każda, ch-
dostonalny Akt miłprawnować niż pierwszy który przez jedne kwa-
tere niepoliczona liczba urosie stopni miłości, a zaktym i Łaskij
Tob rozumiey ogodzinach Naswiećżew Panny możesz ch-
aby każdy

mięć psalmu, y onym każde słowo większa miłością, było odprawione niż
Pierwsze,

Tęż miłością, ku Bogu zdobie możesz prace rąk twoich, wszystkie stąpienia nog
twoich, libery które piśiesz, łączyszki wszystkich potraw, krople napoju, wszystkie
technienia twoje, sprawy twoje, ale y wszystkiego stworzenia ofiarując Panu
Bogu y sobie przywołaszając tak zdobiąc y miłością, ożywiać możesz,

Przeestroga

Takowa intencja dosyć napoczątku sprawy, która, zaczynasz raz uczynić,
jednak ja, ponawiam przynajmniej westchnieniem dobra, Druga niekiedy bna
ie sprawy możesz tak ofiarować ale y cudze, y onym y niemych rzeczy, kto
rec do onej sprawy dopomagają, staraj się oko, gdy tak chcesz z Panem
Bogiem twoim się zabawić, żebyś nie czuła na się żadnego grzechu, abo
nieć akt skrucy y miłości Bożej nadewszystko żebyś wzbudzić w sobie,
y dopiero ztaka odwaga zacząć iakiej sam Pan Bog chce po tobie, Nako
nieć abyś chciała każda cząstke sprawy tej jedne, niż drugą, mieć doskona
łą, gdy to, kondycje będą, tak że ofiaruj,

Modlitwa

Przenajświętsza przenajbłogosławiensza y przenajdoskojniejsza Trojco Bo
 ze moy chwale wielbie, y miłue cię, affektem y miłością, która, cię, miłue
 syn kmoj namilszy Papi moy Jetus Christus, y te N. która nam odprawować
 łobie ofiaruie, dla pociechy y smaku łwego Boskiego szczytu dla miłości
 kmoiej., którego ię naduszyltko miłue, y zamysze miłować pragne, ofiaru
 ie, wszytkie zmysły moie wszytkie czastki zabawy które chce, każda zofo
 bna doskonale y zmielsza, miłością, Ofiarować y one odprawować niż
 Pierwsze, Ofiaruie y innych rzeczy tak rozumnych iako y nierozumnych
 żyjących iako y niezżyjących, namniejsze poruszenie, które mi do tej spra
 wy dopomagaia, ofiaruie, każde słowa, każde nakłinienia, przykrosci
 przypadki, które sie trafia, pod czas tej zabawy moiej ako dla miłości kmo
 iej Boze moy bos ty tego godzien y pragne tego, aby ta sprawa moia im
 dalej wniesy postepować bede, tym mielsza miłością, była napelniona, y
 y łobie się, Bogu mojemu. Podobata, y owszem spraw to łaska, łwoia,
 proste pokornie Panie Boze moy, abym ia, tak Pilno y ztaka miłością,

91
odprawowala ziaka, ja odprawowal. Syn twoy najmilszy Pan mój Jezus Chrystus
przekoszt zaslugami meki i smierci tego łacze te ko N. moie i one zaczynam
Wymie Ojca i Syna i Ducha s

Wła mielszey chwaly i umiłowienia i miłości twoiey przyniessz to odemnie nędzne
go stworzenia twoiego, pokwiedz zwyżsokiego maiestatu twego te woła moie, a
wspomiesz mnie, łaska, twoia, snieła, pokornie proszę, Przez Pana naszego Jezusa
Chryścusa, któremu słoba, romno częś i chwala, miedności ożywiającego Ducha s

czakiem sposobem każda, sprawne doskonała uczinic możemy

Aby każda sprawa nasza była doskonała niczego innego nie potrzeba, tylko
tego żebyśmy zmyślajnie zabawij wszystkie nasze dobroci dobrze odprawowali,
To jest żebyśmy modlitwy nasze, dobre uczynki, i inne lubo przyrodzone za
bawij niestrefunku, nie zmyczaiu, ale zawsze zintencyą i zmiłością Boga, od
prawowali, abo iako mówią, pospolicie abyśmy sprawij nasze pospolite codzień
nie niepospolicie odprawowali, Ale go snadniechno dokażesz, iesli okoliczno
ści wszystkie tej sprawij która, zaczynasz opatrzyć i wsi niedoskonałości,
które ma w sobie, odrzućsz przyjdąsz ozdoby doprawi twoiu, sposobem stworzenia

tych które sie pod ty,

Mocli sie zacząć, naprzykład, obacz ze niedoskonalsci y defekty twoiey mo-
dlitwy, iesli zmyślasz iesli bez obecności Boskiej, iesli z dobrowolnym roztargnie-
niem, iesli oziebla bywa, odrzuc ze te niedoskonalsci y tym podobne, iustosi
intencye, która ia, zdobi złącz ia, z modlitwami Pana Jezusomemi y z zasługami
meki y śmierci iego,

Toż oinných wszystkich zabawach rozumiey Ażebyś sie do takowego sposobu
bez fetygi przyuczyc mogła, z początku dożyj ras abo trzy nadziei takowe
uczynie nam wszystkie sprawy intencye chęć ie czynie bez defektom zmiłosci,

Sposob którego trzymając niepodobna jest aby sie
sprawy nasze Panu Bogu podobac niemialy,

Abij sie, sprawy nasze, utrapienia, kłopoty, boleści fetygi oczom Boskim
podobaly, potrzeba ie trzymać z utrapieniem, sprawami, bolesciami, fetygami z
asługami Chrystusa Pana, y najmilszej Panuy, bo niemożemy takiey skute-
czney błagac Pana Boga, iako Jezusem y nasmielsza Panuy. Czescia, dla za-
mności takich osob y godności ich, Czescia dla skarbow y dostatkow duchow

nijch, których Sa, pełni do nich iest nasze liche uczynki przysługami
y godnościami Syna Bożego y matki iego matce, y cene im damy

Cokolwiek tedy zamyslisz dobrego czynić, wszystko wszystko łącz sprawami Pa-
na Jezusowymi, modlisz się, łącz modlitwę z modlitwą, cierpij boleści, łącz z bole-
ściami Jezusowymi y matki iego łaz czyu y zinnymi sprawami, Ofiaruy ie
Ojcu Niebieskiemu, aproś aby nasprawy Syna swego weyjrzałszy, kwole był
ktores do Jezusowych przylączyła nieodrzucał, zbawienna był rzecz iest
czesto w ranach Pańskich iako w ranienkach iakich zanurzając wszelkie
tam zmaży melami Jezusowej obmywać, tak czynił franciszek, s kto
ry na każdy dzien wkładł się, łazni umywał,

Zbawienna y to te zamyslij y silij ciała y dusze naszej ktorymi masz
odpramować iakij akt mały, takze y członki ciała naszego zuczimoscia
mpred duchownie, we lerni Pana Jezusowej umoczyć, y dopiero tak za-
enym instrumentem lernia, Pańska, ozdobionym to co masz przed soba,
odpramować, Cierkuda s mprezod uisz co miała mówić ięzyk melami
przenalniejszeu Jezusowej zamaczala y dopiero mówiła,

Maj się modlić ustnie zamocz że język wkrwmi Panstwiey Maj słuchać
słowa Bożego, maj śmieć, wprzód ucho zamocz, i almużnę, dać robić co
ręczna, robota, wprzód że reke, opłocz w tym balsamie kosztownym krmie
Jezusa Pana tak czyniąc niepodobna rzecz, aby twoie sprawy nie miały
się podobać Panu Bogu,

Tak odprawować sprawy swoje jest wchryśtusie mieszkać y jego bydz kalosy
Asobliwie gdy maj iść napokoj wszystkie grzechy twoie obmyć wwanieniec
krmie Jezusowey, Aduż twoie zakryci woku jego iako wforceczke takoy
miedobytay w tak bezpiecznym mieyscu, acie za szkodzi nieprzyjaciel,

Aco sie momilo ołaczeniu spraw naszych z sprawami, boleściami y z trąstuga
mi Pana Jezusowemi y nasmiękzay Panu, Toż rozumiej y innych szę
gulnych swiętych do ktorzych maj nabozenstwo, bo mozesz bez za ich za
stugami y sprawami y twoie łączyc

Sposob iako wszystko stworzenie zacie, aby zawnszystko
stworzenie mozesz chwalić Pana Boga.

Tak tego dokazać mozesz iesli mola y pragnieniem że chcesz Proste

aż do końca zymola mego Amen

Polym zymom Lektania onaswiektzej Pannie prosząc o smierec szczesliwą,
Tak od prawiomszy rachunek y inne nabozenstwa oddasz sie wrecz Bogu y Aniyoto
wi skrozom i moiemu, y pojdiesz napokroj

Zabawa na Collektii Rozmyślanie Pierwsze

Dla czego, to cwiczenie duchowne odprawowac
Modlitwa uprzedzająca, stawimysz się przed obecnością, Boska wzijmias
Ducha swietego na pomoc przez modlitewke, iaka, o Duchu swietym
abo Acciones nostras gmesum dne etc abo insha

Przystąp do modlitwy abo preludium, wspomnie sobie oczem bedze
z uwazala teras, A zaras Prosic Pana Boga aby to skutecznie zdo
prem powodem byto zeby sie rozum oswiecit, wola zapalila do wszyshtie
go dobrego,

1 Punkt Przypomniey sobie krutko przeszły symbol twoi Zakonnij Asw-
lajca, iakas w Duchu teras, iakas wdoskonalsci medle Reguly twoiej,
wco naiczesniej upadals iakie obyczaje masz, iakie sklonnosci, smyżanie
zle Amianowicie wzem sie nie poprawiuiesz a krzeba wzem chca abij
byla poprawa, to sobie przypominajsz, miei oko, ze na to wszystkie
twoie Rozmyslania obracac bedziesz, ze bys sie uczynila dobra, iako
krzeba byc Jten Cil y koniec bedzie do ktorego wszystko stosowac
bedziesz abyś sie poprawila wtem abo owem,

2 Punkt, skad umasz sobie iako potrzebac to cwiczenie duchowne
ze nie tylko sie moze obaczyc czlowiek, ale tez przez nie zabiezye
ztemu, moze znaleśc srodk iakoby ztem sklonnosciom y pokusom
y pokurbowaniu tak zakonnemu, iako y swemu, od por clac,

3 Punkt wzbudzie w sobie Affekt dobryj dodac sobie serca, do czynnie-
tego, cwiczenia duchownego naprzod ze sie Pan Bog uciestzy na-
ceniem naszym wktora ze sie swieci Bozji y Anijeli weselic beda. 3

grzesznika pokutującego, Trzecia Jaki pożytek będzie dobra pospolitego
zakonnego kiedy się przyczyni poprawa, czwarta Jaki pokoi zdomowieniu
siostrami sta jaką pociecha starszem lektorem Bog kazał aby zakonowi strze
gli, Piata Nam samem iakie uspokojenie sumienia, iakie wezwanie ducha,
iaka dobroć, Jakiie ubezpieczenie do śmierci do sądu Bożego
Punkt Rozumow że się, osoba, jeżeli na to przystawolisz, A postanow mo
cno iak najlepiej to ćwiczenie, szczyrsze, dla postępu twojego duchownego
odprawować

Nakoniec wzbudź w sobie affekt, że co byś chciała przystąpić śmierci i na
sądzie Bożem, to teraz czyn Do tego, Trzeba odwagi zebyś moznem
sercem na się naśkipowała, wszystkie cieleskości zwyciężać, potrzeba g
łębkość sobie uczynić i czynić zawsze postanow

Rozmyślanie które

rozmyślanie będzie pokorna i goraca, do Troice przemaszytse
applicacja, za sereslinij początek postępki, i dokonczenie
tego ćwiczenia

Modlitwa uprzedzająca, iako, przed tem (A także nakazdem roz
mysłaniu

Preludium Pierwsze stam sie przed maiestatem Boskiew, iakoby
przyjmujezonij na Audyencja,

Preludium z Proś abyś był wysłuchanij

1 Punkt naprzod prosie bedziesz Boga Oica, y syna, y Ducha swietego
iako oica Corka, Brata, siostra Dobrodzieia utrapiona, aby ta poboż
na zabawa ktora, odpramomac umysliła, przyjmie, y wniej dopoma
gac chcieli, affektem Oicowskiem, Braterskiem, Dobrodzieia, Zeby Ta
zabawa sciagala sie ku wiekszej chwale Bozej, wyniszenie przez nie
niedźna chwały Boskiej, ku smakowi, y umieseleniu ukochanej mi
Bozej dla godności, poczciwości, Boskiej,

2 Punkt prosie bedziesz aby ona swiatłoscia, ktora, sama mysl Bo
ska ciebie, y twoie wszystko doskonale poznawa, oswietic raczyła,
wszystkie taci y skrytosci, niewybadanego Serca twoego, abyś

doskonale i zupełnie obaczyła się i pociła, co pożytecznie tobie, skąd
by najgodniejszą Bog, był wyniesiony przez cię, w tobie, siebie, żebyś
też obaczyła co przedstawia w tobie, żeby nie był uwielbiony siebie
Jezego niedostatek w tobie, żeby się wypełniło w tobie sporządzenia
i przeiznienia Boskiego wola, które dohroć boska, nieścis się na
rodził o tobie uczynił, Bedziesz prosiła lubo zślepo narodził, lubo
zślepo wolał, na Pana, Jezusie zmitui się abym przeizszala
3 Punkt zebrać będziesz łaski umocniające, i posilające, uciechające
Duszy twojej, żebyś taka mąca, był okryty znieba, którą umoc
niony, i zapalony wszędzie, co byś przez ten czas tego ćwiczenia, oba
czył szczyt doskonałości, do szczętu statecznie wypełnić, choćby tyś swoim uszyr
piem, sławie się jako zebraniem onem który słowem nie miał, jako zebr
aniem któremu Piotr złota i srebra nimać rzekł wstan, choć. jako białogłone one
która zszczętami odrobiny zebrata.

Punk Bedzie/s prosila nasnietylzey Panny maryci, y Anioła twego stroza ktorys potrzeby twoie, y niedoskonalości dołne znaia, aby sie zatoba do Boga przyczynili, zatobą mówili aby/s Ojcowskie Boga twego Błogosławienstwo otrzymała, y hoine łaski odniosła, zwłaszcza łaski pobudzaiące, oświecające, zapalające, wdobrym trwające, y skuteczne. Nakoniec uwagz iakoby cie Bog dobrotliwy do siebie, y downetrsności serca swego Przypuscił, aby/s tam tąd przez ogniście checi, iako przez złotą rurkę sata, y wysłała w/szystko dobre. Lecz ty zmagdalena do nog eszefusowych upa/sz, co Bog da na Przykład magdaleny Unog eszefusowych leżąc mow czyj Winię Boze Amen

Rozmýslanie trzecie.

Fundament Zycia ten iest. Naprzód zesmy od Boga Stworzeni, y dotego końca aby/smy P Boga nasze chwaliłi, iego sie bali, onemu sluzyli, apolem zbawieni byli. Ponwore w/szystko stworzenie iest srotkiem pomagaiącym do końca stworzonego. Potrzebie zaszyrac stworzenia mamy, y niezasyrac do końca nam sluzącego, abo Pomagaią, abo przeszkadzią. Naostatek czy niewimy ktore nam są pozytywne, y zbawienne Stworzone rzeczy.

aktore szkodliwe, Obojętnym Affektem bydz donich skłonnem to Fundament.

Modlitwa zwiyczajna .) Preludjum Staru sie przed Bogiem Z pokora, iako mo-
zes, aon cie naucza drogi Duchownei yzbarwienny.

Z Preludjum Pros P Boga abyś sie nauczył ytrzymal sie tego

I Punkt Zesmy znas samych nic niezdesmy, ale ile znas wlasnie nic, anic ma-
my: Z Zesmy sie zebysmy byli, ani kupili, ani przeplacili, ani zasluzyli, ani upro-
sili, ale slaski darmo zczodroblivosci Boskiej, od samego nieprzebranego zrodla w-
szyskiei dobroci Boga. Z fsz nas dosiebie, ydla siebie iako poczattu ykonca stwo-
rzyt, znicze, cos, abysmy go poznali, milowali, chwalili, ziem pospołu zyli, iego zow-
sze zazrywali. Zczego wszyskiego to usiebie zamkniesz. I Zesmy sobie nic powinni
bynnamnei ofsie dbac, znac siebie do siebie sie odszywac mamy, poniewaz nic, anic,
zsiebie mamy. Z wszysko, awszysko co iestesmy, powinniemy koniecznie, wedle spra-
wiedliwosci, iako dlugiem iakiem stworcy naszemu oddawac. Z te powinnośc, abo ra-
czej dlug, niemozemy ynaczej oddac, tylko kiedy sie wszyskich, awszyskich samemu

tylko Bogu oddamy.) Uwaz tylko samemu Bogu i azadnemu inzemu stworzeniu
ani zadnei ynszej rzeczy niebedziemy hymnami udsiac. 4 to oddanie ma sie poczac
zazynowa, ahrnac wniebie nawieki, yjako sie tu oddawac bedziesz tak wniebie Boga
zazyjez. Tu sie Obrac do siebie. I fzezelisz siebie iako niez wazyl, ymiat do tego
czasu. 2 fzezelis Bogu od ktoregos wzyjstko wziol oddawac; 3 fzezelis niedzielit milo
sci twojych do rzeczy stworzonych: 4 fzezelis pragnac ^{geraco} zupełne wniebie, ytu naziemi sa
mego siebie Bogu oddania. Obaczmyz to co trzeba postanow, yjako Bog do serca
Poda umawiaj sie z sobą yz Bogiem.

2 Punkt Uwaz i ze Bog stworzyciel czloniekowi dozynowa wiecznego dostapie
nia srotki dat wzyjstko stworzenie, ktore wniebie, naziemi, wzemi morzu, naponie
trzu. cokolwiek iest iedne przyrodzone, drugie nadprzyrodzone rzeczy. 2. ze tak
koniecznie wzyjstko stworzenie czloniekowi poddano, ze wedle woli yzdania
swego, iako chce zle albo dobrze, onych zazynac moze, choc by tyz iako flpo
tot mowi lecsalij gdy grzysnikom ustuguia. slusz iednak bo tak Bog ro
khasal. Zlad to widzisz, iako dziekowac mamy scsodrobliwei tasce Bozei

124
za tak opile wylanie łask, iśrotkow, przez które zupełnie, i doskonałe dostąpić mo-
żemy Błogosławieństwa nasze byłyśmy tylko chcieli, a sobie sami niezaśkadzali. Z csa-
kie nasze głupstwo i szaleństwo, którzy takimi środkami opływamy, aonych iednak
abo niechcemy, abo zaniedbujemy, co często czynimy. Z faktu niebędziemy wyjmo-
wieni przed Bogiem wszytko sprawiedliwie sądzącym, któremu więcej niedostawa-
ło, tylko same chcenia. Tu się do siebie obrucisz. I szeseli tak wiele środków
dobawienia zaznawales. Z szeseli środków, iako środków, i do tego końca do kto-
rego są środkami zaznawales, czyli ich iako biźdło, bez uwagi rozumu, wedle zmyśłow
uciech zaznawales, 3. szeseli stworzyciela w stworzeniu uznawales. Czcila chwaliła
co trzeba postanow i poprawie się.

3 Punkt Uwaz 1 że najbliższy środek dobawienia, jest używanie stworzenia.
Z, Niemszelakim używaniem środków, ale tylko dobrem, dostąpić zbawienia. 3 To
jest dobre używanie. kiedy wszytskie tego cze używamy Boga chwalamy, nie a-
nic sobie, ani żadnemu stworzeniu nieprzynależając. 4 że wszytskie Pocięch, sma-
ki, roztoszy wyjmijśne cokolwiek się znajduje pożytkow nam udzielił tylko zebymy

mu powinna cześć, y chwale, z tego wszystkiego oddawali. 5. Ze to tem honcem
człowiek stworzony, y to iego same^e staranie, y urząd, Boga za wszystko stworzenie
chwalić, y miłować, bo inaczej by Bog żadnego pożytku stworzenia bez rozumne^e y nie
mego, nieruchaiące^e się nimiał. za których tyś powinna. Ztąd to wniesiesz. I Jakie
sa złosci ludzkie. takomstwo, które się tak rozlicznemi, y wielkiemi dobrodzieistwy
na tyćie niemoze, ze tyś czastke Boga, iedyng, to iest chwale Boskiej ukrada. Z
Jako łatwo zbawienia dostąpić mozemy, bylesmy nie Boskiej chwale, która nam
szkodliwa iest nieprzyntaszczała. 3. Ze człowiek każdy który za wszystko stworze
nie, y wewszystkim Boga niechwali, daremno żyje naswiecie. Szeli bowiem iakta
cześć w człowieku proznuie niepożyteczna bywa y odrzuczona. Aczys ty człowiecze, kto
tyś iest wstanie od wszystkiego stworzenia, wszystkim rozumem, za wszystko. Noza
za wszystkie które się do Boga ruzac niemoga. kiedy nieczynisz nic od stworze
nia. odciety y odrzucony bedziesz. Tu co potrzeba Postanow, apoprav się.

4 Punkt, szs dwie Reguly Wszywaniu zachować mamy. I Stworzenia zazywac^{Stworzenia}

tylko tego, nten czas, tyle, tak, iako koniec zbawienia wyciąga. Z, którego stworzenia zacząć mamy. Poznać mamy. Zwiary S, Zsijvolow, i przysła dow B, i zporządzenia przelozonych. Zład to wniesiesz, jako potrzebne jest swięte ono Affektu odstworzenia oddalenie, i obumarcie, od wszystkiego do cse zła chuc, i miłosc kłiti człowieka. abyśmy nieupatrowali, chwalebnych okazy, upodoba iących miłych rzeczy. Z zeta kładzie miłosc zła jest, który sie nie miarkuje kon cem zbawienia nasze. 3, Cośmy slubili posłuszeństwo, mamy sie wszystkich, i wszyst kich narządów przelozonych naszych odwać. postawow, i popraw sie koniecznie.

ROZMYSLANIE 4.

O Przeshkodach do końca to jest grzechach śmiertelnych Modlitwa zwyciężająca i Prelu I sław sie przed Bostiem maieństwem iako winowajca główny przed sądzia, nagorącym prawie.

Preludjum Z, Apros abyś poznał iakos wiele złego zrobił. to wszystko so bie strzyszt, i takie iezeli może być otrzyrnał.

I Punkt. Nie ruszając nic grzechów twoich. W pospolitosci uważasz, iako ciężkie
złe jest, grzech śmiertelny, zokolicznosci. I Zofobij, Hieronim s' mowi, wielkie
jest godnosc zakonnych, ale barzo wielki upadek kiedy grzeszą. Mozesz tu so-
bie przypominac co wpismie s' Levitici 4. Kazano tak zakaptana iedne ciolka
iedne Ofiarowac, iako wszyscy lud iedne takze ciolka. Chryzostom s' mo-
wi, cosz to jest, takze to wielki grzech iedne kapłana, iako wszystkich ludzi,
wszystkie grzechy. Tak jest, tosz mow, y zakonnikach. Z zokolicznosci miejsca
Abowiem zakonniczy są namiejsu wysokim dla tego kiedy upadają, ciężko sie
tłuka, do tego namiejsu s' bydz niedbalem, jest wielkie Bogu obrzydzenie, ia-
ko mowi. Cosz to jest ze kochany mój w domu moym uczynił występki, z na-
miejsu s' niesprawiedliwie żył, nieobaczysz twarzy mojej. Zgrzeszył Adam na
miejsu s' wraju. Hinoł wielkie, Judażz wskole Czesusowej, patrz iako skarani
wymawia czasem od grzechu niewiadomosci, ktorei zakonu nima, który tak wiele
raz y umocniony sakramentami, Profesją, Consecracją etc, kiedy ledy trafia

nie zakonnikowi zgryzysię ze złosci grzesij.

Punkt 2 Uwaz ze grzech smiertelny nieulicony. Tak Apostol do sydon wyrzadza 10. chcacy grzeszacyom niest odpuszczenie. y m. 143. 6 przesyłai sobie. Niepodoba moni ktorzy ras oswiecenia aznowu upadli, zebij przysli do pokuty. obrazil Boga moyses, y slawon, gdy Boga przepraszal, niechciat ych sluchac. Moysesowi rzekit, niemon dalei yslowka, ale moyses zatlini ochwale Boga. slawon naimyjszy kaplan; przecie iednak niemon nic, niewyslucham. Chryzostom s, moni swiedci ludzie, kiedy grzesz, latno ych poprawic, Duchownych zadna miara niepoprawisz. Jakosz tu grzeszyc.

Punkt 3 wzakoniech niema miece miejsca grzech smiertelny. 1 Dla sakramentow pokuty, y najsw. Sakra' czeſte uzywania. 2 Dla czeſte rachunku sumnienia 3 Dla porzaytku zakonnego. 4 dla karnosci zakonny. 5 Dla cwiczenia w dobrem ustawicznego. 6 Dla reguł. 7 Dla slubow. 8 Dla samego Boga ktorzy jest obecny. Popraw sie wezym sumnienie nasz.

Rozmyślanie V
O Przyszkodach do konca, to iest ogryzechach Powszedniych.

Modlitwa uprzedzająca Trzydzainą i Preludya iako naprzestei modlitwie.
I Punkt **U**waż iaka sie stosc zamyka wgrzechu powszednim. naprzod zmaza
ktora tak sie Bogu niepodoba, kiedy ia widzi na Duszei ludzkiej. I Ze kiedy
by ia pobaczył nasamym Jezusie; samego by Jezusa znieba wyrzucił, i chrysty
Boga by niewidział. Z ze choćby kto był świecący, nad świętymi. choćby iak
naswiecisz Panna, amiałby taki grzech powszedni na sobie, przez wszystkie wiecz
nosc niewszedł by do nieba, poki by ten zmaży nieporczył. choc by był Bogu
miły: wedle słow Pańskich. nic zmazanego niewnieidzie do krolestwa niebieskiego.
3, Ze choc by to przemogł, zeby wszyscy ludzie nieobrazali najmniejsem grze
chem P Boga, i wszyscy świętymi zostali przez iego grzech powszedniy. Bog
by tego tak dobrego skutku ani dopuścił, ani przyjął. Wlora stosc. I Prze
szkadsia, do wiekzei łaski iysasługi. Z Prowadzą do grzechu smiertelnego. 3,

704
Sa, Przyszyja, ciężkich myli wczyscu. 4 ze dla twego pomzednie^o iedne^o grzechu, prz
szkoda, bijwals, y doczesne^o, y wieczne^o, drugim dobra. mala czasem rzec przeszkodzi
do dostapienia godnosti. *De Ester Krolowi.*

2 Punkt Uwaz iaka ciężka iest meka namaludnie drobna, jakas byc rosiekany, cięz
niżeli kiedy sieta, albo cwiertowano, tak własnie małe grzechy. y krosty choc ma
luchne kiedy człowieka wszystkie^o obsieda, iak brzytka rzecz. Alty dla małych, y
błachych rzeczy podezas. dla iedne^o człowieka, dla weizenia iedne^o, dla frazki ia
kiey, iak wiele złe nieczynisz, y dusze wsteczki małe sietaż y Boga; Coby
smi y bestyi, y psu nieczynili,

3 Punkt jako trudno znosić męga grzechu pomzednego. 1 ze wszyst
kich swiętych y meczennikow y Nas Panie zaslugami, krewi wylana
mekami, nie moze być zglacona. 2 Tylko sama, krewi, smiercia, zaslu
gami Chrystusa syna Boga, y bedziez ze przydawal tych grzechow
aby krew Chrystusowa bijwala tak częsta, nielana,
Starai ze sie z ss Bosmi ktorzy najmnieisem grzechow bali sie obracic

Boga, jako Jan s ktorij zeby y najmnieyszem słoweczkiem był Boga nieobra-
ził, napuszcza postędk, s Catharyną która tylko sie nieostrożnie obezwała
starana, s krystyną zeby zszysca dużej niektóre mybanula Co nieczynila,
miej ze strasz wielką, nad sobą,

Rozmýslanie 6

O Przeszkodach do końca, to iest o wýstepkach
Modlitwa y Preludia iako przed tem,

- 1 Punkt, przeszkody do doskonałości Ciągacim, Te pospolicie są: 1.
życie nieporządne, y trefunku; 2. Nieuwazenie przed y pospranie
y w samej sprawie; 3. Odkładanie Co czynić ma; 4. Zapomnienie Co
czynić ma; 5. Odwýknienie swiatłych zwyczajów. 6. Zataienie Summe
ma swego przed duchownym Ocem 7. sknapliwość w czynieniu; 8.
pomiesztanie, y nieprzytomność siebie samego; 9. Umyślenie na sumieniu
zataienie, wýstepkom, niedoskonalsci, błędowi abo byz Nadchnienia
y poruszenia Boskiego; 10. miłosć własna; 11. wylanie się do zabaw po
mierzchomnych, y rzabcie siebie samego zebranie, 12. Affekt do osób iakich,

dla których wystąpię, abo żebyś ich nieobraził, lakmo, czego byś i dla wszystkich
lechi smiektliwych czynić nie miał, 13: Tajemne abo jawne odroczenie serca od
osoby iakiej, lubo dla przyrodzonych abijczych przecimnych tobie, lubo dla
iakięj urazę, gdyś i ty sam dniejs urazę, i godziś się od syna Bożego (iaki
jest człowiek) bydz odroczeniem ei będzie Bog od ciebie daleko, 14
staba miara obecności Bożej,

2 Punkt, subtelniejsze przeszkody Te są: 1: miłość własna m duchownych
zabawach zmieszana; 2: lekkie weirzenie wsie, i w sprawę; 3: Respekt
na ludzie, 4: małych rseczų opuszczenie; 5: Uciekanie przed robota; 6: To
warszysktwo szludziej prowadzące do bezpieczeństwa,

3 Punkt, Na to wszystko dobrze weyrzei, bo nie tylko od zbawienia, odwo
dza, ale i od zakonnego żywota, A żebyś skutecznie postanowiła, tak
sobie myśl kiedybyś konala, iaka byś chciała bydz i cobyś tam czyniła
abyś wniebie była To teraz czyn, puki masz czas,

ROZMYSŁANIE 7

O BOŻYMIŁYCH LUDZIACH W ZAKONIE,

Modlitwa Żywiczańska.

Preludium I. stam się w zakonie między zakonnikami świętymi
od Boga postanowiana

2. Apros ~~z~~ świętych doszła zakonnosci,

1. Punkt, Pierwszy punkt zakonników jest tych którzy w zakonie
tych rzeczy, których używają, szukać gwałtownie choćby też zo-
braza, sumnienia iako to urzędów, mieszkania iedzenia, leżenie, koro-
nek, obrazów Aszukać, dyktować przez drugie czasem i przez ober ludzko-
2. Punkt, który punkt którzy nieczą, obraz sumnienia w używaniu rzeczy
zakonnych, i chcą doskonałymi być, ale żadnych środków do dobrego nie są
zyskują, iako to chcą, być pokornymi, bez upokorzenia, umarknieni bez
umarknienia, Cierpliwi bez Cierpliwosci, Ubodzy bez niedostatku,

3. Punkt, Trzeci Punkt który i zakonnikami chcą, być, i dobrymi za-
konnikami, i środków do zakonnosci zyskują, Ale tak, kiedy chcą, i
iako chcą, To jest chcą, Cierpieć, ale kiedy im się zda iako, chcą, od kogo

dua, iak długo ze y tak wmszłych cnotach.

4 Punkt, Pulk czwartý ktorzý y sakonnikami dobrei eha, bydz y iak
kolwiek kiedý kolwiek Bogu y starszem podoba sie we wszýtkiem sie poda.

5 Punkt, Piątý pulk ktorzý nie tylko sie na wszýtko w zakonie podaia, ale
z siebie chce maia, aby byli daleko od pokasatosci wiadomosci Urzędom
duwalij, ale wśýscy sie do tego maia, zeby byli wzgardzonemi, nai
podleissemi, y w podtych sie zabawach obierali,

Pierwsze trzy pulki barzo sły sa, ale naipierwszý naigorszý czwartý
piątý dobre ale piątý najlepszý, Rozmýslajúcý niech uwazý wktorem
pulku jest A wktorem potrzeba, Z dobrei dobrei bedziez a ze stem,
stem niechaj ze sie stara stanac moia, przý dobrých, naprawei stronie, se
bygo potym nalemia, nie postawiano.

ROZMÝSLANIE : 8 :

O Pokorze, Zakonnej

Modlitwa Trójcaina

Próludium pierwsze staw sie iako smiecie iakie wedla : 5: panta

na tem świecie - Proś abyś tak o sobie rozumiała

1 Punkt, Dwojakie jest wedle S: Bernarda pokora: I: prawdziwa, kiedy się całom
iek uznawa, y sobie przysznawa co jest: Z: wola, Abo Affektu kiedy się
takim pomiechu pokazuje, iakim jest wewnętrzny, iakimże prawdziwie by
dz uznawa. Pierwsza bez której nie niemaży, y nie jest pożyteczna, mlora
bez pierwszej bez rozumna jest: oboie oras, czynić doskonałego y pokornego
prawdzenie,

2 Punkt, Trzy pospolite stopnie Duchowni Oicowie: I: gardzić wszytkiem
rzeczami na świecie, y przypatkami, kłopotami, niedostatkami z z z ga
rdzić sobą, tak na dufy iako y na cie: 3: gardzić się sobą, gardza

3 Punkt, Trzy Duchowni tak pokore kładą: I: poddawać się mięszemu
anie przenosić się nad równego a nie przenosić się nad małego, Zowia, ka
ka, pokore, Bogata, z poddawać się najmniejszemu, A ka jest doskona
ka uczyn nad tem Kosleriją, y mocne przed się wzięcia

Rozmysłanie:

O materiei, Affektach, y Pożytkach Pokory
modlitwa y Preludia, Przestro

Punkt, materia pokory iest: 1. iest Bog lubo go upatrowac bedziesz ile iest godzien, y wystocie swojej y mdobroci Bogatem lubo ile iest poezat kiem stworzenia wszytkiego wzgledem ktorego Cos ty iest: 2. Chrystus Kan uwaziac lubo nature, lubo nauki lubo przyklady, Cos ty wzgledem niego: 3. wszytko mespol abo zosolna rozbietai stworzenie a wkażdem znaidziesz ze cie czym przechodsi, sam diabel, y natura, y maloscia, grzechow ciebie przechodsi: 4. miy sami, lubo wedle ciata, lubo wedle przyrodzenia iako brzydley, y iak wiele Bogu winni iako niedzni,

2 Punkt, Affekty ktoremi sie poruszac ma pokorny ty pospolicie sa: 1. wzgarda siebie samego: 2. nienawidziecie sie: 3. niemierzyc y medufac sobie: 4. skarszyc na sie, 5. zapominac siebie, to iest potrzeb swoich, y ten nai lepszy Affekt,

3 Punkt, posytki pokory sa, ty: 1. milosc abo pragnienie wielkie modlitwy: 2. niedbac na wszytkich y na zamstydzienia od drugich: 3. zaniedbanie wszytkiego stworzenia: 4. Wolnosć y męstwo we wszytkiem co do boga nalezyc: 5. latwo sie dac rzadzic y promadsic, Boga y starszem

G. spuszczenie się na wola Boga, prawdziwie uczyn Resilexjię ymocz
ne przed się wzięcia,

ROZMIYSLANIE 10:

O służbie Bogu Zusczyrpkim naszym,
Modlitwa zwyciężająca

Preludium, stan się jako sługa iaki przed Bogiem z Proś abyś
mogła usłużyć takiemu Panu,

Punkt, przyczynny dla których słuzyc Bogu pominnimij Zusczyrpk
kiem naszym są, t. 1. Przykład Chrystusom, który aby był usłużyć, te
mu który go posłał ociec, y robił około zbanienia naszego wyniszczył
się aż do śmierci, a śmierci krzyżowej. 2. Kiedy nie tak słuzemy Bogu,
nam raczej słuzemy dla tego zadnie od niego tylko od nas, ach opłakana,
zapłata, śmierci y piekła, odniesienij. 3. Ze kto niestuzi Zusczyrpkim
siebie samego, ten miłość własną, łuczy, rozsyrza, która mu będzie zarozse
wszystkiego ztego, y turbaczei inszelakiei zisodtem. 4. Wszeli dla Boga stu
życ Zusczyrpkim nie będziemy Diabłu będącym musieli, medle Ewange
lie. kto

- milnie Duzę swoje na tem świecie zgubił, to jest diabeł, to jest, weźmie
- 2 Punkt, Co to jest służyć Bogu Zusczyrpkien naszym jest, żadnego dobra
 swego, i posytek sobie żadnego w służbie Bożej albo w sakramencie nie szukać, ale
 Bogu służyć samemu, dla niego samego służyć, rzeczą przykrejch narażać
 i podane albo przypadłe miłe przyjmować i snosić, Co dwojakim spo-
 sobem być może i oddalać wszystko od siebie co by tylko zmysły pocie-
 szyc mogło i czyniąc sobie wszelką, zawsze przykreść albo umacnia-
 nie,
- 3 Punkt, Co to jest Bogu dla Boga służyć, nie którzy którzy się będą
 sługami Boskimi mienia, ale fałszywie i tylko imieniem taki są, sługami
 to bowiem że są sługami Boskimi na swój posytek sobie obracać potra-
 zając się takimi, i poniekać stęgo podnosząc, Władcy zaś są, którzy
 nie sobie nieprzywłaszczają, i nie chcą, żadnej od Boga nagrody lubo wieczności
 lubo, do czerstwej lubo do Ducha lubo do ciała należącej, ale dla samej miłości
 Bożej i godności i potęch, i smaku Boskiego służyć, A ponieważ dwie są,
 działają w Bogu, Jedne które się do nas ciągną, A drugie co w samem tylko
 Bogu są, pierwsze są, bydz ojcem, Stworzycielem naszym, i Dobrodzielem

Wtore sa, Jskota zupełna dobroc Boska dla pierwszych kto Bogu sluzi nie
jest doskonaly, y nie dla tego ma sluzyc, ale dla wtorych Tak ty czyn abedziej
zbanion,

ROZMYSLANIE II.

O Przykladzie Pokorij chrystusie Panie Modlitwa Zmierzaina

Pokoruj sie chrystusie Pana pokornego iako robaczka iakiego

Pros abys go nasladowala,

1 Punkt, mszytek Jezusa twego przebiess zymot, a obaczysz iako nieroz-
dzielne towarzystwo jego bylo, ubostwo Bolesc wzgrda niemodzeczności,
Praca, a daremna, mktorem towarzystwie Pokorny Jezus byl czesaa, dla moli
Boga. Oica, czesaa, dla zbawienia naszego, Obacz iakim sercem y miylivaniem, to
mszytko odprawomal,

2 Punkt, Do tego przykladu chrystusowego skosci zymot twoi abo iako sol
nierz do Hetmana, abo iako sluga, usknach iaki do Pana y krola, abo iako czastka
iaka do glony, a zolobna kazda lmoie zabawe y zycia lmoie bystro upatruy,
czy less zyjesz w takim chrystusa twego towarzystwie

3 Punkt, Bedziejs odmaszmem we wszystkich, y koedem sposobem nakssatk
 chrystusa zyc to iest nasladowac Boga, mstydzac sie zes do tych czas Rosko
 szniet zyla mizeli Pan twoi chrystus Jezus

ROZMIJSLANIE IZ

Jako iest Droga Dusza nasza,
 modlitwa miycaina

Prel. I stam sobie iakobys miata starb barzo drogi Z. pros abys
 nie ukracila,

1 Punkt Umasz iako Bog sobie szacuje y mazj Dusze ze nie tylko mszj
 ko dla nich stworzyl, ale tess co y dla ciebie samego nagotowal to iest ze
 sam soba Błogosławionj namięki, y ty samem Bogiem Błogosławionia byds
 mozesz, y to tobie Bog dal, Dla Boga Bog iest, Ten dla ciebie y mięci bo
 dla ciebie Bog stal sie, ciałem, Dla Boga, Bog nakrszizu zamieszony, y dla
 dusz, imoi dla Boga, Bog tak wiele niedz, y despektom uciępiat, y dla dusz bo
 oiei zas okrom tego mszjkiego Bog pod osobami chleba dal sie ze choc nie
 Krystoynie przjmuies y bez ucięmosci najwiekszy saktament masz, twa

- dla ciebie, mieszka dla ciebie,
- 2 Punkt, Jako Chrystus Pan Dusze ludzkie waszy zapomnianyszy godności swojej, tak wiele wgardy podiał y boleści będąc niesmiertelnym, stał się śmiertelnym, umiłował mi, y dał mi się wszystko dla mnie,
- 3 Punkt, Coś powyższkiem człowiekiem choć by wszystko świat miał, choć by wszystko świat zbanit, y diabły piekła wybanit kiedy duszę swoją zgubi, y jakoś odmianę człowieka da za duszę swoją,
- 4 Punkt, Jako Bóg sobie waszy każdego zakonnika duszę, która uwolnił od wszystkiego starania na świecie kłopotom, niedostatkom a swojej maiełnością, y dochodami swemi, (Bóg nachwałę oddanemi) one pilnie opatrnie, abyśmy do brzemni byli,
- 5 Punkt, Jako kiedyż znasz wasze ma Dusze swoje dla której tak wiele duchowienstwa, y nabozenstwa wynaleziono, postanowiono, tak wiele łask odpustów nadano, Tak wiele świętych zwycięstw wniesiono, Taki porządek, Tak wiele pomocy do dobrego, y od Boga y od ludzi Z tego wszystkiego uczyn Reflexyja,

Rozmyślanie 13

O miłości doskonałości, Boga Łaski Bożej, y Błogosławien

Stwa Bożego,

Modlitwa Świąteczna

Prel i stam się iakobyć Chrystus mówił, Bądź doskonała iako oćiec moi
nabieński z Pros abys była,

I Punkt Uniaś iako Dobroc Bożka duszom naszym które wielce umiłował, nie
tylko chce dobrze, ale też bardzo dobrze, dla tego wielce pragnie, abyśmij się
starali y dostąpili, iak największej doskonałości, świątobliwości, y Błogosławie
ństwa wiecznego, Jezego ty mnieśiesz I też powinien szukać gruntemni
y szczytne doskonałości, z A doskonałości własnej stanami y Zakonowi two
mu : 3. Doskonałości, miedzy wszystkichimi twemi w Zakonie świętami : 4.
doskonałości w twoim Urzędzie, z Doskonałości wkoźdei zabawie, inaczej
woli Boskiej niedosyć uczynisz, y miłości która cie miłuje Stąd będzieś się
Reflesowała iezeliś się ołaka doskonałość starała, Coi przeszkadzało, nie
dostawało, pomagało, A mężnie się poprawisz,

I Punkt Jezeli pominnismij miłować doskonałości Dusze naszej, daleko więcej
Boga Najdroższego nade wszystko, uważ to słowo nade wszystko, że iednej rze
ci okron Boga, nade wszystko nie mieć, że Bog wśyćcie dobry, miły, piękny,

Slotni, kochany ze ze ze nagradza miuiacem siebie gdy siebie samego za nagrode daie, miuimysz Boga nie ze nam, ale ze sobie doori, ze godzien, a miij nikeszemne, niegodne stworzenie abysmij mu sluziii, y jego miuowali,

3 Punkt, mamij miuowac i namijysze dobro Duzze uaszei to iest laske, Bojka, y chwale niebieska, a miuowac mamij, nie ze sa nasze dobra, ale ze sie Bogu podobalo one nam daci, y ztad wieksza sie dzieie chwala Bogu,

4 Punkt, jezeli miuismij Boga, starac sie mamij abysmij nie sami tylko one go miuowali, ale do iego miosci mielu, y owszem mjszyktich prowadzili, a ieze li tego dokazac nie mozemij przysuanniei samjszyktich miuujmij, chwalmij, mielbmij Boga jako jako pan wolal, ze to y babka moze miuowac Boga iako Doctor y bardzei,

Rozmyslanie Czternaste,
O miosci, Czystosci sumnienia,
modlitwa y pludia iako przed tem,

1 Punkt Czystosc sie tu rozumie nie ciata, ale serca y nie tylko taka ze iako bydlu nie ma myśli szpetnych, tak y miij, ale ostrom tego ze miij byla, taka czystosc sumnienia, ktora, by tu wszystkie miśli osobie, mjszyktie

sohności y wygody y dobra młasne, mszyteł affekt ku rzeczom stworzonem,
wszytko Co kolwiek stoltuie miedsy Bogiem a duszą, y przeszkadza, aże kurbuie
dusze, wyyczyscila, omyla pietne uczynila

2 Punkt, Jaka czystosc, jest Córka miłości Boga prawdziwa a miłości gorą-
cei, palatacz, niebawiaści się, smiłości bowiem roście pragnienie podo-
bać się Bogu, Zład frasunek abyś się nie niepodobało, Zład marowanie
się wszytkiego tego, czem byś się niepodobała, Zład czynność nad sobą.
y rod wszytkiemu rzeczami, Zład potem poidzie mianowana czystosc
sumnienia

3 Punkt, Ze malo to byc czystym, ale trzeba byc swietnym, y ozdoblonym,
nie tylko ma mieć serce omiecione ale y ozdoblone iako wieczernik chrystusom
mellci obity piękny, A to wszytko przez dostatek cnot, trzeba aby był
pogadun mienoty myborne, dzieło, ad mazine zymotem nasladuiacem chryst
usa

4 Punkt, Umiecione serce, y ozdoblone, niemiele przynosi, kiedy porzą-
tku niebedzie wszytko się niewyda, kiedy nieczysta bedzie, Coś tylko
czyste, okazalosi niebedzie, dla tego kiedy budowiesz duchowny Nie

chay obaczy, aby swego czasu na swem miejscu, smiem sposobem, porzą-
dkiem czynił wszystko, aby chwale się mógł zobłubieniem, Sporzadził me
nimie miłość albo złem Co mówił sporzadził stopnie na tem Ładole pta-
asz się obaczy Bog w syonie.

Olaka się czyłosc sumnienia staraimy,

ROZMYSLANIE Pietnaste

O Urzysmianiu Reflexiei

Modlitwa Trzydzanna

1 Preludium I słam się iakobyś między zasadkami nieprzyjacieł. niemi
tu na tem świecie żyła, Co się to zawsze jest ostrożny

Z Proś abyś taka była.

1 Punkt. Umazę iako potrawny choi naitkosztowniejsze, kiedy niebedy
osolone, rzeczy choi naitkosztowniejsze y najpieleniejsze, kiedy niebedy
od słonca oswiecone, albo mało, albo nie nieważa, tak y dzika cnot reżeli,
zrozumem złaczone niebada, ani iasności, ani smaku żadnego mieć niebada,
Kostropiuse bowiem jest, Cnot wszystkich nie słowem tylko, y sola, ale żywo

tem, dla tego Rostropnie sobie postępować, to zaiste iest, podciwne chwałenie
i doskonałe, po ludzku, medle Boga żyć, A Rostropnie sobie postępować nie
może, kto nie uważnie żyje, abomiem to iest Rostropność uważyc wśytkie oko
licznosci miejsca, czasu, osoby, zc zc

2 Punkt, Życie pospolite w zakonie, bez naganij, i grzechu iest uważnie sobie
postępować, tak homiem żyjąc wśmiatłosci żyjeś, iako rozum rozkazuje, i rzecz
mijciaga, i Bog sam prawda i skłonna mijciaga i zakonność i karność, a tak znając
kto zbłądzi, A iezeli sie kłafi zbłądzic, łatwo sie taki obacz, i poprami,

3 Punkt Ta cnota wśytkiem zaiste potrzebna ale Zakonem najbardziej ze
zakon bez kłacie opatrznosci i czuinosci, skac nie może, i cokolwiek iest dobre
go stad iest, i punk to będzie wśmoici skłosci pięknie zakon poidzie, Ana
coś medytacie, Na co zamyślanie sie narozmysłanie, Na co Rachunek sumienia
tak czesły Wśytkajie opowiada miñ zc zc tyłko dla tego abyśmij sie oba
czyli abo seby kto insey abo przelotony nas, i zakon upakrowal me
wśytko do najmniejşy rzezy wżgladaj, kto tego nieczyni, nie ma
wiadomosci wżeczach, nie iest dzielny, iest gnuśny oziebły, porzucisz,

niecierpliwą, nie karłą, zakamiatą nieuszytą, nie mu się nie podobą, niekon-
tent z stanu miejsca uczyni nato Reflexia, a prawdę powiedz

Rozmyślanie szesnaste
O miłości Pomociania Zakonnego,
modlitwa zwyciężająca

Prel 1 ~~Ma~~ sobie przed oczyma pomocianie, którego. A postota,
z Apros abyś mogła poznać wielkość Łaski Bożej

1 Punkt, Pomocianie jest żywotem Duszy, najsej, Dusza nasza niedana pa-
była na świecie, Bogu służąc i żyjąc dobrze nie mogła, ale skora, do zakonu wsta-
pła żyjąc, bo Bogu służyć samemu, jeżeli kiedy miły nam żywot, czemu, nie
pomocianie najse,

2 Punkt Pomocianie jest Dobrodziei i zbawiciel nasz który nas z krainy nie-
urodzajnej ubogiej wytrącając, na pastwiska zaprowadził objęte, który od
Tyranstwa okrutnego y niewoli smiatomei nas wyzwolił, do wolności
synów Bożych popisał, miesz i wszystkich y okomij cięskie ktorými iako nie-
wolniczy piekielnymi okomani byli zrzucił,

- 3 Punkt jest iako skarb taki kosztowny z którego wszystko dobre wycho-
dzi, że iuż nie stokrótne, zaplate, ale tysiąc kroć stokrótne zaplate bierze-
mij mamij zniej, dobra wszystkie duchowne y do czynie, mamij walczyć donie-
ba, mamij wszystko poczynić, możemy wszystko okrom grzechu, bijesmyj
takimi byli iako opisano mamij zniej dostatek wszystkich potrzeb, bez kto-
regu, zabiegom grzmotom, fraszce, mamij y pocieche od swiata, pocieche
od siostr, pocieche od starszych, y przyjaciel ze ze,
- 4 Punkt jest port bezpieczny, z którego do wieczności szczęśliwej inni-
mamij, abaniem iest znakiem pennem, każdego pomotania do nieba, y
nie tylko znakiem, ale y sporządzeniem do nieba y zbawieniem naszym,
wzieli myślimamij,
- 5 Punkt uważa iako rzadki iest który by żył wedle pomotania swego,
który by wiele wazył, chwalił, czcił, który by obywatelom y uczynka-
mi wyrażał pomotanie swoje, wiele takich iest którzy zmodrza, za-
modrza, oszukiwają, drugich, że czynią się zakonnikami, a są fał-
szerszami Ogrobij pobielone,
- 6 Punkt niedosyć zakonnikami bydz dobrem, ale bydz dobrem wedle

Regul y powołania swego, Trzeba tedy aby i nie anie zakonnik do
skonatosci nie opuszczal ktorej by za lasca, Boza, do stąpic mogła,

Rozmyślanie siedmaste

Omitosci wytrwania w zakonie, abo w zabawach
modlitwa zmierzająca,

Piel i stam sobie iako człowiek niestateczny iest podobny łodzi na morzu kto
ta zanurkującem miaktem chmieie się, abo podobny wietrznikom
Z pros omiowanie y statek,

Punkt, Umaz iako człowiek nie młujący wytrwanie podobny iest buduię
temu na piasku, powstanie deś miat, wszytko obali, Tak kto napomijchowa
nych nabożeństwach iako phariseus, na respectach ludzkich, na Affektach
swoich, zakonność pomodzi, za okazija, mała, upadnie, kезде seze
pienie moni Chrystus ktore nie szczepił oćiec moi, będzie, wytkorse
mone, to iest kto nie chce nasładować Chrystusa w doskonatosci in
ko oćiec niebiesky, iako moni, Bądź cie doskonademi iako oćiec znikze

1824
ie upadnie, To grunt wykrmac iako Chrystus, który mogąc ztąpić zkrę
za niekapit,

2 Punkt podobny jest obrazowi malowanemu, który zda się chodzić aon
stoi, zaprawde y my postanowiamy, obiecujemy, slubujemy, a iako malo
miani stoiemy, nie nie czynimy. Ras tak drugi ras inaczej, Tu chce
bydź dobrem, adlugosz to, okazija, przyjdzie postaremu, Omoi je
zu czemuś iusz nie koniec tego niestatku mego,

3 Punkt, Nasladui Bitych Kroni co Arkę Pańską prowadzili, ani naprawie
ani na lewice ustępowali, ale prostą drogą, Beksamicka szli nieoglądali się
napozastato cielaśka, Tak y ty zapraskisz się wlekkie iazmo chrystusom
wdrodze przykazania Zakonnego postepui, nieoglądając się iako lotowa
zona na zadna, rzecz, niepostamając, nieoczagając, niekeshniąc. Jako one
Zmirzeta Ezechielowe, tylko przed sobą, chodzili, gdsie duch popędzał
tam szli, Tak y ty co masz wreku, do czego cie naznaczono, to czyn
doskonale, szeca, zdusze,

Nakoniec znow uwaźnie psalm 60 y 143 Przeczytaj sobie do tego August
ina s. Rozmowy Rozdział 33 y 34 Onasladowania Giesona Kszi s. Ro

ROZMYŚLANIE Osmiaste
Omitosci slubom i Reguł Zakonných
Modlitwa Zmierzajna

Prel 1 stam się iako oblubienca Chrystusowa na wszystko powołna,
z pros abyś mierna była,

1 Punkt Uwaga że koczuj zakonnik jest żołnierzem, i wszystkie symole
iego żołnierskim, alkożde iego dzieło, abo roboty, i polieszka ożez zol
nirza tego są, slubij, ożez zaiste lekkie, ale iako orle skrzydła nie ob
ciążające, możne zaiste, na Boga samego i piekło waletne, byles tylko
tego ożza zaszwał zmierzyles, i pamiatka, sama jest zmierzyskim,
nigdyż tedy darmo niechai nieleża, aby nieporodzeniwały, amij bez broni,
zebyśmij niebyli obaleni, Uwaga zinka pilnoscia, choma zbroie yoreze
swoie żołniers tak i ty slubij swoje,

Z Punkt, Zakonnik koczuj jest iako budowniczy iaki Budwie bowiem
dom nie reka czyniony wniebie, dom doskonałości, nakształt syna Bo
zego, tego domu fundamenta są. slubij zakonne, abowiem bez.

775
Slubow żaden stan, y żadna doskonałość nie może stać, tak dalece że y
świecący ludzie chcą być doskonali, bez tych słabow, iaseli nierzerzą, przynaj-
mniej chęcią, affektem, nie mogą, być, a ponieważ, słubij są fundamenta
doskonalsci, y ich umocnienie y dobre postanowienie wżyskiego domu iest
bezpieczeństwo, zaiste ziaka, pilnosia, fundamenta bymają, zakładane, y
zachowane, staka, y owszem świętęzą słubij mają, zachowane, abys do tego
przysię mogła zakładać ze ie na opoce na chrystkusie Panie, iako powiedzia-
no a opoka, był chrystus,

3 Punkt zakonnik iest iako robotnik zapłata tego robotnika na tem
świecie żadna nie iest tylko słubij y Regulij zakonne to mu bowiem bog
dał za wżysko co naswiecie dla niego opuszc. Dla tego iako sobie wa-
żysz zapłatę, na ktorąś ciezszo nielekko robisz. Tak też słubij y Regulij
sobie pozwalaj, Tak bowiem iest ona perła y ona rola, na ktorą bogaty
skarż zakopany, od ktorego kupiec niecierwie odszedł aż przedat wży-
tko, Jakob patrijarcha cieżył się wielce umierając że miał czasłke maizno-
ści smoci, która, młasną, pracę, nabyl gdy do Jozefata mowil Daieć czasłke
moie, okrom działu inzego zdruza, bracia, a czasłkę te, ktorą młasnę sam

4 nabyl Tak y miy sie cieszmy teras gdys obaczymy przj smierci ze niktad
potiechy miec niebedziem tylko slubow a Regul zachowanie
Punkt Zakonnik nie Reguly abo slubj ma milowac, ale zachowanie ich,
nie pozyskawsza to milosc chwalic slubj Regulj iako smiete dobre, a uczynkiem
co inzego pokazowac, Respektui sie tu na sie dla czego Regulj y slubj y dla
ktorech okazji niebymaia, od ciebie zachowane, a przed Bogiem prawde po
miedz iezeli kajs to godna rzecz aby dla nich Konstytucyje y slubj byly
opuszczone, y Bog byl obrazony, y doskonalsze sie psowala popraw ze sie

ROZMYSLANIE Dzienieksne

Oslubie ubostwa Zakonnego,

Modlitwa Zwyczajna

Prel I staw sobie pielgrzymia iakiego, ktorj aby byl wolniejszy dochodzi
nia, lekko barzo, sie wypramuje wszystkie ciężary z siebie sklada,
z pros abys dobro ubostwa poznala,

1 Punkt Ubostwo iest cnoka, ktora, dobrowolnie wszystkiemi rzeczami gar
dziemy kontentuiac sie, bez czego sie zadna miara, obesc nie mozesz
Uwaga to stowo zadna miara, Przes co wyrzucania, sie wszystkie potrzebne

zbytknie rzeczą o bydzie, zyc, bez nich mozesz, wedle Reguly knioiei, Tak chry-
stus uczynil, ktorij to tylko mial bez czego sie, zadna miara, objisc niemogł prze-
biez zywot chrystusom wubostwie, obaczysz, co mial swego,

2 Punkt stopnie ubostwa sa, 1. niemiec prawa mładszy, młasnosi, Panstwa za-
dnego ani mocij, nad zadna, y najmniejsza rzecz, co iest istota ubostwa,
z kad niegodzi sie pozyczac odmieniac darowac, bez woli starszego, z kad
trzeba nam pilno zachowimac te rzeczy ktorzych uzywamy zdozwoleniem,
gdysz nie nasze sa, chrystusowe nam tylko zlaszki iego pozwolone, 2. Zebysmy
tylko tego zasijwali co starszy pozwoli, 3. Zebysmy sie usmiechidi orze-
czy potrzebne nam niestawali, choi by dobrze y starszy pozwolil, 4. Zebys-
my mieli, y pragneli rzeczy naipodluszzych, iako ubogiem przyskoi 5. Zebys-
my sie niefrasowali kiedy albo dla potrzeby iakiei, nam iaka rzecz bedzie
odebrana, albo starszy kiedy zechce mezmie, y owszem z tego sie weselili
y chlubili ze doskonalszemi nas czynia,

3 Punkt wiele nas do tego ubostwa wiedzie, okrom tego ze sam chrys-
tus Pan 1. Ze ubostwo iest naiposobniejszem srokiem do doskonalsci
doskapienia, iako chciwosc iest wszytkiego z tego zrodlem, tak chciwo-
sci wykorzelenie wszytkiego dobrego poczynkiem 2. Ze iest murem

przeciwko zdradom czarkowskiem 3. Ze jest matka, cnot która nas y Bo
gu miła, y ludzjom cziym, 4. Ze jest pożyteczna do robot zakonnych 3. Ze
nam niebo otwiera, y błogosławienstwo wieczne Błogosławieni ubodzy y po
wiedziano, oko wszystko stara się usilnia, chociażby był w niebie,

Rozmysłanie Dwudzieste

Oslubie czystosci zakonnei,

Modlitwa swięcznina,

Prelud 1 stawa się idącą za Barankiem pójżącym się między liliami z

Proś abyś mogła za niem chodzić,

- 1 Punkt Cel y koniec czystosci dusznej y cielesnej upatrować mamy, abyśmy
byli iako Aniołowie, całoscia, y pieknością, affektem y myślą, do czego
przez sześć stopniom przysc możemy 1 jest oddalac od siebie cokolwiek
smiertelna, zmasz przyniesc może nacies, y namysli, z strzedz się nied
balstwa woderzuceniu powzechnej zmasz, y nainnieiszei 3 strzedz się
aby żadna szpetna fantazyja, y myśl nieburzyła wnas porządkowosci
żaraz, wyrzucać takie fantazyje 4 Ustawicznie się bawie nabożnymi
myślami z Panem Bogiem, y umarkowaniem, 3 poczynność y statok

tak przy drugich, iakto przy samem sobie zachować, y omysem bardzei przy samem sobie

- 2 Punkt wiele nas do tej cnoty pociaga 1. Ze ia, Bog tak umiłowal ze matka syna swego, zamrze czystą, dłał miec, y panienki swięte mekami, myłaniem krmie, one sobie dostawały wszyścj swięci co mogło bydz naicieszego ko czynili by tylko iej dostapic mogli przy pomocy sobie s Dominika: 5: franciszka a najbardziej s Benedikta: 2: Ze wiele pozyłtkow przynosi go łowe czyni serce do niebieskich darow, do niebieskich roskojszj pociech duchownych, y z bogiem sie bawienia: 3: Ze nie bydz w tej cnotie nie tylko lu dziom ale samemu sobie obmierzły taki mes przyklad z drugich zakonnych
- 3 Punkt sposobij dostapienia tej cnoty są te 1. Pokora y poddaństwo Bogu, od ktorego tego daru uskoiczenie krzeba zebrac, a z daru nie krzeba sie chlubic 2. czuwanie się w cnótach rozmaitych: 3. odczuwać rozmaitych bezpiecne mile, niebawie sie stakami z ktorych czuiesz poruszenie ia kie w sobie, Towarzystwa sie z drugimi warować zbylecznego 4. strzedz sie wszelakich okazji, zdaleka, z mielka, straż miec, bardzo mielką nadzmysłami swemi: 6: Zachowanie Regul ziołajsa ktore są oczyszczeni: 7:

szczęść sumienia na spowiedzi, 8 szukać pociechy w nabożeństwie, 9. strz
edz się wolności, smierzkom, żakom 20 20 O błogosławieniu czystego serca

Rozmysłanie Dudasie Pierwsze, Oslubie Posluszestwa Zakonnego modlitwa Zmierzaina.

Prelud 1. stam się idąc, za Barankiem poszczem się między liliami
Z pros abys mogła zaniem chodzie

1 Punkt Cel y koniec czystości dusznej y cielesnej upatrować mamy,
abyśmy byli iako Aniolowie, caloscia, y pieknością, affektem y mysla
do czego przez szesc stopniow przyjsc mozemy, 1. iest oddalac od
siebie cokolwiek smiertelna, zmasz przyniesi moze na ciebie y namysli
Z strzedz się niedbalstwa w odrzuceniu pomszeczney zmaszy, y namy
ieyszei: 3. strzedz się aby żadna szpetna fantazyja, y mysl nieburzy
ła namas pozadliwosci zaras, wyrzucac takie fantazyie 4. Usta
miesznie się bawie nabożnymi myślami z Panem Bogiem y umartwie
niem: 5. Poczujmose y statek tak Przy drugich, iako Przy samem

sobie zachować, y wowszem bardzej przę samem sobie,

- 2 Punkt Wiele nas do tej cnoty potrzeba 1 że ia, Bog tak umiłował że matkę, syna swego, czystą, chciał mieć y panienki święte, młotami, wyłanianem krwi, one sobie dostawały wszysej świeci (a mogło być nacięzszego to czynili) by tylko iej dostąpić mogli przępomniei sobie s Dominika s francyjska a najbardziej s Benedikta 2 że wiele pożytkom przynosi gotowe czyni serce do niebieskich darom, do niebieskich woskowsz pociech duchownych, y z bogiem się bawienia 3 że niebydż w tej cnotie nie tylko ludziom ale samemu sobie obmiersty taki. mes przykład zdruzich takowych.

- 3 Punkt Spofoby dostapienia tej cnoty są te 1 Pokora y poddanie Bogu, od ktorego tego daru ustawicznie trzeba zbierać, a zdaru nie trzeba się chlubić 2 Cwiczenie się w cnotach rozmaitych 3 Odrzucanie rozmowy bezpiecznie mile, nie bawiac się z takimi z ktorych czuiejsz poruszenie iakie w sobie, Towarzystwa się zdruziami wstawiać zbitecznego 4 strzedz się wszelakich okazji, zdaleka

3 wielka, strasz mieć, abardzo wielka nad zmysłami swemi : 6.
Zachowanie Reguł znależa które są czystości i szczeroci sumnienia
na spowiedz 8 szukać poćiech w nabozenstwie 9. strzedz się molnosci
siniejszkom, Zarkom ze Okłogostawieni czystego serca,

Rozmyślanie 22. o Gorącości Ducha

- 1 Punkt potrzebna barzo iest gorącos Ducha zakonnikom do służby
B. w służbie Bosij, y w służbie B. y do kazdy która kolwiek iest służba Boga.
Ta cztery cześci są doskonały gorącości Ducha, aby do służby B. przedko
przyszył w służbie B. gorąco postępował, y poniecy w gorącości nieustawał
y zadowolony lubo spokojny lubo nie wesoły lubo smutny, przeciwna, albo nie
rowno. zadowolony ochotnie Boga chwalił, dla Boga wszystko robił,
2 Punkt Bądź gorącym, mężnym y skutecznym w sprawach wszystkich
iest to skutek miłości B. miłości zaś kiedy mężna iest iest iako śmierć,
nie nieczuie, nie nieuwaga, wszystko zwycięża, Dla tego miły zakonnik

419
leżęły w zakonie lubo mniabozenskuie lubo zabawac. Sakonnych iakich
kolmięk testnijsz, niepodobac sie nie miłosc, Znack pewny ze nie masz goraco
ści ducha, ales oziebly Teniwy, goracość ducha niema nie trudnego.

3 Punkt Goracości jest to, iako zaprawa iaka która Panu cokolwiek ofia
ruiejsz, Zaprawiajsz, że mu smaczne są, przecinnem zaś sposobem oziebłosc
jest iakas iadomika krucizna, że Panu samemu, kiedyby niebył niesmier
telny, śmierć by przyjmowała, a ponieważ tego niemoze obmierzłość i szu
cenie Błogosławionemu Bożiemu sercu czynią, żeś oziebly (mowi) wyrzuca,
cie zost moich, A przede iakka rzecz zda sie zakonnikom oziebłem bydz,
Patrz Bog który jest ogniem wszystko trawiącym który wszystko moze, oziebł
ści zniesć i skramić, niemoze.

4 Punkt Goracemu zakonnikom nie moze nie sie stac szkodliwego iako wo
sk od ognia topniecie, tak wszystkie przecinnosci ciała smiata dijabla
pokony i wszystkie i trudności, ustępuia, przed gorącym zakonnikiem, po
mimo. Bonawentura 15^a że na gorącym jarł nie spadaia muchy, i ieden
Duchowny Ociec drugiemu poradził Uday sie dogoracości, a znajdziesz
pokoy.

ROZMYSŁANIE 123

O pobudkach do gorącości Ducha

1 Punkt, pobudka do gorącości ducha iest, że mało y ładaco y słabo cnot
mamy pokaze to saras, Sumnienie, gdy sie obezrzysz naprzety sy
mot trzeba tedy powetować, pospieszyc zebij, y mało y słabe cnoty rosly
y pomnaszaly sie, Nedsny zayste był by kupiec, który przez wiele lat
chrandluąc ledwo szelag zysze, daleko my nedsnieyszy który kwiat sy
wota naszego, albo nic albo mało zastuzylismy

2 Punkt, Druga pobudka iest słabość y niestatek mrocie, mieniy ze pod
czas y szczybiata, y zastarzata cnota obalita sie, meza wedle-serca
Bohriego y tak miewelu cnot wyemczonego Dawida jedno mamienie oka, ie
dna przechadzka, iedno Proznowanie, iedna Alkana skruszyla, y mniocz
obalita, iezeli tedy, kolumny niebieskie upadaja, y łamia, sie, a co sie be
dzie dzialo zeszktem naszym, alla tego ma bydz cnota gorącością, napra
wawana, umocniona, zachowana

3 Punkt, Trzecia pobudka czas krotki, kt krotki bowiem zymot nasz a

bowiem skonczoney jest, obaczysz przyskonaniu iak krotki był żywot krotki jest kłosa nie dzis czyli jutro koniec, krotki bo oziebty, dla tego choc dlugo zyje, krotko zyje, abowiem iedna wgoracosci ducha godzina miedza jest uboga nizeli tysiac lat oziebtych,

4 Punkt Wielosci lepiej y gorzej sluszacych Bogu ktorzy choc mlodzy y lacy, y wzakonie, ~~biesq~~ leca do nieba a nas starszych uprzedzaia, iezelismy tedy zaniedbali uprzedzac ich, biezac zaniemi y doscignac ich staraimy sie zebymy sie przed Bogiem niezamstydzili, Jako Aug: s: mowil Jako ci yte mogli, aty niemozesz,

5 Punkt Pobudka: ta wielosci naddnieniu Boskiego pobudek dodobrego ustawicznych, zahwardziale takie serce, zaslepiony taki czlowiek, ktorzy bo nieczuie y niemidzi, bezecnego, zapamiatatego, nieporcainego takiego czlowieka zowiemy, ktorzy sie ranami B. y meka niewzruszy. Amiy co ktorzy przez tak wiele lat niepobudzamy sie dodobrego, ktem chrystusoma nie wnas spranic niemoze do tych craj

Rozmislanie 24

O jnszych Pobudkach Ducha gorącego

Punkt 1. Pobudza nas tak wiele postanowienia odmag, Resolucyey, które smy popisali Bogu offiaruic, ani weszynij nanie daleko wiecy nieczynimij iakosmij na Rozmyślaniu postanowili,

Punkt 2. Wtjyd, jżal wiecznij, że Zakonnicy kiedyby mieli byjdz poła pieni, nie dla czego jnszego tyłto dla oziębłosci swoiej, aiezeli szawieni beda tedy barzo nisko beda wzgledem drugich ktorijch mogli przewyższyc imniebie, kiedyby byli goracemi,

Punkt 3. Nadszela, że mozemy nagrodzic przeszle oziębłosci, j niedbalstwa szynota przeszlego iak wielesmij dobrych uczynkow zaniedbali, iak wiele cosmij robili ladainko, modlitwy, iakie, myśli iakie, Przyznaniemij tejs wzdij kiedy niech sie ocknie uboga j niedzna dusza najza aniiednaw, wzbudzi w sobie tak mielka, goracość zeby wstyszkiego powetowala,

Punkt 4. Serce nasze ktore jest takiej Condycyey że przes oziębłosc byjma im dalej tem barziej skurczone, akto wie iezeli nie mkrótce

131
tak się zamknę, że ani odrobiny, ani promyczka łaski B. albo nawiedze-
nia B. nie będzie mogło przysię, która może być wielka niedza,
Punkt 8: Pobudza nas na ostatki zebysmy nie utracili tego co mamy
ieżeli ozieblemi bedsiemy, wiele ich niewierza, dla tego też wiele w pie-
kle gore. A prawda jest co pomiedzial CH - kiedyjs oziebli, wyrzucę cie
Obaczmy się. P. Ame

Rozmyślanie ostatnie, iakiem sposobem Ducha na bylego zatrzymać

Modlitwa uprzedzająca zwięzająca. Prelud. Pierwsze staw się
Przed Bogiem iakoby ci nauczał sposobu życia napotem abys, usłuchala
y czynila Pros. Pana Boga Tu się tylko nauki podadza, zebys ie uwazysmy
tak żyć postanowila

Naprzod nakazdy rok odprawmy to rozmyślanie albo iynsze które się pod-
ba wedle czasu sposobnego oddalimszy się od wszystkich zabaw a samemu
tylko Panu Bogu służąc, zniem się samemu tylko nabawienstwy zabawiając,
wusszystka się udamszy na ćwiczenie, wCnotach, y umartwieniu Anay barsi

naupakrowania żywota swego przeszłego, Co tak może być : 1. Jako sie
miałas ku Bogu, a tu należą modlitwy, Rozmyślania, msze Communie, i jmsze
co do Boga należą : 2. Jako ku przelozonem i starszem iakoś szanowała mi-
łota, wazyła jako Chrystusa : 3. Jako ku społ zyjącym równym sobie albo
mniejszym, a tu należą, powinne poszanowanie pospolita (pospolita nie pryma-
tna albo zmyślona miłość : 4. Jako ku poddanem, tu należą równie wszystkich
miłować, y omysliłskich sie iednaka starać, karnosć, czuynosć, łagodnosć, mza-
dach, y roztazowaniu amieniydamać sie ma przelozony z szkodą dusze swoiey
naureszdzie swoiem chęć wygodzić, drugim : 5. Jako ku sobie czescia, ws-
gledem ciała czescia, wzgledem dusze, tu należa umarkwienie zmyslow y
pasjęy albo na miękności swoich, rozgarda męzajum, chęć do cnoti statcz-
na, to iest pokora, miłość, Cięplimosc : 6. Jako ku słubum Ubóstwa, mo-
drzuceniu rzeczy zbijtnich, Czystości czy Amielska umysli słowach,
ropakzeniu, iaka zabawa zobecmy zc zc. Poslussenstwo czy proste,
ślepe, ochotne : 7. Jako ku Regulum pospolitam, y szeregulnem urzedum
albo zabaw kmoich, Co przeczylać y przeczec sie : 8. Jako ku po-

rzadkowi do momentu y rozporządzeniu czasu, 9: Jako ku radunkom su-
 mmiennia: 10: Jako ku życiu pospolitemu i zakonniemu. 11: Jako ku gora-
 cosci Ducha co dziennych sprawach swoich: 12: Jako w sprawach
 powietrznych do czego należy pomiarkowanie nie myślenie się do
 zabawy, do tego uważać dla czego y dla jakich pobudek te zabawy
 przyjmować, czy sprostuszenia czy złości, czy zmiłości, czy dla prozno-
 si, y upodobania się drugiemu to czynić, czy dla mojej przywoty, iednym
 słowem jeżeli jest prosta intencyjia: 13: Jako ku myśleniu, y namie-
 knościom własnym nieustraszeniem, wczem narzęci myślenie: 14:
 Jako ku cnotom których nie ma, y potrzeba których się nie wyczyszcza
 y potrzeba. To wszystko trzeba uważać, wtem się przetrzeć, pilnie, ana
 znać co złe, co poprawić, y jako oko w modlitwach, y w Examinach
 zawsze mieć, to w modlitwach Panu Bogu zalecać, jako prosić: A
 tem wszystkim będzie się uczyła goracosi ducha, A jeżeli będzie
 potrzeba wspominać się z przeszłego żywota, y wziąć radę do dobrej

a poprawić się,

Drugi sposób do zatrzymania Ducha, Nakazuje już także jeżeli może tenże sposobem porachować się iako przed tem nakazy rok tylko i ten rocznica, że na każde już także przez trzy dni zabawić się a potem słubij swoje zakonne przy komuniej przyjmować od nowa,

Trzeci, sposób - nakazy miesiąc co może być przez dzień albo dwa przy innych zabawkach, tylko, starać się abyś barziej się do Boga miała, milczenie barziej chowała, dłużej się modlitwami bawiła, a tem czasem znalazzając czas rzetelnie na przeszłe punkta Co tożnie mogła data.

Czwarty sposób Na każdy tydzień znalazzając umiędzienie, uczynić sobie rachunek iakos przeszły tydzień przeżyła, obaczyć defecty, cnoty albo postępek, albo niepostępek a mocno postanowić poprawić się do brze tak zaswieża, poki się barziej człowiek, uważać, kiedy ma przeżyć cnoty, i przysięginy występku - amianowicie uważać, iako modlitwa co dzienna, examina, czytanie. Książek duchownych, Pociąg

odprawowanie. Tak w chorze iako y prywatnych w modlitwach w umartwie-
niach nauczedzie, wzem często przestępnie wzem zły przykład dany domowem
abo obcem

Piąty sposob nakazdy dzien rano na modlitwie zawsze wzbudza do gorącości du-
cha, stawimszy sobie przed oczyma ile może być wszystkie zabawy smole przy-
ste, przez ten dzien, na ktore prosta, yntencija, uczynimszy, protestować się ze
cośkolwiek będzie czyniła, to wszystko szczerze dla samego Pana Boga iak
najdoskonali odprawować, myśląc sobie, czy też to już nie ostatni dzien,
ktorego sobie nawieki zarobic masz, y to też zaś jeszcze nic dobrego nie
uczyniła, przynajmniej teraz czynię postanow,

Szosty sposob iest ustawicznie przed każdą sprawą, y posprawie się
brać się z sobą, y obaczyć, co y iakos Amianowicie często acty cnoty
do Pana Boga wzbudzać,

Siódmy sposob napewne święta uroczyste lubo też zakonu twego
abo na dzien Patrona twego, abo do ktorých świętych masz nabosze-
stwo, wte wspomni uroczystości stojąc żywoży świętych z sobą trzeba

najbardziej sie nabozenstwem bawie, y wzem mozesz choc najmniejszej
rzeczy onych naśladować,
Osmym sposobem jest, Dzień mesia do zakonu zawsze obserwować, y rachować
sie mówiąc, Na co przyszła,

Bernarda Świętego
O Trójakim Miłosierdziu. **Mowa,**

Zmitui sie nademną, Boże, medle wielkiego miłosierdzia Twego, Jako
grzechy jedne są, małe, drugie średnie, trzecie wielkie, Tak y miłosierdzie
jedne małe, drugie średnie trzecie wielkie, Wielki tedy grzesznik, wielkiego
miłosierdzia potrzebuie, aby gdzie przebrał występki, przebrał też y łaskę,
Małe miłosierdzie jest: kiedy czeka a nie ras karze grzesznika, **Małe,**
mówie, nie w sobie, ale względem innych, Bo inaczej wielka to y bardzo
wielka że czeka y cierpi grzesznego, złego człowieka Bóg, ahowiem nie
czekał grzeszącemu Aniołom ale go zepchnął, grzeszącemu też pierw
szemu człowiekowi odwołki nie usłyszał, ale zaraz wypędził z Raju

124
Teraz już czeka, wybacz, cierpi, lat dziesięć, dwadzieścia aż dostar-
ci, i zgrzybiałosi,

O kiedy byśmy uważali jakie i jak często grzechy co dzień dzieją się
aż tak, nie za lekkie grzechy myślimy, które Pan Bóg zaraz nieciernie ska-
rał, Niedziwui myślisz że prorokowi ustąpiły nogi ^{blędy} się przyniemy
al ponieważ zarliwiec się stał nad niezłomem pokoi grzeszników wi-
dzaci czele to grzesznicy sami mówią, jakosż bardziej wie Bóg lecz to jest
łaska i moi krzyża Chrystusowego, *Zyję ja, mówi Pan, niechaj, śmierci grze-
sznika, ale aby raczej się nawrócił, i żył, Jakoby chciał rzec, choćby nie
chciał Żydowi Zyję ja, Niechaj śmierci grzesznikom, którym Umarł dla
grzeszników, Chce, aby była pożyteczna śmierć moja, i obfite przez nie było
odkupienie, To tedy Miłosierdzie Pańskie ze oświecenią karać, gotowy od-
puścić nie w sobie, ale względem drugich nazwałem, abowiem to same do-
zbawienia niepożyteczne, i owżem sądu potępienia przysiężyma, że mu
ża mówić, Toś uczynił, a mileżałem,*

Sluchajmy Apostola wedle zwyczaju swego ostro mowiaczego, Abo bo
gactwami dobroci Boskiej y Cierpliwoscia, dluga gardzicie, A za niemie
cie ze Cierpliwosc Boska do pokuty was przyswodzi, A ty sobie wzato
rdzialosci tmoiej, y w sercu niepokutuiacem skarbisz gniew, dzien gniewu,
skarbisz sobie skarby gniewu, za skarby laski y milosierdzia kto
reini gardzisz, y wyprzedzasz od siebie milosierdzie. Pamiencie, Ale dla cze
go, dla zatwardzenia twego, y serca niepokutuiacego. A ktos zmiekszy
to zatwardzenie, iezeli nie ten ktory przy meze, swojej, opozni skruszy
A kto da serce pokutuiace, iezeli nie ten, od ktorego jest wszystko dobro,
A to jest drugie milosierdzie, wielkze nizeli pierwsze, ktore sprawnie,
Aby pierwsze nie bylo bez pożytku, y nie obrócilo się na potępienie smie
rci, dajac pokute, bez ktorej oczekiwanie nie tylko nie pomaga, ale wie
le szkodzi A to wtore milosierdzie y w malych grzechach moze być,
poniewaz młodych ktorych sie uwarować nie możemy, puki iestem y
wiele grzesznem, do zbawienia naszego Pokuta Co dzienna nawazy.

Wielki zaś grzechach, które do śmierci wiecznej prowadzą, potrzeba
 nie tylko porady, ale też i ostrzeżymosci. Zaprawde, trudna rzecz
 jest, i samei moei Boskiej podobna, przysiękę ras grzechu iazmo z sie
 bie złożyć, abowiem kto czyni grzech, sługą jest grzechu i nie może by
 umiłowionij, tylko mocną ręką. A to jest wielkie miłosierdzie wielkimi
 potrzebne grzesznikom, o którei powiedziano, Zmiłui się nademną, Panie
 wedle wielkiego miłosierdzia twego, Toż powiedziano i o czterech
 Cerkach miłosierdzia wielkiego, które są: I. frajunek sumnienia. 2. Po
 chłomowanie się do grzechu. 3. Moc sprzeciwiająca się pokusom. 4. Zdro
 wy Affekt, To jest kiedy bpiem kenu, który grzechem iakiem obciążony
 kapej podaje, Paż Bog frajunki iakie, które umysł ludzki opamnia, a od pe
 dzia, szkodliwe ukochanie grzechu, to jest pierwsza miłosierdzia wielkiego
 Cerkta, kiedy nieprzepuszcza okazyj, albo uokazyjach pokusom niedopuszc
 kusie słabosci naszej jest ukora Cerkta, kiedy zaś moc dać sprzeciwiać się
 to większego jest, zmiłujeza kiedy pokusę czuje, możnie sobie postępie, i
 nie zezwala, jest krzeczia, kiedy nakoniec co jest doskonało, przysiędzie

potuła nie tylko iei nie zezwalaż, ale też nie czyniż, iest czwarta lorka
wielkiego miłosierdzia, Zmilui że sie Boze nadopina, wedle tego miłosierdzia
kuego wielkiego Amen,

Odwoiakiem, Bankiecie, S. Bernarda

Robota naswiecie Naimilszej N.N. przypomina nam wygnanie
nasze, y ubostwo, ba y niesprawiedliwosc nasze. Dla czegoż bowiem
umieramy co dzien, w postach wielkich, w niespaniach ustawicznych,
w pracach y kłopotach bez miary, czy podobno na to stworzeni ie
stesmy, Uchowaj, Boze tak rozumieć, bo chociaś człowiek narodził
sie, na prace, ale żadna miara, na prace, nie iest stworzony, narodzi
nie iest mina, dla tego, y karaniem, wszystko nam ieczyc z pro
rakciem potrzeba, w nieprawosciach poczety iestem, y w grzechach poczety mie
matka moja, Dalekie iest od nas wszystkie stworzenie, bo ani wi
ny, ani karania Bog nie stworzył, Co osmerci mowi pismo swiete, Znie
namisli Diabelskiej, smierci przyszła na swiat, y na iynszem mieca,

Bog śmierci nieuczynili

Dla tego kiedy ręce robia, nie przeto oko zamiera się, ani ucho nie słucha, tak daleko wiecisz, kiedy ciało robi, dusza niechaj nie proznuie, Niechaj uważy przyczynny prace, w pracach, aby to samo karanie, pokazało mi nie dla ktorei cierpi i gdy widzi zamkniętą ranę, same rany niech uważa, Ja kiem bowiem uważaniem bywamy upokorzeni pod wszechmocną ręką Boską, i stodka, iakąs pobożnością, umysł zupełny, niedziem się pokazuję przed oczyma jego. Złóż ci nas pismo s nauką, Zmilui się, nade duszą twoją, podobając się Bogu, I bez wątpienia, że ta ktora Bogu się podobna nędza nasza, Łatwie może otrzymać miłosierdzie, i nie mowimy złóż że zasłużyliśmy miłosierdzia Boskiego Duszom naszym, I zeli bowiem w prostosci serca wiele przed się brać nie będziemy, wiele miłosierdzia Boskiego otrzymać możemy

W jeden mian sposób podaj, abyście złóż innych dochodzili rzeczy, A zali nie mieliście dniem stolani pokraw pełnemi postawieni iestescmy, Banię

lwiących, i z tej y samej strony, baczem, sami głodni, Jak zaiste, tak,
czemusz iednak my bacz, smierem się, zartuim, Lelkomiśnie sobie po
stępuim, zkad picha, zkad wyniosłosc oczach ażali nie midziem
stolom, nieuwazam, potram, Rojskożij niepoznamam, , stoly te są
ziednej strony, rojskożnie żyją ludzie, Colcolmiele zmyśły požadaia,
tego zazymaia, zdrugiej strony siedzą, korein Bog zporządził krola
stmo, aby iedli, piłi, przy stole, mroleshuie ojca swego, Zobu stron
widze podobnych mnie ludzi, Braci moich, siostry moje, ale, niesteky mnie
do zadnego stołu niegodzi się, siagnąc ręki, od pierwszego, to jest sto
łu sinieczkiego zartazuje i Broni profesia, zakan moi, od drugiego,
bronia, zmiastki ciała, ze ani do pierwszego, ani do którego smiem przy
stapic stołu, Coż czynię mam nędznij człowiek, ieno pozymać chleba
bolesci, zeb, mi bzyj moie i wdzien i mocij byty pokarmem okiedy
by kto zniebiastkich onych bankiechnikom poruszyl się nademna, mi
tosierdzien a w ebc skomlącemu pod stołem szenieciu, by najmniej,

Roskosz onych, odrobine zruć, abowiem łaskie do pokram smieckich,
 chorej to duży znak, y nieduchomny taki człowiek To jednak jest chwalebno
 kiedy taka, niedze, y głod miłości Bożej cierpliwie znosi, y nabożnie do
 Boga swego mowi, dla słow waszich twoich ja zachowiwata drogi twarde
 A taka myśl porzynających jest iako mleko iakie dziełek małych, Ale
 skoro postępować pocznie dłużej, y goręcej, pocznie rozumien się rzadzić,
 wszystko zaprawde iako szkodliwe, y kruczna, rozumie, y iako gnoi
 iakci mając z prorokiem płacze nadniemi który sie gnoiem karmia,
 A ~~z~~ zaś święta, iakas y pokorna, pycha, tem wszystkim gardzić
 będzie y animuszem wielkiem rzecze, że nie Błogosławiony to ten,
 który to ma, ale barzo niedziwy, Błogosławiony zaś który ma Pana
 Boga swego

Jednak gdy sie litwie nad temi, znajdzie że sie łask gorni oby
 watele nad niem litować będą, iezeli weirzy ku niebieskiem. bo
 gachnom, y rokoszom wrękach Pańskich aż do końca, żład będzie

ze który przed tem zpadolu tego, lzy wylewając płakał mówiąc, dla ciebie
umartwieni bywamy cały dzień, weirzawszy wzgórze, obfiksze wylewać
będzie lzy mówiąc Biada mnie ze mieszkanie moje przedłużone jest Amen

KROTKIE ZEBRANIE

ZYCIA ZAKONNEGO

ktorem do doskonałości przez Trzj

Stopnie za Boską pomocą, przyjść się może

Zjmoł duchowny jest, sposób życia pobożnego, wedle prawa
Boskiego, który wstusbie Boskiej, w zbawieniu Dusze, yndosko
natości zamknięty bywa

Zjmoła tego trzj są naiprzedniejsze czesai

Pierwsza jest porzynaiaących, tych, którzy wszystkie przeszko

dy do Łaski Boskiej od siebie oddalaia,

Wtóra postępujących, tych, którzyj oustanicznia, pomoc do postępku duchownego staraia, się

Trzecia, jest doskonałych, tych, którzyj zbliżyc się z Panem Bogiem przez miłość serdeczną usiłują,

PIERWSZA CZĘŚĆ

O oddaleniu przeszkod do Łaski Boskiej

Łaska Boska, ponieważ jest początkiem, i zachowaniem, naszego zbawienia naprzód potrzeba przeszkody uprzaknać,

Przeszkody są Te

Czesć, powierzchne Czesć, wewnętrzne, Powierzchne są, Trzeci Nie przyjaciele głowoni, Bożei, i zbawienia naszego 1. Diabeł z pokusami swemi 2. świat z próżnosciami 3. Ciało z żądzami, wewnętrzne są, grzechy, i występki wszelakie, i onych początki

kto tedy za Łaską, Bożą, symbol Duchowny począć chce, tego to najpr
wzję staranie być ma, aby przeszkody przerzeczone od siebie konieczn
oddalił,
Temi sposobami

Diabeł z pokusami swemi ma być odrzucony, przez skuteczną upor, prze
ciwno na momach ustawicznym i Rozmyśleniem do złego, i przez ucieczkę
do Boga prosząc o pomoc przeciwno pokusom,

Świat z swemi proznościami, to jest z bogactwami, z Rozkoszami, i z hono
rami, ma być odrzucony przez wyrzeczenie się skuteczne, onych wstę
ptich,

Ciała z prozadlinosciami swemi ku rzeczom świeckiem, chamonane
ma być umiarkowaniem, ustawicznym, we wstęptkiem,

Grzechy i wstęptki przeszłego symbola, maia, być obmyte przez u
czynki prawdziwe pokuty świeckiej, i przez prawdziwe nawrócenie do
Boga,

Początki, grzechowca: I. Prozadliności ziemskich rzeczy z kłamie^{te}nościami

nie porządne z miłości nieumiarowana samego siebie, 4. Rosądek y wola
sna wola, To wszystko przez ustawiczną wzdarcie siebie samego wykorzenią
mamij

W TORA CZĘŚĆ

Postępujących, wdrodze duchownej, ta ma być ustawiczna chęć aby srok
ki y pomocy wszystkie do postępu duchownego ustawicznie zachowali

Srodkom jest Trojaki rodzaj

Pierwszy zamijka w sobie Cwiczenia duchowne codzienne, iakie są,
modlitwy Rozmyślania, czytania Księzek duchownych, msza święta,
Rachunek sumnienia y tem podobne,

Wtóry należy do dobrych uczynków ustawicznego wykonania, Cokol
wiek nam wprawie Boskiem y Ewangeliej jest opisano, Jako to, uczynki
pobożne ku Bogu uczynki miłosierdzia ku Blizniemu, Uczynki pokorę
ku nam, Uczynki Cierpliwosci, y spuszczenia się na wola Boska,

Trzeci zamijka w sobie cnokę, które należą do pomnożenia się miłości,
Bożej atę są: 1. Dobre zażywanie wzajemnej łaski, to jest abysmy sprawij

nasze umieli kierować ku chwale Bożej, y ku naszemu zbawieniu, y Bliznich
naszych z Przygotowanie duszej naszej do przyjęcia, nowej łaski Bożej,
co bywa przez dalsze postępowanie w cnotach y dobrych uczynkach. Z najbardziej
pomagaia, zrodka same i zlelorych łaska Boska hołdie wypływa, iakie są, Sa
kramentow swiętych pokuty y komuniei nabożne używanie Nabożenstwo ośo
bliwie do Troice Przenajświętszej Nabożenstwo do matki Jezusa Pana y najmiej
szego sakramentu nabożenstwo do ducha swiętego do najświętszej Panny Maryi
y do wszystkich swiętych,

TRZECIA CZĘŚĆ O Złączeniu Sie z Bogiem,

Doskonalszych w Duchownem Żymocie, to iest naprzędniejsze staranie,
y ten koniec, Bogu y Panu swemu być przytomnem, przez poznanie y
miłości jego, y przez naśladowanie jego doskonałości,

DO CZEGO, TEGO, Potrzeba.

Naprzód Dusze naszej przyśposobienia, zebysmy pobożnie, z

Panem Bogiem bawili się, to jest przez czystość sumnienia, iak najmniej
 szą, przez prostą, Intencyją, w sprawach naszych, przez gorąca, chęć, służąc
 Panu Bogu, i podobając się, iemu we wszystkim zymocie naszym

Potem wenołach gruntownych ustawicznego Cwiczenia, i codziennego w
 nich postępku, aż wstąpię, w nabożenstwo ku Bogu, w miłość ku Bliżniom
 w upokorzeniu nas Przed Bogiem, i ludzmi, i w ponoszeniu krzyżu
 Chrystusowego, przez, wzgard, i krzywd, dla miłości Bożej i bliźnich

Nastatek Złączenie się serdecznego z Panem Bogiem naszym naprzy
 przez Rozum naszego umiowanie, rozmyślając często rzeczy Boskie i
 niebieskie Z. Przez mola nabożne Affekty ku Bogu wydanem, dla
 jego wielkiej dobroci, i dla niezliczonych jego przeciwko nam Dobrodzie
 stw. Z Przez naśladowanie Doskonałości Boskich, którem, wszystkim
 siły nasze, i wszystkie zymoty nasz, na podobienstwo Cnot jego, stojąmy
 i na to usiłowanie nasze kładzmy, aby przez łaskę, jego osobliwą, staliśmy
 się doskonałymi, iako Ociec nasz niebieski doskonały jest, i przyniem

bedąc suse iednem duchem z niem byli.

ku wiełzei chwale iego

NAVKI NIEKTORE DVHOWNE

I. Korone w zakonie praca uprzedza y bitwa, **2.** Bespieczny w zakonie zyje, nie który sobie, ale Bogu zyje, **3.** Zawsze ustępuje zakonnik który w swem powołaniu, nie zawsze postępuje, **4.** Zakonnik który o cudzem ma staranie, sobie y swem rzeczom niemięgodzi, **5.** Bogu służyć nie może zakonnik, który nie panuje nad sobą, **6.** Nie iak długo w zakonie iestes ale iakos dobrze żył. **7.** Kradzież czyni, który bez pożytku w zakonie zyje, **8.** Jako umrze zakonnik w Bogu który przez żywot swoi, dla Boga nie robił, **9.** Ale się sprawnie w Celi, który abo mniej nie robi Zchrystusem, abo nie pracuje dla chrystusa, **10.** Nieumie sie mazać zakonnik który wiele sobie Pobłaza, **II.** Chce, Bog mieć sługe swego serdecznego nieroskosznego, **IZ.** Nie Bogu służy ale sobie który w służbie Bożej

onczasij stara sie swoie 13. Biada, Biada, temu, który między dobreni
 tem jest, 14 Nie jest pokorny Zakonnik, który nie chce, aby niem gardzono,
 15 Nie jest ubogi, który ubożstwa nie żuie niedostatkom. 16. Nie jest czyj
 stem, który zaraz nie odpiedza pokus, 17. Nie jest posłuszny, który w posłusze
 nstwie, idzie za własnym zdaniem, 18. Zakonnika, zdobyć wprawdzie na
 uka, ale Cnota korunuie, 19 Biada Tobie który inżych słowem nauczysz,
 ale przykładem psujesz, 20. Trucizna Zakonnikowi, własna wola,
 21. Gdy gdzie idziesz, pamiętaj żeś zakonnik, a nie malarz, 22.
 Biada Zakonnikowi, który bardzo miłuje zdrowie, niżeli doskonałość
 23. Sluga Boszy nie żyje aby iadł, ale ie aby żył, a Bogu służył, 24
 Sluga Boszy dla miłosci iego, niedba na własne niewczasij. 25 Niedba
 tuj Zakonnik, uciecha Diabelska, 26. Zakonnik dwornij, zapoianien
 samego siebie, 27 Tym więcej robisz dla chrystusa tym więcej powi
 nienes chrystusowi, aboniem to jest twoi pożytek, 28. Niech niebedzie
 w zakonniku, aby głos był Jakoba, a ręce Esaeego, 29. Jezyk zakonnika
 jest serca y mysli krępa 30. Zakonnikowi przykłady, smierc y żywot

świeckich, 31. Jako będziesz światłem świata jeżeli sobie nie
świecisz, 32. Nie umie żyć Chrystusa, który nie umie cierpieć dla
Chrystusa, 33. Dobry Zakonnik nie umie miły Bogu, chorzy, jako y zdrowi,
34. Nie będzie molania w infirmarej, kiedy Ciężkość będzie wcho-
rem a miłość w infirmarzu, 35. Nie zakonnie życie, który się nie
strzeże powszechnych grzechom, 36. Jeżeli się powszechne grzechy
w świeckiem Bogu, nie podobają, daleko więcej w zakonniku, 37. Za-
konnika proznującego Diabeł łowi y chwytka, 38. Zakonnik swar-
liwy Pratyk Diabelski, 39. Nie jest Towarzyszem Bogu, który
nie miluje modlitwy, 40. Jeszcze niewyszedł z świata Zakonnik
który miluje, swoje powinne, 41. Jako pisa, igra, Diabeł z zako-
nnikiem światowem, 42. Jużem pomoc, a sobie zaszkodzi, głu-
pstwo jest nie miłość, 43. Dobry zakonnik, gardzi światem, y cieszy się
ze niem świat gardzi, 44. Sługa Chrystusów chce być światem a nie
być widzianym światem, 45. Nics Chrystusowi nie dał, jeżeliś mu serce
kwestego wszystkiego nie dał, 46. Zakonnik gorący Bicz na czarkę 47.

Zakonnik gniewliwy, piorun piekielny, wszystko mieszający 48. Za-
 konnik Cichy, ozdoba zakonu, 49. Coś zaś opuścił smiał, kiedy poki-
 ty nie czyniwszy wzakonie. 50. Sluga chrystusow Ciępliwie znosi, mało gada,
 a wiele robi dla chrystusa. 51. Zakonnik posłuszny, perła zakonu kosztowna.
 52. Zes opuścił smiał dobrze, ale starać się, aby ci, smiał opuścić, lepsza,
 53. Ten prawdziwy Zakonnik który rzec może, Bog moi i wszystko mo-
 ie. 54. Proprietarz wzakonie, więcej braci, niżeli. kradnie. 55. Niepo-
 koinie żyć będzie pasyja, choć by drugie umartwione były. 56. Niesta-
 rzego ale siebie poddany zwoździ który miasto, niechce, mam niemoge,
 57. Kto swego starszego nie ma za Boga Bog go też niebędzie, miał
 za syna. 58. Jeżeli wzakonie miedzy dobremi nie jesteś dobry jakos
 na świecie miedzy złemi był byś dobry. 59. Który wzakonie pokoi
 chce, mieć zbracia, żadnemu niechaj nieprzygania. 60. Niewdzie-
 czyny tak Zakonnik jest który rozumie że więcej uczynił zakonmi
 niżeli, od niego wziął,

Bernarda Świętego

Na dzień Narodzenia Najświeższej matki Bożej
Narodzonej Panny przyjmując Niebo Obecność, Ziemię, Pamiętkę szanując,
Takci to wniebie wszystko się dobro pokazuje, a tu na ziemi, tylko nam trochę
kosztować dać, Tam rzecz a tu imię tylko, mówi Dawid, Panie imię twoje nawieści
a pamiętka twoja od narodów, do narodów, Rodzenie zaiste nie Aniołów ale ludzi
Chcesz wiedzieć że pamiętka jej jest mnas, na ziemi, Żywoć wieczny jest że to
dłm nieustawiającem, który wszystko świat, posła, a nie tylko posła, ale y uprzą, z
rządło ogrodów, krynica, wod żywych, które cieka, potężnie Szlibana a potok ten
Rzeki, ucieśsa miało Boskie, A kto jest źródłem żywoć, tylko Chrystus, Gdy chry
stus mówi Apostoł pokazuje się, żywoć nasz, tedy żywy pokazuje się, ziem wchwał,
Zaiste sama zupełność wyniszczyła się, aby nam była sprawiedliwością, posmięciem
y odpuszczeniem nie tylko żywoć, chwala, y Błogosławieństwem, spłynęło to źródła
aż do nas, po ulicach spływały wody, chociaż obcy nie będzie pił z nich, stał się przez
kanal strumyńszek on niebieski ale niepokazał się, bydlę źródłem ale deszcz ta
jk oschłem sercom naszym wlewając, jednem miłości drugiem miłości Dostaliśmy za
iste kanal, aby wszyscy zupełności jego brali, a nie przebrali
Obaczycielcie już mnie mam, kto to jest ten kanal, który pełne źródło

z serca Boskiego wzniemy, nam go wydał, chociaż nie tak iako jest sobie, ale
 iako porządek mogliśmy wiecie, komu powiedziano, Zdrowas łaskis pełna
 i będzie mi się dziwować, z kąd się taki i tak wielki kanał znaleźć mógł,
 którego wysokość, iako iaka drabina podobna onej patrijarchij Jakoba,
 nieba do byłą, i onszem nieba przemysłała, abij ono żywe wysłuchich
 mod które są, nad niebami do się mógł zrzocło, Dziwował się i salo
 mon, i iakoby nigdy się niespodziewając mówił, Niewiasztę, meżna kto
 znaidzie, Dla tego tak długo narodowi ludzkiemu, potoki łask zbymały
 za nie było takiego milego oktoem mowiemy kanału, Jniebiedzisz się
 dziwował, że tak długo był ten kanał oczekiwany, iezeli sobie przypomin
 wiele lat Nór masz sprawiedliwy, na fabryje Arkii strawił, gdzie ledwie
 co dufz, byłto osm zbawione, i to barzo wiele względem tego czasu,

Ale iako ten kanał nasz, zrzudło ono tak wysokie dosiagł, Jako rozumie
 i czy nie potęga, pragnienia, gorącością, nabożenstwa, Czy nie czysta i do
 skonała modlitwa, Jako napisano, modlitwa sprawiedliwego przebiega, nie
 hocha, Alkoż sprawiedliwy, iezeli Maria, niesprawiedliwa, z której stonice
 sprawiedliwości chrystus narodził się, jakoż tedy ona do niedostępnego

przystąpiła majestatu, tylko kolacąc, prosząc, szukając, Dla tego, czego, szukała
znalazła, której powiedziano Znalazłus łaskę, u Boga, Coż to jest pełna
jest, łaski, a łaskę, przecie znalazła, godna zaiste znaleźć czego szukała, której
właśnie nie jest dosyć zupełności, ani swoim chce być ukontentowana dobrotą,
iako napisano, kto mnie pić jeszcze pragnąć będzie, prosi abij zbijało, nie
sobie tylko, ale nazbawienie świata wszytkiego Duch-s-mowi skapi na cie,
a najszytkowniej on Balsam wlać cię obfikości, y zupełności zplinie, że
choćne wypływać będzie na wszytkie strony,

Tak ci jest, oży ciuony, y mesela sie kwarcy nasze moieiu, iusz wolaniy, olei
wylanej, Jmie łwoie, A pamiatka łwoia, od narodow, do narodow, choć sie
wylewa, nienaderemno wylewa sie ale nieginie, dla tegoć młodzieckie dusze,
młuda, Oblubienca swego, a nie łwoie,

Obacz tu oczłowierze Rade Boska, uważ iakie są Rady mądrości przed
wiecznei, iakie Rady pobożności Boskiej, kiedyś niebiesta, roją, bo-owysto rwał
zrusic, Runo wszytko wprzod zrusit, A kiedyś miał odkupic wszytek naród
ludzki wszytek koszt y summe wlać na maryja, A to na co, Podobno

żeby się była wymowiła Ewa, przez Cerkę, i skarga meza ku białej głowie
 już się uspokoiła, Nie mów już więcej O Adamie. Niemiasta ktoraś mi dała mi zrze-
 wa. Zakazanego, Rzecz raczej, Niemiasta ktoraś mi dała, nakarmiła mnie owocem
 błogosławionem, Kłopotna zaiste Boska rada, ale iśćże podobno jest co ziemnego, a
 niewszystko prawda jest podobno cokolwiek takiego, słodkość mleka jest będzie
 podobno jeżeli mocno lubiąć będziemy (to jest uważać) i kłuskość masta.

Ciebież tedy uważamy, iakiem nabożeństwa Affektem od nas chciał aby była
 postanowiona, który wszystkich dobra zupełnie położył w maryi, że cokolwiek
 jest mi nas Nadzieie, cokolwiek łaski, cokolwiek zbawienia, od niej to wszystko
 spływa, która postępuje, pełna rośkości. Ogród zaiste wszystkich pociech,
 który nie tylko przemiat, ale nad przemiat przychodzący on wieje południe
 my Boski, żeby zewsząd spływały, i nad spływały wszelkie monności,
 to jest słodkości wszelkie łaski Znies to słone światła tego, a gdzie
 będzie, dzień Twój maryja, Te interwenie, morska, morza zaiste mie-
 lkiego Coś, tylko Ciemności gęste, i cien śmierci zostanie Ze wszystkich
 serca wszystkimi affektami, chociaż mi miłosciami maryja, to, Czcimy,

abowiem wola tego jest wszystko, który nas wszystkich chciał mieć przez
maryją, Bales się do Ojca przystąpić, słysząc byłśco lekales się uciekales
do lisci figowych, Oboż ci dał pośrednika, syna, a czego u Ojca tego
taki syn nie wyinożę, wysłuchac go dla samego poszanowania, abowiem
Ociec miłuje syna, Czyż y do syna lekasz się, Brat ci to kmoj y ciato kmoie
skuszonyj we wszystkim bez grzechu, aby był miłosiernem, Tęgo Brata
maryja, dała Ale podobno maiestatu, wniem bedziesz się obawiał
Bożkiego, że chociaż stał się człowiekiem, ale Bogiem być nieprzestał

Chcesz mieć, przyczynce do niego, uciekai się do maryji, Tu jest
w maryji samo człowieczeństwo, y bez wątpienia rzekne, że y ona
wysłuchana będzie dla poszanowania smego, wysłuchac matkę, syn,
y wysłucha Ociec syna, Najmilszej NN Ta grzesznikow do nieba dru
bina, Ta moja najmilsza nadzieja, Ta wszystko Istota Nadziei moiej,
Cofaj, albo może syn od pedzie maryja, matkę, albo może zniesć iej waga

rde, Imożejz być niewysłuchana, abo syn niewysłuchany. Zaiście nie złego,
 znalazłajz moi Anioł łaskę u Boga, i szczęśliwie znalazł ta znalazła łaskę,
 i ta sama łaska iest, ktorei potrzebuemiy, mądra Panna, nie mądrości
 salomonowej, nie Bogactw, nie Honorow, nie pokęgi, ale łaski. Szukała i prosiła
 A miy czegoż żądamiy na tem świecie, łaski szukamiy a przez Maryę szu
 kaimiy, abowiem ona czego szuka znalazła, i daremno być nie może szu
 kaimiy łaski, a łaski u Boga, abowiem usłodzi łaska omylna. Niechaj in
 szy szukają, zastugi, i zapłaty, miy znaleźć łaskę, skaraimiy się Coś
 abo to nie łaska, że Tu w zakonie iestemiy, Zaiście mielkie to miłosierdzie
 Bożkie, Cozesmiy miy, Miły krzyżu przysiescy, miy Cudzioloznicy, miy zbory, miy
 latrowie, miy smiecie swiata tego, Poradzcie sumnienia wójzego N N, a obaczycie że
 gdzie zbýwalo grzechu tak wielkie łaski udano. Marya nie chce nagrody ani za
 płaciy żadney, ale szuka łaski.

Naostatek Cokolwiek ona iest, co Bogu ofiarować chce, Maryei zaleci pi
 nietaq aby łask droga, szcudroblimęgo danie łaski, natuciy sie stał wyplyne
 ty, Prawda moży u Bog znaleźć iniszy kanał, ktorem być łaskę miał

Alci chciał zaraz y pomas do niebie zgakomać Podobno bożiem rze-
kowie, albo pełne krwi, albo pełne podarkom, dla tego to krocie to
Bogu ofiaromać chceś naitajkarszeim onem, y naigodniejszyem maryei
reklam ofiaromać, staraś sie oddać, iezeli niechceś bydz wsgardzonij A
bowiem Bęce naswiekszej Kaniij maryei iak naibielsze likie, y niebe-
dzie sie frajował on namilsszy miedsij liliami kochanek ze niezego
nieznajdsie, kiedy Cokoholik w Rękach najswiekszej matki swojej maryei
znajdsie, Amen

米

przypadach do nauki 4. Tenże to odnawianiem interakcji albo
Egzaltacji z życia ustronie. Tenże także ofiarowaniem jej Jemu Bogu.
Tenże pogromaniem strachu do Jemu Bogu.

* do nauki. 6. To wsiółko uściabia rozstrawiaj. tak iść głuchoznie. i
bacznia wypolac biala wsiółko. 1. woznia siole wsiółko. albo z miedzi
albo z miedzi wsiółko przez hoory i wsiółko zoniem wsiółko. 2. wsiółko
ien rano powstramie wsiółko powstramie uściabia, wsiółko sa one wsiółko.
phu, wsiółko wsiółko, wsiółko wsiółko, na wsiółko wsiółko. sta osobie

walcia nie jako doznał iść upadła zrył. 3. to postawienie, ponowi
 pze, dopokudnie tylko razon, wieść. 4. abo 3. aponowia się pewne quarystnie
 czaji hazły mż. 4. pżel obiadem, pżyrachunku sumnieniu, abo hron nie-
 bżed brotły czaj. porachnia się pżobu iżym. 1. iestly rano uczajst postawowi-
 enie stżedz się wistampku. 2. iestly też postawowienie ponowil 3. razon. 3. i-
 estly ponowil czajon nagnac zonyk. 4. iestly upadł wten wistampku. wielce mż-
 on. Tak się porachowawczy, iako się winnym, pżielbalem, pżypallam smaydzia-
 rak się sum pżazga, uhorzy pżprawe postawowi. a pżez obwieszę także post-
 anowi się stżedz, 3. razon upewne czajst ponowi, w wieczor się także gło-
 porachnia, uhorze pżprawi, za raliym dozorem, w pżepłzeniu wistampku. żalen
 wistampku. pżylagie bży długo mżac wylowichu niebaldzie. Dla ciepsze pży-
 ecia niej nauki, pżystajthu pżiez wieść, pżemniejst dani pżylad. jasten nie
 cżestny, mżestny, zagłobestny, ospali pżestupni w zabawach. nieporządki, wielce
 omiż. pżestupni obawo pżestupowienia. lano pżestupowienia. pżestupowienia długie. 1c
 dazgi się lichniej. pżestupowienia się sbia lania. 2c 2c. jastem mowie niecżestny, pżest-
 ki ił pżemnie dani wnatżni: obobnie nie czajst, mżi okazji. ad rali pżestupni, gły
 mi nieczestny. gły nieczestny, gły obumienia, gły niebaldie pżprawi. to się mż-
 gła w sobie, młode młode wazga, niebaldie pżprawi. uobro mi pżestupni głow, 2c
 wiec się pżestupni w sobie, rozbiłam sobie postawieniu ił janno. 2c. To wian d siebie, wie-
 dze bala się pżestupni mżest. (abo pżestupni mżest baldie) jastem maim afobem lichnie. 2c
 gły pżestupni pżestupni. takieżli dżym pżestupni mżest, rano uczajst postawowienie pżest-

Zabawa Przy Ofierze Najświętszy.

Niebosk przy Władztwie niebieskim, ił odgaci
nieogarniony Władztwem niebieskim, nieogarniony
Władztwem Bożem moym staran Przy Ofierze Naj-
świętszego Ciała i krwi Jezusa Pana mego Bo-
gym Ci ddała pokłon i chwale Bos mnie wato
przepaszi nieczemności i grzechy wypraszam
Staran Przy Ofierze Najświętszego Ciała i krwi
Jezusa Pana mego przez staran Najwyższą i Naj-
świętszą pragnienie Twoje nad wszelkimi stworzeniami
niebieskimi i ziemnymi, że wkręci Twiech made i
nie śmierci mojej i wieczności Staran Przy Ofierze
Najświętszego Ciała i krwi Jezusa Pana mego

Przez które dziękić Tobie idziemy za przyszkie
nasze i dobrodziejsza lichym y mnie ulepszenie
osobliwie za to co miś skrzył od kłosa odwiecili
y do świętego Łaconu powołat; Stawam Przy Ofierze
Najświętszego Ciała y krwi Syna Twego przez które
chcę nadgródzić y dosyć uczynić prowinności
Twojej zagrzechy całego świata, ale oraz zagrzechy
moje zaflore Łacić; Stawam Przy Ofierze Najś
Ciała y krwi Jezusa Chrystusa mojego a przez którą up
leam Cibie Boga mojego żebyś mi dał mocną
ratęczną łiarę, grubąną naobzie, nie wrażeń
miłości Twojej, zalyprazdzinę skruche zagrzechy
ostatnie wytrwanie Łasce Twojej Amen.

pskie
ynine
oswieci
zy Ofen
mecz k
iedliw
zagre
f. Jap
irqu
moen
wrad
agn
n.

Abawa Pierwsza Jezus Maryi Synu
Komunij Duchownej przez Krotkie Zebra
nie Lysia Jezusowego
Ty Jezus to jest Chryste Jeau ktorys jest
Przedwieki Urodzony Bog z Boga, niatlosci
z niatlosci Bog prawdziwy z Boga prawdzi
wego ani szorony ani ulzyniony, ale
wielcom gorze wiek, spul istoty cyca
Ty Jezus Ty jest Synu Boski ktorys jest
czasie z Maryi Panu urodzony Bog
wielkie wiek wiek między wielkimi ztozonymi
wielkimi wiek wiek między wielkimi ztozonymi
wielkimi wiek wiek między wielkimi ztozonymi
wielkimi wiek wiek między wielkimi ztozonymi

get wychowany w domu Jozefa y Maryi przez
trzydzieści utajony a pośredku do ktorow chłana
seie lat mając znalaziony

Tys to jest Synu Boski w Jordanie od Jana
ochrzczony od Wyca przedwiecznego La Syna
ogłoszony na pustyni przez dni y noc ciele
dziesci postem y głodem zmorzony

Ty es to jest Chryste Jezu, ktorys chłana
seie uczniow obrat y Apostolami na swiat
rys przez trzy lata pracy swojej wiodzie
statnime ubogoscie nie miał gdzie spocynk
ktorys trzopolate oczyścił, ciemleczł, y
nie dozwarta upalniał grzesznych nawrac

Ty es to jest Chryste Jezu, ktorys przez
lata prac swoich chrutne Lawrystosci nie nagi
ści La zarke gniezy y bez rozumnne

129
Te niewinnie a Lechoscia Inosil. To jest
jest Chryste Jezu ktorys dniem przed smier
cia Twoga wieczorniku nogi a lenice umywal
obieral Catowal pozostatnicy kieczerzyl
Juzes 990 Ciata y krawie woicy postanowil
To jest do jest synulosc i ktore sie bezpodzie
prwarz powil symetia y gwaltowney melanco
lia namodlibie cztugo powtorzoney przechwal na
kile Cyca swego Catego siebie Jezus gnawal
Juzes to jest Chryste Jezu ktorys jest odda
blaku zdradzeny poctowanem wydany edni
boznuch Lwiqzany Lepiany uplqczony ku
rocianiem niewdziecznych ludzi prowadzony
Zemban godnum smierci cshozony na Jazy
stuczony gorzym nad Jahn cshozony i mte

Wbiate szatę na publiczne Ryderską odzianą.
Ty es to jest Chryste Jezu którego Ciało przy
jrzgizmu okrutnie smagano Lianioną, którego
Stonę wskrós przez mozzę oły pmenika i cym
głogiem otoczono. Ty es to jest Chryste Je
zu Jeforys Paźnym ciemem kzyza zelywe
go obciążony Lmiasła i also Lycja niego
olny wyrzucony na górę między dziećmi
zbowcami na kzyzu wyrzuciony ctem y
cig porony. Ty es to jest Synu Boski Jemu
sic z a kwoch nie przyiaciot proclit tobrano
Jautu i ego do taskei przyiel. Ty es to ch
ste Jezu Jeforys przez trzy godziny na gwo
zdziaPh rozpiety wisiał y nie pno nych
delikatnego Ciata bolu i ciach kowalec

dusze. Nays. policit apohym skloniwsej glowe
 umart. Tak jest Mayuko chanfy Chubienice
 ludz/mo. Chryste Jezu Synu Boski tak mnie
 wraza kocha uczy takes dla mnie zyt cier:
 nial uumart wierze wszystkie o Tobie Onayze
 za praxdo, Jezu w Tobie wszystkie ufnosc na
 dziecie moje guntwie Ciebie maclewszy
 sko kocham y kaciue dla milosci i miety
 za rzeczy Latwie Przez te wszystkie y
 cia Miei smierci kacie. skolicznosci i pro
 szę Ray mi guntowna i iare moznq nadzicie
 wzniskq y skatecznq milosc Twoie. Cal y skuche
 krowiznq Zagrzechy Tasler do zycia i zycia
 wszystkiech namas, zytowania i tasler krowy dymigi

[illegible]

pięć tysięcy mieści pięćdziesiąt ran smier-
telnych żołnierstwo subtelnych Hayd: Cięż-
koim porażeni mi było Les był y Cierni-
wa koroną z kalieroni y purpurę nadzwier-
szo publiczne y najgrysko lekkich y sil-
nych ludzi wystawiony. Szukam Cię my
Jezu na gorze kalwaryjskiej tu nie było
wokoło krzyż y grodzie y wioznie z cewa
kwa a ciężkie górze zważyde O Maryjo
nie wdzy Jezu Boze serce mego Królu Bo-
leś a Panie chrześcijańskie duszy mojej szlach-
mi Cię podziawo ale na co ja Ciebie pro-
szę górze podomach porankach y gorach
szukam Jezu my Tyś było jest y posro-
ku serca mego z Maryją i szym Salomonem

[illegible]

Ja Całq ziecennoscią na Ciele y duszy gor-
Tys mnie zastopit granicznym ciałem
Zasmucony duszą swoją iam miatam b-
noioną kielichem Łoci; Siarką ziecennosci
Zatraccenia Tys mnie zastopit Łocią
półem napojony Majstodsz Jez. kua
z wielkie kocham y kaciwie nieporz-
Dobroć swoje; potępiam y przeklinam
Łoci moje Amen

Latapiam dusze moje we krwi
torque xulat przy scrutiny biczowaniu boleści wsu-
cu nad temi katorniami nieinnego Ciata Twego
Latapie za wszystkie grzechy a także i za grzechy
ciata mego które były przyczyną katorni twoich
awrodoć Cię mój Jezu przez te katornie Najś. Cia-
ta Twego daj mi łaskę zrzucić z siebie na miłość
ypokundy ciata. daj mi pomnożenie miary, nadziei
miłości i Twojej daj mi zalew łaski i miłosierdzia
grzechy moje oddal odemnie pokundy ciata
Najcz. Jezu Boże Serca mego Boże duszy mojej
Latapiam dusze moje we krwi
nad tą katornią y łolę wosć i Majestatu Twego
a także i za grzechy moje które były przyczyną

Też miłości Twójce przez te błęski światła
Twójce proszę Cię mój Jezus oddał odemnie pakę
niemal smagając nieporządne bluźnierskie
dowiedział się powołując pyszne dąmy pomysł
nieziary, a wiedzcie miłości Twójce dąmy
i słuchajcie serdeczną doskonałą za grzechy moje
Raj ciebie Jezus Boże serca mego Boże duszy mojej
zapieram duszę moją i kocham Cię Twójce
wyłat do ostatniej kęsy miłości Twójce
i do wszystkich katorziami Twójce a mi
i do grzechy mojej i do byty grzechy mego
Cię miłam a przez te błęski i błęski błęski
nie przeszedł grzech mój Jezus dąmy miłości Twójce
i do grzechy mojej i do byty grzechy mego

Wszakże i nie zrycie zony i miłości niegaszone
miłości. Daj mi Ciępliwosć wuciskach Daj mi karm
macie i tacie Tróicy. Amen

Abawa 3 Pod czas Podniesienia Należy Sakramentu

Występujący Jezus przez kszyskie tajemnice kbi
jenia tego, dokonywania naszego aco ci nie
przez ofiarę krwi i niegdys nakazuje uwrac na
Cierania i wina odpraziona prośbę Majestatu tw
go i a najlichsze stworzenie krwi zebys mi to daci
i utcomi nibzisz u chęci być Najpotrzebniey
tego. Daj mi Dacie i trwanie i smierci i wrgocy
miłości i doskonałości służyć Tróicy Daj mi
Ciępliwosć i zgarbce i poznanie maie samcey

Day mi zgodę zjednoczenie dusz twoich anizdy
Wczym nierozdzielny zwolq szpłq kniq, day mi
dar męlitny umartwienia na duszy y ciała. iłta
serca y ułtra nienia męznosci y wstropności, y
kusaoh zaycięstq, od grzechu ułtaci, y od wszelkie
miłosci moiej stałny. Day mi iedenostaynie y
braku miłosci brzydkich cięzniek moich. Gła Ci
bie y dła tego iż są cieplem krwi twoiej. Chocia
są albo nie są miarę zycalizi, mnie przynaj
mniej ułczni naczynie mójim. Umartwienia
umartwienia mnie, a do uchwale nia y ułtaci
iłow. Dłubym ułtaci m. Kłogoches. Semnq mił
sziq. Włtaci y pomnozenie yłtaci mój

proszę do w Cnotach Świątych potrzebny z przysto-
wac w rzeczach doczesnych prowadzenie stateczne
głoszą i wierności i wierze aż do śmierci wytrwanie a:
do śmierci nas wszystkich spólnie Ciele Bo-
żego i miłości i zażycie amon-
ty i komunii i w ucie-
chy

Je n'ay que yuzenayam Cir Navstoy a Inlosci moia
 Lanie Jeza w tym Nowszichym Sacramencie i Bo-
 zym Duszo Ciatem y krowig twoy mnie obczego
 Jaz Ławyszkie gozochy mne Jekremim Cir
 Jemnydygo y Nawszichym Dobro moie kiedy
 Jem obczego y mni i Cir a Jem Nowszichym
 Wazy Jekremim Jem, Jem Cir Jem Jeza Jem
 Jem; Jem i Cir Jem Jem Jem Jem Jem

[illegible]

Wszystko ci moim. Smutkiem ci

Proszę o skrucenie serdecznę i w grzechy moje

Proszę cię przez doświadczenie duszy i ciała

coś mi przybył wzdzięk me słusne słoma:

Nia mego, w przyszłości strachu i ułecnie czarno

nie dopadł mnie

Proszę cię żebyś mnie darował i daj mi ykniej twoją

Świątynię i wieczną sukcesję do Nieba

Proszę cię żebyś mi darował i daj mi ykniej twoją

świątynię i wieczną sukcesję do Nieba

Proszę cię żebyś mi darował i daj mi ykniej twoją

świątynię i wieczną sukcesję do Nieba

Proszę cię żebyś mi darował i daj mi ykniej twoją

świątynię i wieczną sukcesję do Nieba

[illegible]

Wu. Ktoż pokomani i święci ma i podobny temu. Lieb
Wszystko co cię słychać moenę słychać. tega
Wego Majestatu i teraz ofiarowany jest na ofiarze g. Oj
Wszystko niczinnu. Baranek Boży. To wiec Chrystus ie. P.
Jezus, przyniżył się ofiarę do kościoła twojego yż Zab
Tu nas wszystkich sług swoich ała nie w ulęci Inzu
objęte miłosierdzie twoje nad wszystkimi i wroem Co N.
Lubkim, nad kościołem twoim, nad królestwem madz
naszym, nad tym konwentem, nad tym miłosierdziem Bara
wszystkimi moimi których ja w sobie Kocham ni i
w ademną samą niewolnicą swoją, abysmy wszyscy wsz
miłosierdzia twego na duszy i na ciele. moir
Włosce i w sztabie swoich sług się przemieniali yż ca o
22 do ostatniego roku życia naszego trwali apokym ii

niebie zniecznić z Herodesem i z innymi zarywali. Przetoż
tegoż Jezusa Chrystusa z bari ciela Naszego który
z byciem zniecznionym y Duchem Świętym. Nie ykroli
ie Bog ieden nazwaki wielkos amen
Zabawa S Serce z Bogiem zabawie Przykomunii ab
Prze Oficerze Mozy. Liptoy
Co Rozumiesz Jezusa moia tego momentu którego by
masz u siebie Ciało Jezusa Boga twego, iako wielce
na Parafinzie Herubimie y Inni wszyscy wybra
ni czynią, a i ja milosci poklonu Bogu twemu
wszystkie te acy kocham i te z bieram oraz wserca
moim y Tobie ie oddaję Chryste Jezus i agnoscę
ca dzieł twych niegodna aproba i te wszystkie
i dzieł twych i Ciebie daj mi, kocham

W tym dniu Kochana matko
i Co rozumiesz kuzo moja tego momentu którego
cibie Bogu Jezus w Najświętszym Sakramencie
został iako ci jest w ziemi porożonych krajów
świętych i sprasiedliwych ludzi którzy w tym
czasu zrodzą myślo o Bogu iego adaruię Kochaia
i oio Naniego, oio yte wszystkie akty
i Magwoich Tobie Samemu i domych zbie
ram w Sercu moim Chryste Jezus ydaj ie
bnie iako ie Ty sam ziozisz w Sercach ich
Chryste Jezus Tyle ziozmi Elekrami ochrania
i oio m az' oio m

miesz kuzo moja tego momentu którego
cibie Bogu Jezus Chrystus w Najświę

szym Sakramencie iako wiele jest...
pogan Heretykow, niebożnych ludzi którzy
Boga nie znają Majestat Jego obrazu
moy Jezu chęć Ci życzę wszystki...
względem zapomnienia obrazu ich, Twierzę moją
nadzieję miłością we wszystkich...
4 Co rozumiesz Duszo moja tego momentu...
Ciębie jest Bo Twój Jezu w Najświętszym
Sacramencie iako wiele jest...
Twój Boga Twójego bierz...
moy Jezu pragnę Jego wlatyć...
nagrodziła Cię z iako...
Bore...
in Ciębie...

Albowiem teraz dla miłości twojej wszystkim
złoty mnie obrazili i chęcią odpuszczam ¹⁵⁰ dy-
ciagnię teraz Namiona Twoje o miłości twojej
i grzesznika duszę moję na łonie szerokiej
tęskawości twojej racz miłością nie przyjąć
bo choćbym mogła na wieki żyć na świecie
nigdy tym Cię takimi grzechami nie obra-
żać i obrazac nie chce amen

Aspiracya Czysta do Pana Boga
Godnam Panie ażebyś się pręciwko mnie
wszystkie dostrzyły i żyły i ponieważem Cię
dotych czas nieumiała kochać i wdzieczno

być Darmo Woich przemieniam i ażo wog.
Serafinow pochwały woie y latym
ie posuwcam Serce, day im Naypotrze
bnieyszę Łaskę do zbawienia Łaśsecer
blei moie. Amen

Naziekszę chwale Boga mo
honor Nayś. Panie Matce Boż
y Brichym Jego a Patronom moim

Beneditus domini
Piarum Presbyter

Rectoratus Seminarii Metropol.

Annus

Nati-	Ordin-
vita-	atio-
us.	nis.

1811. Acta

